ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

80ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 20 МАЙ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 113 (5619)

БНБ размаха пръст на Джеймс Уорлик

Стр. 7

Владимир Фридлянов:
Създаваме обща асоциация на вузовете

Стр. 11

С камери ще следят за „Гражданска отговорност"

Стр. 7

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

НЯКОЛКО ДУМИ

Що е власт?

Велиана ХРИСТОВА

Много показателно е, че първият страховит протест пред сегашния Министерски съвет направиха умовете на България. След много месеци агония в лапите на министрите "реформатори" учените от БАН могат да си отдъхнат. Бат'Бойко се намеси, поряза хулиганите в кабинета си и тури нещата на място им. Знае си човекът интереса. Само дето, докато навън пред митинга американка говореше за уникалността в нашата култура, за БАН като национална ценност и предаваше на нашите учени подкрепата на американските им колеги, в НС депутатите на ГЕРБ се изпуйчиха с декларация, която би рекордите по неадекватност. Няма да се предадем, обречени сме на успех, рекоха те. Стоят насмерт срещу знанието. "Вся власть советам, победа будет за нами!". Горките.

Ръмженето на глупостта - "няма да се предадем пред БАН", обаче си остана и в поведението на пишман министъра на науката Сергей Игнатов. Дянков пък пак се самопроизведе във велик учен. На двамата оттук нататък очевидно ще им е по-трудно да хулят безразборно интелекта на страната и да пеят арии на клеветата. Но никак не е изключено да не озаптят инерцията, която са набрали. Така че - ще видим. Много е жалко, а в полуунищожена България е и страшно, когато хора, възседнали страната, не осъзнават, че властта на знанието е много по-мощна от (не)знанието на властта. В човешката история това е доказано хиляди пъти.

ОТ КОНТРАБАНДА НА ЦИГАРИ:

Всеки ден някой прибира по 3 млн. лв.

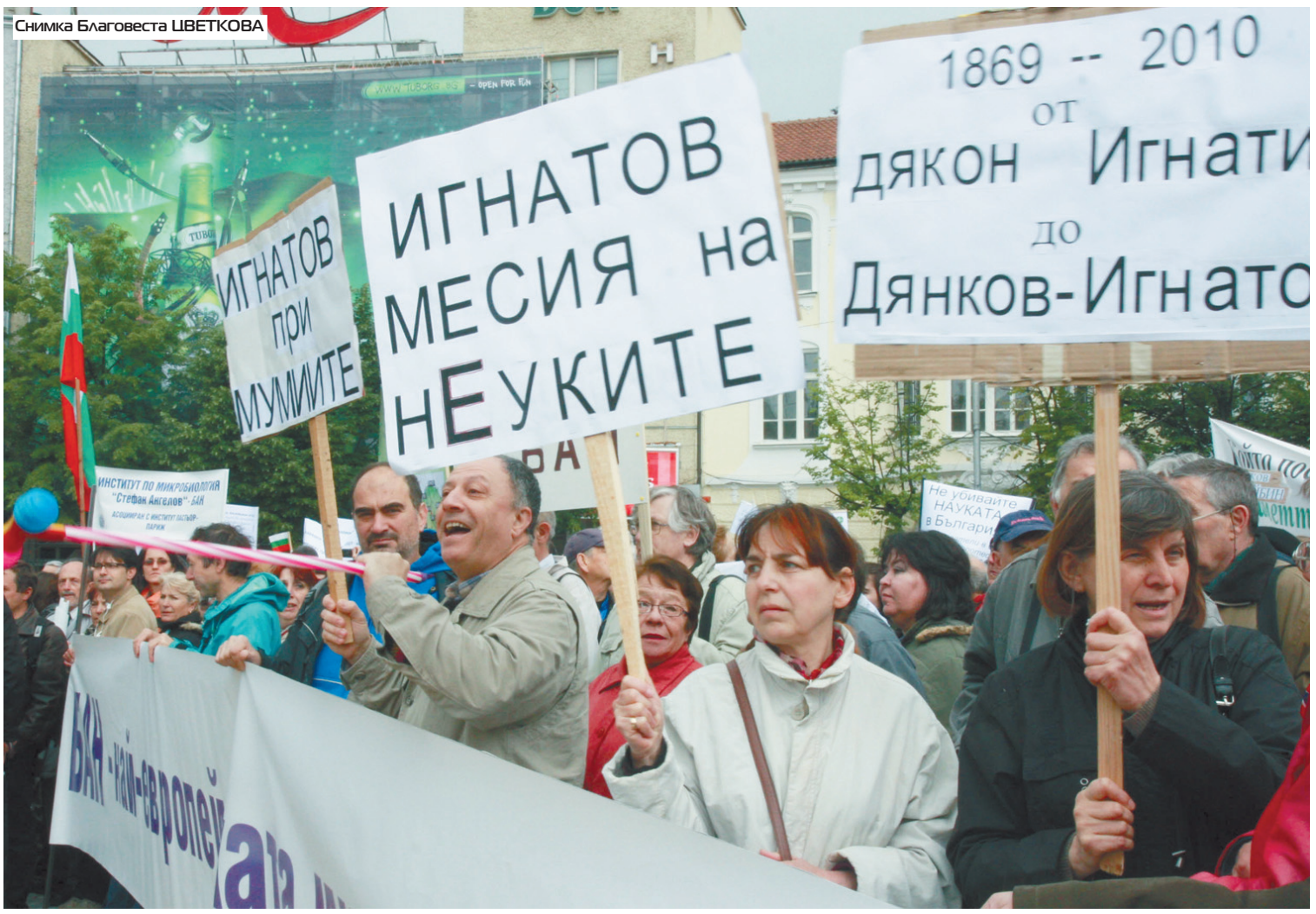
Кой е той, питат от Коалиция за България

Всеки ден четири контейнера с цигари влизат контрабандно в страната. Седем милиарда броя годишно цигари се продават на пазара и всеки ден някой прибира по 3 млн. лв., алармира вчера депутатът от КБ Михаил Миков. С поредица от стъпки правителството позволи да се създадат възможностите за целия митнически хаос, категорични са социалистите. Има политически чадър над контрабандните канали, допълниха те.

Заради въведения акцизен скок вдвеждането на ДДС за малки търговски обекти, ограничаването на евтиния внос от съседни страни на цигари и промените в митническите структури резултатът е спад от акцизи с 30% и спад от ДДС с 40% в държавната хазна, сочат изчисленията на левицата. Вследствие на контрабандните канали дневно се източват парите за две детски градини, държавата губи годишно над 1 млрд. лв. приходи, което е най-голямата дупка в бюджета, категорични са от КБ. Те настояват Цветан Цветанов да разкаже пред вътрешната комисия в парламента за доклада, който твърди, че е изготвил до премиера.

Стр. 2

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Министър Сергей Игнатов бе под прицела на учените от БАН, които излязоха на мощен протест вчера

Стр. 3

21
4

Сомалия през обектива на Елена Йончева

Журналистката реди 60 фотографии на изложба в столичната галерия "Средец"

Стр. 24

Ватманки и контрольорки на курс по самоотбрана

Очаква се първоначално в обучението да се включат 25 жени

Стр. 4

ISSN 0861-1343

България

Редуцират с 3000 бройки администрацията на МВР

Веселка ВЕНКОВА

Общата щатна численост на МВР бе редуцирана от 61 170 на 58 170 бройки на вчерашното заседание на МС. Т. нар. оптимизация била част от мерките на кабинета за намаляване на разходите в публичната сфера, каза зам.-министърът на вътрешните работи Веселин Вучков. Заетите в момента щатни бройки по думите му са 55 хиляди. По щат полицаите у нас били 30 708, а реално заетите бройки били 26 861, което прави по 352 полицаи на 100 000 души, каза Вучков. При попълнен щат щели да станат по 402.

Освен полицейски органи в МВР работели още много хора по служебно и трудово правоотношение - към 7000 пожарникари, 6000 гранични полицаи, 1532 специалисти в "Гражданска защита", 440 човека на телефон 112, администрация.

След многото цифри на зам.-министъра стана ясно, че редукцията при недокомплект, ако има такава, ще засегне административните звена във вътрешното ведомство. Спестените пари щели да останат в него, защото по време на криза силовите министерства имали повече работа, обясни Симеон Дянков. Разбра се още, че в самото министерство работели 2724 души на щат, но повечето от тях - 1020, били в комуникационната система.

И НС С КОНТРОЛ ВЪРХУ СЛЕДЕНЕТО В ИНТЕРНЕТ?

Към комисията по правни въпроси да бъде създадена постоянна подкомисия за контрол по Закона за СРС и по Закона за електронните съобщения, предлагат депутати от всички групи. Практически ние разширяваме правомощията на Комисията за контрол на СРС, която ще трябва да защитава правата на гражданите срещу незаконен достъп до лична информация през интернет, каза Михаил Миков.

Лидерът на ДПС Ахмед Доган се появи публично за първи път от месеци на възпоменателен митинг и богослужение в Джебел. Там вчера отбелязаха 21 години от събитията на 19 май 1989 г., когато мирен протест на местни жители настоя да бъдат върнати рожденните имена на българските турци. На тази дата се чества Денят на Джебел

Михаил Миков пита:

Кой прибира по 3 млн. лв. на ден от контрабанда

Кабинетът създаде митническия хаос, коментираха депутати от левицата

Милена НИКОЛОВА

"Седем милиарда броя годишно цигари се продават на пазара ни и всеки ден някой прибира по 3 млн. лв. Кой е той?" Това попита вчера депутатът от левицата Михаил Миков. Според него действията на кабинета са съзнателно провеждана политика.

Има политически чадър над контрабандните канали, констатираха депутати от Коалиция за България, членове на вътрешната комисия в НС. Според тях с поредица от стъпки правителството е позволило да се създадат възможности за целия митнически хаос в държавата в момента. Те не се ангажираха да идентифицират дали вината е в митниците или в МВР, но изчислиха, че в резултат от въведения акцизен скок въвеждането на ДДС за малки търговски обекти, ограничаването на евтиния внос от съседни страни на цигари и промените в митническите структури резултатът е спад от акцизи с 30% и спад от ДДС с 40% в държавната хазна. Миков обясни, че всеки ден 4 контейнера с цигари влизат контрабандно в страната.

Настояваме министър Цветанов да дойде в парламентарната вътрешна комисия, за да разкаже за доклада, който твърди, че е изготвил до премиера Борисов, съобщи Миков. Той обясни, че незнайно по какви причини шефът на митниците Ваньо Танов не отива на среща с вътрешната комисия в НС, както повеляват конституционните му задължения. Според Миков управляващите дължат отговор на обществото дали има политически чадър над контрабандата у нас. Танов е длъжен да обясни за какви олигарси говори, категорични са социалистите.

На въпрос за имената на замесените в контрабандата депутатът Кирил Добрев изтъкна, че в момента едни прякори се заменят с други. Защо сменихме Марадоната с Фашиста, Цайса с Шперплата, попита той. Добрев информира, че се съкращават митници, които имат висока събираемост. Според него в момента върви преразпределяне на контрабандните канали.

Корнелия Нинова подчерта, че е било глупост вдигането на акциза, защото това автоматично се е отразило на контрабандата. Според нея при актуализирането на бюджета левицата ще настоява за намаляване на акциза на 64 евро на хиляда къса, а не 74, както е в момента. Според Нинова не може да се твърди, че "Булгартабак" продуцира контрабанда. Тя подчерта, че има надлежно организиран контрол от МВР и "Митници", които конвоират камионите на "Булгартабак" до границата. Ако някакви цигари се връщат нерегламентирано обратно в страната, проблемът е в митниците, категорична бе Нинова.

Вследствие на контрабандните канали дневно се източват парите за две детски градини, държавата губи годишно над 1 млрд. лв. приходи, което е най-голямата дупка в бюджета, категорични са от КБ.

26 май
сряда

зала 1, НДК
19:00 ч.

**ПРАЗНИЧЕН КОНЦЕРТ
24 МАЙ**

ДЕН НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ И КУЛТУРА

с участието на:

ЛИЛИ ИВАНОВА

ВАСИЛ НАЙДЕНОВ
КАМЕЛИЯ ТОДОРОВА
РОСИЦА КИРИЛОВА
ПЕТЯ БУЮКЛИЕВА
МАЯ НЕШКОВА
ТРАМВАЙ №5
РОБЕРТА
дует ШИК
вокално трио ГЛАСОВЕТЕ
квартет ИНТРО
МАРГАРИТА ХРАНОВА
МИМИ ИВАНОВА
МИХАИЛ БЕЛЧЕВ
РАЗВИГОР ПОПОВ
СВЕТЛА ИВАНОВА
МАРИАНА ПОПОВА
ДАНИ МИЛЕВ
ДЖИНА ИВАНОВА
балет ВЕДА ДЖУНИЪР
СПРИНТ
ДИАНА ЕКСПРЕС

с любезното съдействие на:

Конфедерация на независимите синдикати

Билети на касата на НДК

Дянков пък доволен от Танов

Доволен съм от работата на Ваньо Танов и той ще остане директор на митниците, заяви финансовият министър Симеон Дянков вчера. Акцизът на цигарите ще остане такъв, какъвто е, каза той и обясни, че винаги при вдигането му има спад на събираемостта и растеж на контрабандата. Дянков повтори, че в следващите три години акцизът на цигарите няма да се пипа, а процесите щели да се регулират, както станало и през 2005-2006 г.

Не приемам ведомствата да се коментират едни други по медиите. Това заяви Бойко Борисов и обясни, че оценката за работата на директора на Агенция "Митници" ще се прави на базата на събраните приходи. Разпоредил съм на Танов работа докрай - всичко, което е достигнало до него, да бъде дадено на прокурор, без значение какви имена са замесени, каза премиерът.

В коментар за разменените реплики между шефовете на МВР и митниците Борисов каза, че би се тревожил, ако митничар и граничен полицай се сдружат, защото в момента най-добре било "да се дебнат докрай".

Борисов съжали, че едва когато дойдат при него, спорещите страни се разбират, и изрази надежда да не го ползват повече за сдобряване или за вземане на крайното решение. И аз имам ресурс и възможности и не мога да понасям безкрайно подобно натоварване, оплака се премиерът.

Отказаха да регистрират домейн „бг"

България получи отказ да регистрира интернет домейн на кирилица със символите "бг", съобщиха от транспортното министерство. Отказът на Международната организация за интернет имената и адресите е с мотив, че "бг" има голяма прилика със съществуващи адреси на латиница.

Независимо от широката обществена подкрепа в България за "бг" като най-харесваното съчетание от букви на кирилица, при оценката е взето предвид, че интернет е световен ресурс и уникалността в него е най-важна, се казва в становището на организацията.

От МТИТС обявиха, че ще стартира нова анкета за обществена подкрепа за друго име на интернет адрес на кирилица.

БСП чества 60 години от преименуването на Благоевград

Георги АРГИРОВ

С поднасяне на цветя пред паметника на Димитър Благоев и с изложба на художници организацията на БСП в Благоевград отбелязва днес 60 години от преименуването на Горна Джумая в град Благоевград. През 1950 г. е взето решение за кръщаване на града на името на Димитър Благоев, с което се дава голям тласък в развитието и превръщането му в модерен европейски град, а в днешно време и важен университетски и учебен център. След изложбата ще се отчетат резултатите от конкурсите за рисунка, есе и стихотворение.

Цитат на деня

В сферата на икономиката аз съм учен от световна величина, знам как се прави наука и как се организират научни институти

Симеон Дянков скромничи пред журналисти с готовност да "оптимизира" БАН

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

БАН защити достойнството си

Велиана Христова

Над 3000 учени и докторанти от всички институти на БАН излязоха вчера на мащабно протестно шествие срещу унищожаването на българската наука. Колоната се проточи от площада пред парламента до Министерския съвет. В гората от плакати, лозунги и знамена се открояваха с едри надписи като "Знаем много за обществото, затова ли ни закривате?", "За компетентно управление на науката и образованието", "Можем да измерим и вашия рейтинг". Учените носеха транспаранти с кръст и надпис: "1869-2010 - от дякон Игнатий до Дянков-Игнатов" и "Да се върнем в Браила, тук вече сме емигранти!" Най-много бяха благословиите по адрес на просветния министър: "Игнатов - месия на Неуките", "Игнатов при мумиите", "Игнатов - учен с 1 публикация и 0 цитата" и пр. Към шествието се присъединиха студенти от Софийския университет със своето послание: "Днес БАН, утре - СУ. Да ги спрем!" Начело на шествието "вървяха" портретите на създателите на БАН, които са я основали преди 140 г. в румънския град Браила още по турско - Марин Дринов, Васил Друмев, Христо Ботев, Васил Левски...

Протетестът вчера бе заради лошото отношение на властта към науката и многомесечните атаки на Дянков и Игнатов срещу академията, а бе провокиран от огласените от Сергей Игнатов намерения да се закрие централата на БАН и институтите да преминат към МОМН. Водещият на митинга ст.н.с. Бойко Николов от ЦЛ по обща екология изреди основните гафове на властта срещу науката - от лъжата на Игнатов, че на форум в Европа било казано, че центрове за наука с институти вече няма да има, през "феодалните старци" на Дянков, целенасоченото злепоставяне на БАН с постоянно злословене и лъжи, нарочното противопоставяне с университетите, инсинуацията на просветния министър за парите на академиците и битката му в МС да не се увеличават парите за наука повече от 0,6% от БВП до 2010 г. и орязването на бюджета на академията с 40 на сто.

Когато Дянков представи бюджета си за 2010 г., икономистите от БАН го коментираха и казаха, че той е прокризисен и че ще доведе до висок дефицит, защото не насърчава икономиката, Дянксов отговори с изказване, че БАН прави всичко друго, но не и наука", напомни Николов. И попита: кой се оказа компетентният? Преди дни във Вашингтон същият Дянков заяви, че "БАН не е дала нищо в нито една област", а само преди месеци международният одит констатира "впечатляващ резултат от работата на БАН и институти на световно ниво", напомни ораторът.

Шествието

Нашето място е не тук, а зад компютрите и писалищата, в лабораториите, заяви акад. Антон Дончев. БАН е едно 140-годишно дърво и ако трябва да видим корените й, ще трябва да се вдигнат тия жълти павета, Народното събрание, храма "Ал. Невски". Българинът няма понятие какви учени има, какво се случва, каква светлина излъчва този реактор, наречен БАН, каза писателят. Един от немските научни центрове - "Макс Планк", има 14 000 души на щат и 430 души централна администрация, БАН има в централата си само 72-ма на щат, напомни той. Ние не искаме конфликти, искаме да запазим достойнството на БАН, не разрешаваме то да бъде атакувано, трябва да спрем разсипията, заяви Антон Дончев.

Обръщение, подписано от всички академици и член-кореспонденти прочете акад. Христо Недялков, диригент на лидера в световното детско хорово пеене - Детския хор на БНР. В обръщението се призовава премиера Бойко Борисов да стане гарант за науката, която да заеме достойната си роля за излизане от кризата и за развитие на България. След изказване от името на младите учени множеството се просълзи от думите и на Анджела Родел Христова - изследователка от университета в Калифорния, САЩ. Тя предаде поръчението на своя научен ръководител проф. Райс, известен изследовател в САЩ на българския фолклор, че американските учени подкрепят българските си колеги. Ние ценим много високо това, което правите, цитираме вашите статии, работим с вас, вие сте уникални и БАН има уникална история, която трябва да запазите, заяви тя. И САЩ са в криза, но никой не посяга върху американската академия на науките и научните центрове, добави Анджела.

Учените погребаха мумията на науката пред МС

Бойко Борисов поряза Дянков и Игнатов, академията ще получава бюджета си пряко, без МОМН

БАН получава международно признание и подкрепа, но не получава признание от нашите държавни институции, заяви чл.-кор. Дамян Дамянов, председател на Съюза на учените. Реформата, която прави БАН, поражда омраза у неколцина псевдореформатори, които обаче владеят медиите и ги заливат с неадекватни изказвания срещу академията, подчерта известният наш хирург. Не конкуренцията хвърля БАН в криза и дори не финансовите проблеми, а отношението на управниците и политиците, каза Дамянов. Председателят на БАН акад. Никола Съботинов прочете петиция до премиера Бойко Борисов с настояване той да стане гарант за бъдещото устойчиво развитие на академията. Съботинов, главният научен секретар на БАН проф. Стеан Хаджитодоров и председателят на Общото събрание чл.-кор. Стефан Воденичаров внесоха петицията в МС. Около час множеството чака пратениците си пред Министерския съвет, "поздравявайки" властта със скандиране "Дянков, иди си!", "Кой не скача е фараон", "Не се гаси туй, що не гасне!", "Оставка!", с възрожденски песни и с "Върви, народе, възродени!" Младите учени увиха своя колежка с бинтове и "мумифицираха" науката, като я изпратиха в отвъдното с нейните статии, публикации и патенти, положени в ковчега. "Убиха науката с интриги и лъжи", припяваха оплаквачите на споминалата се. Физикът проф. Димитър Пушкаров рецитира стиховете на Лермонтов за убийството на Пушкин и убиеца, който "не разбра върху какво посегна".

Учените показаха разпечатка на единствената научна статия на Сергей Игнатов в международно списание, призната от световната научна система ISI, като обаче статията не е цитирана ни веднъж от никого. Плъзна информация, че завчера Игнатов е бил произведен в професор в НБУ по новия си закон за академичиня състав. Чл.-кор. Андон Косев показа справка за научната продукция, показваща, че от 1996 г. досега НБУ, чийто ректор бе Игнатов, има общо 85 публикации, докато само Института по биофизика на БАН с 39 учени има 773 публикации. Не може такива хора да казват как да се реформира науката, заявиха учените.

В това време в НС депутатската Снежана Дукова прочете декларация на ПГ на ГЕРБ, в която се казва, че БСП и ДПС се опитват да саботират реформите в образователната сфера. С протеста на академичните среди се правел опит да се стопират реформите в образованието, а целта била на всяка цена да се запази властта на номенклатурата. Няма да се предадем и да се откажем от реформите, няма да наливаме пари в нереформирана и закостеняла непродуктивна система, заявява ПГ на ГЕРБ.

Игнатов иронизира и вчера

Веселка ВЕНКОВА

Знам как се прави наука и как се организират научни институти. В сферата на икономиката аз съм учен от световна величина, заяви дословно министър Симеон Дянков пред журналисти в МС, докато навън протестираха учените.

Трябва повече да се стимулират младите учени, каза убедено Дянков. Според него било необходимо учените от БАН да знаят повече западни езици, а не само руски. Трябва да се развиват, за да са на европейско и световно ниво, подчерта компетентно той.

В сферата на науката Дянков имал две основни цели. Едната била повече български деца да остават да учат в България, след като завършат средното си образование. Това щяло да означава връзка между образованието и науката. Втората цел на Дянков била българската наука да заеме по-предни позиции в световната, тъй като сега не била на нивото, на което би трябвало да е.

Някой съмнява ли се в компетентността на акад. Благовест Сендов, попита Дянков, обяснявайки че математикът и екип пишат новия закон за БАН. Не унищожение, а дух на аристократизъм ще има при промените. Няма да гледаме на академиците като на пенсионери, а те ще бъдат мозъчен тръст по отношение на мениджмънта, рече Дянков. Такава позиция застъпи и Сергей Игнатов. БАН ще бъде укрепена, подкрепена и запазена, категоричен бе египтологът. По думите му никой в кабинета не искал и не говорел за ликвидиране на БАН. Слуховете, че на мястото на академията ще се строи МОЛ Игнатов нарече художествена измислица. Нашето правителство няма никакво намерение да посяга на имотите. Според Игнатов идеята на МОМН е академията да се "оптимизира". Една от стъпките в тази насока била по-малката администрация. Докато акад. Съботинов обясняваше на журналистите каква реформа е започнала БАН, Игнатов правеше иронични гримаси зад гърба му. Усмивката изчезна от лицето му, едва когато Борисов отсече, че пак забранява на министрите си да говорят по медиите с квалификации. БАН, като всичко останало трябва да бъде реформирана, каза премиерът след срещата си с акад. Съботинов. По думите му, най-добрият начин е това да направят самите учени, за да имат мотивация. Единственото, което се иска от академиците, е да дават качествена продукция, да си направят реформата и да направят така, че БАН да бъде ефективна, каза Борисов.

Какво се договориха

- Съхранява се автономията и целостта на БАН;
- До края на годината БАН трябва да извърши сама предприетите от нея реформи;
- БАН получава статут на първостепенен разпоредител на бюджетни средства, а институтите - на второстепенни разпоредители;
- За да има контрол върху бюджетната субсидия, БАН трябва да въведе длъжността финансов мениджър чрез промени в устава си. Той става член на УС на БАН и се назначава след съгласуване между МФ и БАН;
- В Общото събрание на БАН със статут на наблюдатели ще участват представители на университети, с които БАН има споразумения и работи с тях по общи програми и проекти, както и университети, които имат докторски програми;
- Имотите на БАН се запазват изцяло като нейна собственост. БАН ще продължи да се разпорежда с тях и средствата ще се използват за подпомагане работата на академията.

България

МВР притиска частни медии в полза на ПРОФОН

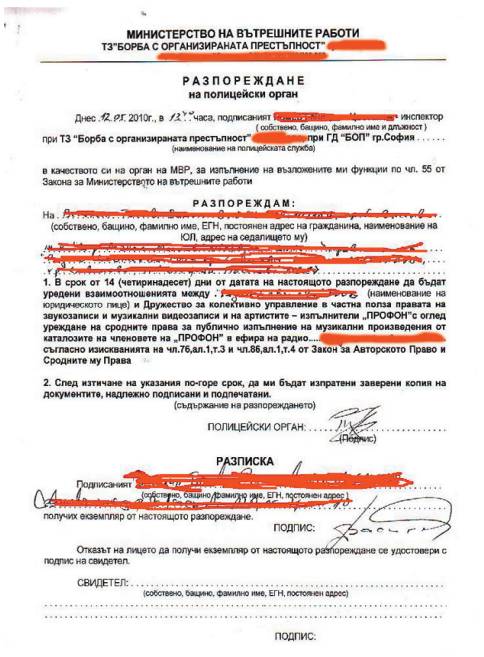
Местни радиа и телевизии подписват под натиск договори с фирма, разпространител на музика и филми

Частни регионални медии са принуждавани от МВР насила да подписват договори с дружеството ПРОФОН, научи ДУМА. Служители на ГДБОП, под претекст, че правят проверки на радиа и телевизии, ултимативно разпореждат на собствениците им да работят единствено и само с въпросната фирма. ПРОФОН е дружество, което държи правата за излъчване и разпространение на повечето от музикалните изпълнители у нас и иска определени тарифи от радиа и телевизии. Преди месеци медиите се оплакаха, че ПРОФОН налага монопол на цените и не се съобразява с финансовите възможности на малките радиа и кабеларките.

ДУМА научи, че след като ченгетата от регионалните звена на БОП нахлуят в офисите на регионални радиа, те им представят формуляр от името на вътрешното министерство. От собствениците на медиите се иска да декларират, че ще работят единствено с фирмата ПРОФОН и ще излъчват музика само по нейните тарифи.

Не е ясно на какво основание МВР и Главна дирекция БОП принуждава частни медии да работят с точно определени частни фирми, се казва в протестно изявление на препатили радиа. Още в началото на годината радиостанциите и телевизиите се разбунтуваха срещу политиката на ПРОФОН и отказаха да подписват договори с нея. Те подеха кампания за промяна в законодателната уредба и поискаха гаранции за легитимността на въпросната фирма. Срещу ПРОФОН официално застана и АБРО - Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори. На 9 март АБРО стартира медийна кампания за промяна на Закона за интелектуалната собственост, като настояваше държавата да поеме контрола върху дружествата за колективно управление на права. Според асоциацията от ПРОФОН отказват да водят преговори с медиите, които са в период на стагнация поради тежката икономическа криза.

Асоциацията разпространи съобщение под мотото "Да спрем ограбването и целенасоченото унищожение на българската култура", което се върти в ефира на всички радиостанции, членуващи в АБРО. Според частниците тарифите на ПРОФОН за излъчване на интернет радио са по-високи от цените за тази услуга в Германия и САЩ.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ТЗ"БОРБА С ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ"

РАЗПОРЕЖДАНЕ
на полицейски орган

Днес ..12.05.2010г., в 12:.. часа, подписаният ... инспектор
(собствено, бащино, фамилно име и длъжност)
при ТЗ "Борба с организираната престъпност" при ГД "БОП" гр.София
(наименование на полицейската служба)
в качеството си на орган на МВР, за изпълнение на възложените ми функции по чл. 55 от Закона за Министерството на вътрешните работи

РАЗПОРЕЖДАМ:

На ...
(собствено, бащино, фамилно име, ЕГН, постоянен адрес на гражданина, наименование на ЮЛ, адрес на седалището му)
...

1. В срок от 14 (четиринадесет) дни от датата на настоящото разпореждане да бъдат уредени взаимоотношенията между ... (наименование на юридическото лице) и Дружество за колективно управление в частна полза правата на звукозаписи и музикални видеозаписи и на артистите – изпълнители „ПРОФОН"с оглед уреждане на сродните права за публично изпълнение на музикални произведения от каталозите на членовете на „ПРОФОН" в ефира на радио.... съгласно изискванията на чл.76,ал.1,т.3 и чл.86,ал.1,т.4 от Закон за Авторското Право и Сродните му Права

2. След изтичане на указания по-горе срок, да ми бъдат изпратени заверени копия на документите, надлежно подписани и подпечатани.
(съдържание на разпореждането)

ПОЛИЦЕЙСКИ ОРГАН: ...
(Подпис)

РАЗПИСКА

Подписаният ...
(собствено, бащино,фамилно име, ЕГН, постоянен адрес)
получих екземпляр от настоящото разпореждане.

ПОДПИС:

Отказът на лицето да получи екземпляр от настоящото разпореждане се удостовери с подпис на свидетел.

СВИДЕТЕЛ: ...
(собствено, бащино, фамилно име, ЕГН, постоянен адрес)
...

ПОДПИС:

Такива разпореждания връчват антимафиотите на собствениците на частни медии

Нямало нищо притеснително около матурите

Нищо притеснително не е открило образователното министерство около изтичането на информация преди матурата по български език. Това обяви вчера зам. просветният министър Милка Коджабашиева. Тя разказа, че са проведени разговори с петимата служители на министерството, които са имали достъп до изпитните теми, но не открили нарушения. По думите ѝ във ведомството "с нетърпение очакват" резултатите от разследването на МВР. Коджабашиева не каза каква информация са искали от полицията, но уточни, че все още не са я разпитвали, при условие, че като отговарящ за изпитите, тя е първият, който трябва да даде обяснения. "Коментарите вредят на зрелостниците, които са в напрежение дали някой ще посегне на работата им и затова повтаряме, че няма да има анулиране, няма да има поправителна сесия", каза Коджабашиева.

Няма да има временна анкетна комисия в парламента за проверка на случая, стана ясно междувременно. Предложението бе на депутатите от КБ, но бе отхвърлено от мнозинството.

Пращат ватманки и контрольорки на курс по самоотбрана

Специален курс, на който да се обучат да се защитават при нападение, ще минават ватманките и контрольорките от градския транспорт в София. Курсът ще е безплатен и се поема от транспортния синдикат и международната асоциация по самозащита. Първоначално се очаква в обучението да се включат 25 жени. Това ще бъде психофизически модел за самозащита, в който участват психолог, експерти по сигурността, юристи и инструктури по бойни изкуства, уточни Томо Борисов, един от организаторите на курса. Жените ще бъдат обучени как да действат в конфликтна ситуация, как, ако се наложи, да използват физическа самозащита, както и какви права имат при неизбежна самоотбрана.

Коментар на стр. 12

Спецакция „четири в едно"

С четири акции се отчете МВР. С операция "Чиновникът" служителите на реда влязоха в Министерството на икономиката. Задържан е 32-годишен служител на ведомството на Трайчо Трайков. Той е участвал в схеми за изготвяне на финансови обосновки на проекти със средства от Европейския съюз по оперативна програма "Конкурентоспособност". Естеството на работата му давало възможност да познава алгоритъма за оценка, съобщиха от пресцентъра на МВР. Той подавал информация за подходящите крайни финансови показатели и по този начин манипулирал класирането на проектите. Така, като се възползвал от служебното си положение, получавал имотни облаги. Операцията била след осеммесечно разследване на схемите, в които участвал държавният служител.

В проведената успоредно акция "Акцизите" са задържани дистрибутори на алкохол с фалшив бандерол, съобщи Цветан Цветанов. Проверяват се всички производители на алкохол във винзаводите в Карнобат, Търговище и Пещера.

Кметът на ямболското село Окоп Георги Георгиев, избран с листата на "ГЕРБ и коалиция", беше задържан при полицейска акция "Мутрите". Арестувани са основни фигури от група, известна в Ямбол като "Даките". Групата се разследва заради лихварство, неправомерно прехвърляне на пенсионни партиди от един фонд на друг, както и търгуване с гласове, съобщи шефът на ямболската полиция комисар Стоян Драгнев. Йордан Даката е успял да се укрие, след като съпругата му го предупредила за полицейската операция. Той се обадил, че ще се яви в полицията, но с адвокат.

Проверка на 49 хотела в Смолян е направена при четвъртата операция "Перачите". ДУМА припомня, че при посещението си в града неотдавна главният комисар на МВР Калин Георгиев лично предупреди, че тя предстои.

Русия възроди вноса на български цигари!

Кингс Табако отваря свое представителство в МОСКВА

През изминалата седмица бе белязан поредният успех за българското ни тютюнопроизводство на външните пазари. Успешната мъжка марка на Кингс Табако - КИНГ, която само преди три месеца подписа колосални договори за износ за меката на най-богатите Дубай, грабна интереса за партньорство и на руските милионери. Страната ни е на път да възобнови износа на цигари за Русия, който бе изключително голямо перо за икономиката ни преди години. Качествените ни папироси се наредиха сред водещите световни марки и бяха най-търсените на престижното изложение за тютюни и тютюневи изделия "Табак Експо", което се състоя в Москва.

До месец се предвижда компанията да залее руския пазар с всички разновидности на своята марка, най-новата от които е нарязаният тютюн КИНГ. Той бе официално представен за първи път именно в Москва и до дни ще бъде пуснат едновременно и у нас, и на техния пазар. Сред причините за избора на Москва да работи дългосрочно именно с българския производител се нареждат европейското качество на достъпна цена, което предлага, както и визията на марката КИНГ, която се радва на голям интерес сред богатите.

Друга причина Русия да предпочете България пред световните марки е богатата гама от видове КИНГ, което е рядкост за една марка. Според руските инвеститори КИНГ трябва да присъства и да се развива на техния пазар, за да отговори на различните търсения на следящите само световните тенденции руснаци. От Кингс Табако не отрекоха, че вече са се насочили към оценка на проекти за изграждане на цигарена фабрика в Русия, която да има капацитета да отговори на високото търсене за региона.

Оказва се, че огромният тютюнев пазар на руснаците всъщност е "гладен" за качествени папироси, които да отговарят на благородното потекло и висок социален статус на събратята. Така например свиването на цигари с нарязан тютюн при тях се смята за престиж, достоен за най-заможните. Истински фурор сред бизнесмените обаче предизвикат тънките мъжки цигари, с каквито те се зареждат само от чужбина, поради отсъствието на такива на техния пазар. Навсякъде в Европа тази форма на мъжки папироси се смята за много елитарна сред цигарите, също както диамантите в бижутерията. Поради тази причина, разбира се, засилен ще бъде вносът на КИНГ Slim, който ще е първата мъжка слим марка на руския пазар.

Търсят 150 души за общинска полиция в София

Около 150 служители ще са необходими за създаването на общинска полиция в София, за да може тя да покрие напълно Столичната община. Това заяви директорът на Охранителна полиция Милчо Енев. По думите му основната задача на общинската полиция ще е обществения ред в града.

Най-оптимистичните прогнози на Енев са подобно звено, което да се контролира от МВР и от общината, да има до края на годината. Дотогава трябва да бъде проведен конкурс за служители и да бъде определен бюджетът на общинската полиция.

Преди 3 месеца в комисията по ред и сигурност на Столичната община обсъждаха възможността за ново звено по сигурността. Тогава бе пресметнато, че за създаването на общинска полиция ще са необходими около 10 млн. лв.

Първоначално се смяташе, че около 350 полицаи ще бъдат пренасочени от МВР към новата структура. Сега се очаква обаче да започне с около 150 души.

Идеята е издръжката на полицаите да се поеме като делегирана държавна дейност с общинско дофинансиране.

ПОДЗЕМЕН ПАРКИНГ ПОД „ЖЕНСКИЯ ПАЗАР"

Подземен паркинг да бъде изграден на Женския пазар предвижда проект на Столичната община. Това щяло да бъде първото съоръжение от цяла система подземни гаражи в центъра на града. Грандиозните планове на общината представи главният архитект на столицата Петър Диков по време на Шестата световна среща на българските медии във Виена. Той имал идея за завод за трамваи, който да бъде изграден на територията на София. Мотивът - с разрастването на метрото и новите трамвайни линии щяла да нарасне и необходимостта от нови мотриси. Според Диков в следващите години София ще има нужда от над 200 нови трамваи. За изграждането на собствен завод за мотриси ще трябва инвестиция от около 500 млн. евро, каза Диков.

България

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ученици и учители от най-голямото училище в област Кърджали СОУ "Петко Р. Славейков" изградиха жива верига, в която взеха участие над 1000 души в подкрепа на деца, болни от СПИН. Инициативата е част на кампанията на РИОКОЗ в Кърджали с мото "Подай ръка - бъди толерантен"

Експерти критикуват:

Няма политика за имигрантите

Даже статистиката „не лови" идващите от трети страни чужденци у нас

В България няма цялостна политика за интеграцията на имигрантите от трети страни. Това каза вчера д-р Андрей Нончев, директор на социологическата програма на Центъра за изследване на демокрацията. Заедно с екипа си той представи основните резултати от проект за разработване на индикатори, методи и техники за интеграцията на имигранти от държави извън Европейския съюз.

Първият индикатор представя доколко самите имигранти са интегрирани в обществото. Вторият индикатор изследва имигрантите посредством нагласата на българските граждани към тях, т. нар. индекс на толерантността, разясни Соня Чипева от катедра "Статистика и иконометрия" на УНСС, експерт по проекта. У нас е по-скоро изпълним вторият индикатор, тъй като Националният статистически институт разполага с оскъдна информация за имигрантите, които пребивават в страната.

"Ние нямаме достъп до системата на регистрация на чужденците. Единствените данни, които дава МВР, са тези за чужденци, които получават разрешение за постоянно пребиваване в страната", каза Стефка Блажева, началник сектор "Статистика на миграцията" в НСИ.

На този етап институтът предоставя данни за имигрантите по възраст, пол и гражданство, но не и информация за страната, от която идват. Това още повече затруднява изследването на степента на интеграция на имигрантите, допълни Блажева.

Държавата пести и от жени с остеопороза

Процентът на изплащане на лекарствата за остеопороза от НЗОК е най-ниският в ЕС, заявяват от организацията на болните. Лекари са на мнение, че остеопорозата е от болестите, които не са фаворизирани от държавата и тя предпочита да лекува скъпоструващите фрактури, водещи до инвалидизация и смърт, а пести средства от профилактика и лечение. В целия ЕС то се реимбурсира от 50 до 100 %. Нова пациентска организация сформираха болните, съобщиха инициаторите. "Асоциация на пациентите с остеопороза и остеоартроза" бе огласена на Втората национална пациентска среща по остеопороза. Тя е сформирана от обществено движение на болни жени, които са протестирали срещу ниската реимбурсация на лечението през 2008 г.

99-годишен наем за вечен дом

Евелина ДИМОВА

Православният гробищен парк "Св. Архангел Михаил" в София разполага с 3500 гробни места. Това става ясно от сайта на Бояна парк.

Това е единственото място в България, където в момента се предлага изграждането на семейни гробници с подземна и надземна част. Възможно е наемането на единични урнови ниши, семейни урнови редове или фамилни урнови колони.

Наемател на място в парка може да бъде всяко физическо лице, сключило договор за наем, срокът на който не може да бъде по-кратък от 99 години. В комплекса има квота за социално слаби, които с помощта на общината ще се определят като такива и ще бъдат безплатно погребвани. Безплатно ще бъде погребан и всеки свещеник в Българската православна църква, като единственото условие е той приживе да е пожелал това.

Бележити българи, дейци на културата и науката, чиито близки нямат средства за частно погребение, по решение на управата ще бъдат погребвани на разноски на консорциума.

Все пак това гробище няма да е място за социално слаби покойници единствено. Справка в сайта за цените потвърждава това, още повече при съществуващия недостиг на места в другите гробищни паркове на столицата.

Наем на гробно място за едно погребение например в Зона I е 7000 евро, в Зона II - 4000 евро. Наемът на гробно място за две погребения с бетонна камера струва 9000 евро, изградена подземна част на двойна гробница е 3000 евро, на тройна - 4500 евро, наем на урнов гроб е 2000 евро, полагане в земята се заплаща по 400 лв., а в саркофаг - по 500 лв. 200 лв. излизат услугите по тоалет и съхранение на покойника, а цялостната балсамация - 800 лв.

Списъкът на услугите и цените им е дълъг и предлага всякакъв вид помощ в тъжните моменти.

Коментар

Някога у нас имаше на всяка крачка банка. Сега - траурни агенции. И сигурно бизнесът им върви, защото поне видимо те не хлопват врати в кризата. Ако преглътнем факта, че точно този вид бизнес не е най-добре говорещ за хала на българина по ред съображения, нека го приемем като израз на уважение към мъртвите и добра отмяна на живите роднини и близки. Стига обаче да могат всички да си позволят "лукса" да погребат своите мъртвци подобаващо. Но - всичко си има цена. Богатите погребения са за богатите хора. А социалното неравенство се пренася и в отвъдното.

За съжаление в България има стари хора от далечни места, които не могат да платят дори транспорта и да отидат да се поклонят на своите.

Както казва отец Николай Николов от храма "Св. Архангел Михаил", построен само за 10 месеца в центъра на Бояна парк, "сигурно тук ще бъдат погребвани видни хора, но пред смъртта всички сме равни, няма значение колко пари ще струва твоят ковчег и гроб, а колко живи християни ще се молят за твоята душа, ще заплачат с искрено прискърбие и ще се помолят за прошка на греховете ти пред Бога".

И все пак...

1940 класа се надпреварват за „най-якия клас на България"

Ева АСЕНОВА

В надпреварата "най-якия клас на България" се включиха 1940 класа от цяла България. Най-много - 259, са регистрираните претенденти от област Благоевград, следвани от София с 240 класа. Това съобщиха за ДУМА организаторите на кампанията на Pepsi "Един за всички - всички за САЩ. Най-добрият клас отива в САЩ".

Днес е финалът на кампанията, която започна на 1 февруари и за няколко месеца сайтът www.all4class.com се превърна в място за изява и творчество за младите хора. Гласуването спира в полунощ.

От седмица са известни първите 10 класа с най-много гласове за момента: 11 Д от ГПЧЕ "Христо Ботев" в Кърджали, 11 Б от ПМГ "Св. Климент Охридски" в Монтана, 10 А на ПГСАГ "Ангел Попов" във Велико Търново, 9 Г на I езикова гимназия във Варна, 9 А на СОУ "Христо Ботев" в Белоградчик, 10 А от СОУ "Никола Вапцаров" в Айтос, 9 Б от СОУ "Любен Каравелов" в Пловдив, 11 Б на ПГСУАУ "Атанас Буров" в Силистра, 10 Е от 91 НЕГ "Проф. Константин Гълъбов" в София и 9 А, СОУ "Св. Паисий Хилендарски" в Първомай.

"Каква е силата на новото поколение?", "Какво би променил в света около теб?", "Малките добри неща, които правим" са някои от дискутираните теми, по които младежите споделяха виждания и идеи. Доколко обаче класовете са успели да покажат себе си по-най-добрия начин, така че да накарат обществото да ги избере за най-як клас на България, ще стане ясно след седмица. Победителят ще бъде официално обявен на сайта на кампанията.

Икономика

Гърци с най-ниска оферта за лот 3 на „Тракия”

В първите 10 дни на юни обявяват кой ще строи отсечката

Гръцката фирма “Актор” предложи най-ниската цена в търга за строителството на 36-километровата отсечка Нова Загора - Ямбол от АМ “Тракия”. Това стана ясно вчера по време на отварянето на ценовите оферти за строежа на отсечката. Офертата, която предложи гръцката фирма, възлиза на 111,644 млн. лв.

Най-близките по стойност оферти за строеж на 35,697-километровия участък са на сдружението “Конструктор-Балканстрой” (състоящо се от българската фирма “Балканстрой” и хърватската “Конструктор”) - 121,797 млн. лв., и на българския консорциум “Български автомагистрали - лот 3” (“ГБС Инфраструктурно строителство”, заедно с “Пътстрой 92”, “ИСА-2000”, София, “ИПС-София” и “Автомагистрали Черно море” - Шумен) - 131,437 млн. лв.

Четири от 11-те фирми, които са подали оферти, са предложени за отстраняване от конкурса. Това са: турската “Догуш” ЕООД, азербайджанската “Азеркорпу” АД, Обединение “Терна-Сиенит” (състоящо се от гръцката “Терна” и българската “Сиенит”) и сдружението “ДВ Тракия лот 3 ХСС-КБ-ГП ДЗЗД” (обединяващо германските фирми “Кемна Бау Андре” и “ГП-Феркеер Бегбау” и българската ХСС). Съгласно текстовете в Закона за обществените поръчки днес не стана ясно каква е стойността на офертите, подадени от тези кандидати.

Комисията провери дали има отклонение на най-добрата оферта с 30% от средно претеглената цена. “Цената от 111 млн. лв. на “Актор” е с по-малко от 30% по-ниска от средната и няма да се влезе в процедурата за обосноваване на цена”, каза министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев.

Исканата от “Актор” цена на километър е 1,59 млн. евро без ДДС, спрямо 2,2 млн. евро за лот 2 и Трейс. “Постигнатите цени и за лот 2, и за лот 3 са много под бюджета, който сме заделили, и сме доволни”, заяви Плевнелиев. Министерството беше заложило цени от 3 млн. евро на км с ДДС. (2,5 млн. евро за км без ДДС). Новото в търга за лот 3 на магистрала “Тракия” е, че държавата ще поеме риска за геоложките проучвания и неотразена техническа инфраструктура, за разлика от лот 2, където изпълнителят носи целия риск, и само поради тази причина, при равни други условия, би трябвало цената за лот 3 на километър да е по-ниска.

На всеки 2 км ще има пресичане със селски пътища, защото това е плодороден район, както и на всеки 10 км паркинги за почивка, уточни след отварянето на офертите Росен Плевнелиев. Комисията, която разглежда офертите, трябва да завърши работа до 27 май. В 10-дневен срок след това трябва да бъде обявен и победителят в обществената поръчка. Преди ден бе отхвърлена жалбата срещу избора на надзорник за лот 2 от магистралата, заявиха от агенцията за пътна инфраструктура.

Няма да поскъпват билетите за влак

На този етап БДЖ запазват цените на билетите - не се предвижда покачване. Това съобщи в Плевен министърът на транспорта Александър Цветков. За модернизация на българския железопътен транспорт през тази и следващата година ще бъдат направени много инвестиции. Голяма част от тях ще бъдат безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз, каза Цветков вчера при откриването на модернизираната жп гара Плевен.

За обновлението на гара Плевен са вложени близо 3 милиона лева. Гарата вече има осигурен достъп за хора със специфични потребности съгласно европейските стандарти. Тя обслужва годишно около 600 000 пътници за международни, бързи и пътнически влакове. Сградата е построена през 1931 г. и е призната за архитектурно-строителен паметник на културата, затова при ремонтните дейности са запазени фасадната й композиция и нейният характерен архитектурен облик. Министърът каза още, че през тази година предстои реконструкция на участъци от железопътните линии Пловдив-Бургас и София-Пловдив с европейски средства.

Допълнителни 20 млн. лв. за земеделците

Допълнителна помощ от 20 милиона лева за земеделските стопани отпуска правителството. Парите са за преодоляване на последствията по време на икономическата криза и ще са на разположение на фонд “Земеделие”. Финансирането ще се насочи предимно към производителите на мляко, където кризата се усеща най-силно, обясни министърът на земеделието Мирослав Найденов, цитиран от БНР.

Очаква се днес фонд “Земеделие” да реши по какви критерии ще бъдат отпускани тези средства. Миналата седмица приключи на 100 процента предоставянето на европейските субсидии и националните доплащания за земеделските стопани.

България пада с 15 места по конкурентоспособност

България е на 53-то място по конкурентоспособност на икономиката, или с 15 позиции по-назад от 2009 г. Това са данни от Годишника на световната конкурентоспособност 2010, които бяха изнесени на дискусия, организирана от Центъра за изследване на демокрацията. Страната ни участва за пети пореден път в класацията. Резултатите на икономиките, включени в годишника, се следят от международните инвеститори, което прави данните за 2010 г. още по-важни, предвид продължаващата криза в България, коментира Огнян Шентов, председател на Центъра за изследване на демокрацията.

Икономическата криза се е отразила в България на всички сектори в икономиката: търговия, инвестиции, заетост, финанси, производителност, реформи в социалната сфера, каза още Шентов. Тази година България се класира с 15 позиции по-назад от 2009 г., когато сме били 38-ми сред общо 58 изследвани страни.

Още през 2009 г. у нас като проблеми се очертаха повишаването на инфлацията, трудният достъп до кредит, липсата на квалифицирани управленски специалисти, влошаването на имиджа и кредитния рейтинг на страната, намаляването на преките инвестиции. Индексът за 2010 г. показва, че дефицитът по текущата сметка е свит в резултат на кризата, което отразява спада на чуждите инвестиции и потиснато вътрешно търсене, а не подобрена конкурентна позиция, показват още резултатите от изследването.

Като основни предизвикателства на преден план излизат дефицитът в консолидирания бюджет, намаляването растежа на БВП, безработицата, продължаващото изтичане на мозъци, намаляването на търговията и капитализацията на фондовата борса, подчерта Шентов. Той допълни, че пречки пред бизнеса продължават да бъдат нелоялната конкуренция, сивата икономика и корупция, както и качеството на човешките ресурси.

ОБЩИНА СИМИТЛИ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД
Пк 2730 - Симитли, ул. „Хр. Ботев” 27,
тел. 0748/7-21-38, 7-21-57, факс 0748/7-22-31

П О К А Н А

На основание чл. 128, ал. 5 във връзка с чл. 121, ал. 1 от Закона от закона за устройство на територията общинска администрация - Симитли, кани всички заинтересовани лица и жители на община Симитли да участват в обсъждането на проект на подробен устройствен план - парцеларен план за трасе на разпределителен газопровод ф 159 от АГРС “Симитли” до поземлен имот № 000345, находящ се в местност Орловец, землище на с. Крупник, община Симитли. Трасето на разпределителния газопровод засяга следните имоти: имот № 000.036, м. Барбарица, землище на с. Крупник; имот № 000.037, м. Барбарица, землище на с. Крупник; имот № 000.115, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.016, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.018, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.123, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.124, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.142, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.144, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.145, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.194, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.207, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.208, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.209, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.213, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.219, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.223, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 000.241, м. Крупнишка река, землище на с. Крупник; имот № 000.242, м. Р. Струма, землище на с. Крупник; имот № 011.001, м. Черниче - 1, землище на с. Крупник; имот № 014.092, м. Рилската, землище на с. Крупник; имот № 027.035, м. Реката, землище на с. Крупник; имот № 027.061, м. Реката, землище на с. Крупник; имот № 027.083, м. Реката, землище на с. Крупник. Обсъждането на проекта ще се проведе на 14.06.2010 г. от 14.00 ч. в заседателната зала на община Симитли. Проектът на подробен устройствен план - парцеларен план ще бъде предоставен на всички заинтересовани в посочените ден, час и място.

КМЕТ: Апостол Апостолов

Оползотворени са 125 хил. тона отпадъци

Иван АЛАДЖОВ

Четирите най-големи компании, които рециклират боклуци - “Булпак”, “Екобулпак”, “Екопак” и “Репак”, които имат общ пазарен дял от 92%, са събрали и преработили близо 125 хил. тона отпадъци от опаковки. Това обявиха вчера представители от четирите организации. Тази дейност облекчава сметосъбирането и депонирането му в общините в страната и има освен суровинен и положителен екологичен ефект.

Членуващите в тези 4 организации фирми са декларирали над 253 хил. т опаковки, като оползотворените количества са над 49% от тях, което надхвърля заложената за 2009 г. в Закона за управление на отпадъците цел за рециклиране на поне 46% от боклука.

По данни на организациите със системи за разделно събиране на опаковки са обхванати 181 общини с общо население над 5,9 милиона, като до сега са изградени 25 сепариращи инсталации по региони.

Икономика

С 13% нараснаха лошите заеми на кредитните дружества

Лошите кредити на дружествата, специализирани в кредитиране, се увеличават с 12,5% за първите три месеца на годината, достигайки 250,6 млн. лв. в края на март, показват данни на БНБ. На годишна база увеличението е в размер на 4,9%. Сумата възлиза на 14,8% от общо 1,7 млрд. лв. кредити, отпуснати от тези дружества. Към края на първото тримесечие на 2009 г. лошите кредити са били с 9,6% дял, като последователно растат до 10%, 10,9% и 12,7% през следващите тримесечия на миналата година.

Продължава и тенденцията за намаление в общия размер на кредитите, отпуснати от специализираните дружества. В края на първото тримесечие на 2009 г. сумата е била 2,49 млрд. лв., като постепенно спада през следващите тримесечия до 2,32 млрд., 2,2 млрд. и 1,76 млрд. На годишна база отпуснатите от дружествата кредити намаляват с 32%, а на тримесечна (спрямо декември 2009 г.) - с 3,6%.

Наблюдава се тенденция за изравняване дела на потребителските и жилищните кредити. Докато преди година те са били съответно 50% и 30%, към края на март 2010 г. цифрите са 41% и 37%. От редовно обслужваните заеми преобладават тези с матуритет над 5 години. Към края на март 2010-а те са били 61,1%, а преди година делът им е бил 60,4%. Статистиката на дружествата, специализирани в кредитиране, не включва лизинговите дружества и банките, които са предмет на отчитане от друга статистика.

Снимка БГНЕС

За по-малко от 4 месеца свлачището и брегът във Варна около заведението "Трифон Зарезан" се е преместило с 1 метър към морето. Според геолозите, скоростта на свлачището е 6.83 милиметра за денонощие, а това прави по 2.5 метра за година. В бюджета за 2010 година не са предвидени средства за укрепване на варненското свлачище. Единствените пари засега са за проектиране на нов канализационен колектор на Златни пясъци, който да поеме и отпадните води на курортна зона "Чайка", за да не преминават те през свлачищния район

С камери ще следят за „Гражданска отговорност"

По данни на Комисията за финансов надзор една четвърт от автомобилите се движат по пътя без задължителната застраховка

Въвеждане на подневни санкции за липсваща "Гражданска отговорност" и следене с камери на пътя - тези мерки обмислят от Комисията за финансов надзор, за да се справят с все по-големия брой водачи, които отказват да си направят задължителната полица. Заместник-председателят на комисията Емил Атанасов съобщи, че в момента 24% от колите на пътя се движат без задължителната застраховка.

Само от декември миналата година до средата на май на тази обхватът на "Гражданската отговорност" е намалял от 80 на сто на 76 на сто от автомобилите, предаде Дарик. Председателят на Асоциацията на застрахователите Орлин Пенев каза, че намалението е много сериозно. Според него напълно съществува възможността да ни сложат граничен контрол, а това означава, че трябва да носим зелени карти.

Според Емил Атанасов, за да се справят с проблема, от финансовия надзор обмислят подневни санкции, по-сериозно следене от страна на компетентните органи на водачите, които управляват автомобилите си без сключена застраховка, включване на камерите, които използват, за да могат да бъдат разпознавани и санкционирани. Засега обаче не е ясно дали подневните санкции не противоречат на закона.

Според Орлин Пенев тази мярка, както и следенето с камери няма да доведат до нужните резултати. По неговите думи на всички, които им липсват такива застраховки, трябва да бъдат съставени номерата и след като отидат да си ги вземат, да покажат валидна застраховка за една година. Пенев бе категоричен, че цената на задължителната полица ще се покачва бавно, но не се ангажира с конкретни цифри.

Увеличиха минималния гаранционен капитал на застрахователите

Депутатите увеличиха минималния гаранционен капитал на застрахователните дружества. Това стана при приемане на второ четене на промени в Кодекса за застраховането. Гаранционният капитал съставлява една трета от границата на платежоспособност, но не може да бъде по-малък от 4,6 млн. лв.- за застраховател, който прави застраховки на и срещу: злополука, заболяване, сухопътни превозни средства, релсови превозни средства, летателни апарати, плавателни съдове, товари, пожар и природни бедствия, други щети на имущество, финансови загуби, правни разноски, помощ при пътуване (асистанс). Минималният капитал за застраховател, получил лиценз за "Гражданска отговорност", отговорност при вреди с различни видове превозни средства и др. се увеличава от 2 млн. лв. на 2,2 млн. лв. Предвижда се в тримесечен срок от влизането на промените в сила застрахователните и презастрахователните дружества да приведат капитала си в съответствие с изискванията. С промените се предвижда още годишният бюджет и годишният финансов отчет на Гаранционния фонд да се представят за одобряване от Комисията за финансов надзор.

Росен Плевнелиев:

Българите са стигнали 40% от европейското ниво на богатство

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев заяви, че българите са достигнали 40-42% ниво на богатство от средноевропейското ниво. По думите му обаче, ако се работи здраво, може да се достигнат до 55-60%. Плевнелиев коментира, че най-голямата опасност за страната ни е въпросът дали българинът е готов да работи здраво и да не дава подкупи. Задачата ни е да мотивираме хората, а за тази цел правителството има план, допълни още министър Плевнелиев. Ще режем проекти, ако имаме съмнения за корупция, това каза още Плевнелиев. По думите му в една корупционна среда няма възможност за развитие.

БНБ размаха пръст на американския посланик

Посланикът на САЩ у нас Джеймс Уорлик

Изненадващо е, че повече от 50% от приходите на страната са в малка кооперативна банка, собствеността на която не е съвсем прозрачна. Това заяви вчера пред БНТ посланикът на САЩ у нас Джеймс Уорлик. По-късно вчера по повод коментара на американския посланик от БНБ разпространиха официално съобщение, в което се казва: Категорично заявяваме, че няма нито една банка, опериращa на българския пазар, чиито собственици да не са ясни.

От банката определиха изявлението като "странно и изразяващо съмнение в прозрачността на капиталите на банка, опериращa на българския пазар, като по този начин пряко накърнява безупречната репутация на БНБ като надзорен орган и доверието в българския банков сектор като цяло". От централната банка призоваха към отговорно публично говорене, особено в условията на продължаваща световна икономическа криза. Обратното би могло да предизвика непредвидими последици за икономиката на страната ни", се казва в съобщението.

По-рано вчера бившият министър на финансите Пламен Орешарски коментира по същата тема, че държавните компании са като частните, но акционер в тях е държавата. Не смятам, че трябва да се вменява на компаниите, дори и на държавните, къде да си държат парите, заяви Орешарски.

Свят

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Полицията влезе в сблъсък със стачкуващи медицински сестри в Монпарнас, Париж. Медицинските работници протестираха заради условията на труд, при които са принудени да работят

Протестна вълна се надига на Балканите

Румъния се мъчи да наложи болезнени съкращения на разходите, а Гърция отново попадна в стачен обръч

Над 60 000 души се включиха в организиран от синдикатите протест в Букурещ, който може да се окаже един от най-големите в Румъния от падането на комунизма през 1989 г. Той може да хвърли съмнение върху осъществяването на строгия план за намаляване на бюджетните разходи и надеждите за възстановяване на икономиката. Източници от профсъюзите съобщават, че блокирането по-късно този месец на транспорта, включително пътищата и жп мрежата, може да бъде убедителен начин да принудят правителството да смекчи плановете за намаляване на заплатите с 25 процента и на пенсиите с 15 процента от 1 юни.

"Долу правителството, долу Бъсеску", скандираха протестиращите, дошли от цялата страна. Сред тях имаше лекари, учители, служители в затвори и в полицията, гранични полицаи, държавни чиновници, пенсионери, както и работещи в сферата на транспорта. Румънското центристко правителство е изправено пред огромен натиск да смекчи плановете за орязване на заплатите в публичния сектор и държавните пенсии, което е необходимо за осигуряването на отпусканата от Международния валутен фонд (МВФ) помощ, и ще трябва да се бори, за да наложи някои от болезнените мерки.

"Ще бъде, както беше по време на революцията от 1989 г., и хората ще умират по улиците. Ние на практика живеем по-зле отколкото през комунистическата ера", сподели медицинската сестра Валентина Апостол. Президентът Траян Бъсеску обеща съкращаването на разходите като алтернатива на повишаването на данъците в засегнатата от рецесията страна, която се опитва да спази изискванията на МВФ за отпускането на следващия транш от спасителния пакет в размер на 20 милиарда евро. Румъния, втората най-бедна членка на ЕС, обеща да реформира раздутия и силно синдикализиран публичен сектор, който наброява 1/3 от целия пазар на труда.

Междувременно в Гърция продължава да нараства общественото недоволство срещу намерението на правителството да се придържа към стриктното спазване на поетите пред Европейската банка за развитие и МВФ ангажименти за излизане от кризата. От днес цяла Гърция ще се окаже в стачен обръч заради 24-часовата общогръцка стачка срещу реформата в пенсионната система на Общата конфедерация на труда в Гърция (ГСЕЕ) и на Федерацията на държавните служители (АДЕДИ), съобщи вестник "Етнос". Според гръцките медии "глътката свеж въздух" след пристигането в страната на първия 20-милиарден транш от пакета помощи, който ще обслужи покриването на преките заемни задължения на Гърция и по-специално изплащането на нейния дълг, едва ли ще успокоят социалните напрежения сред гръцката общественост. По мнение на синдикатите законопроектът за реформа в пенсионно-осигурителната система води до намаляване на пенсиите до 15% и до косвено увеличаване на пенсионната възраст с между 2 и 7 години, нещо, с което малцина биха се примирили. В стачката, обявена за 20 май, ще участват държавните служители, данъчните и митническите служители, работещите в местната администрация и в държавните предприятия, учителите, преподавателите, лекарите, докерите, банковите служители и работещите в частния сектор.

Техеран:
Новите санкции са незаконни

Техеран определи като незаконна новата проекторезолюция за Иран, която САЩ внесе в Съвета за сигурност на ООН, предаде ИТАР-ТАСС. Проектът по никакъв начин не може да се смята за законен, заяви президентският съветник Моджтаба Самар Хашеми. В Техеран държавната телевизия обяви, че планираните санкции са без значение.

Съветът за сигурност на ООН се подготвя да наложи строги санкции срещу Иран през следващия месец след изненадваща подкрепа от страна на Русия и Китай за нови действия срещу ирански военни и финансови институции. Държавният секретар на САЩ Хилари Клинтън определи проекторезолюцията като "силна".

Предложените санкции, които ще бъдат четвърти подред мерки, предприемани срещу Иран, целят да накарат Техеран да изостави това, което САЩ, Великобритания, Франция и Израел смятат, че е опит да си осигури способност за създаване на ядрено оръжие. Мерките ще засегнат Иранската революционна гвардия, която контролира бизнес империя, включваща хотели и други търговски обекти, и огромен военен комплекс. Съществуващото оръжейно ембарго ще бъде разширено. Проекторезолюцията също така призовава за спиране и проверки на ирански кораби, заподозрени, че транспортират товари, свързани с иранската ядрена или ракетна програма.

Евродепутати обсъдиха човешките права в Македония

В рамките на пленарната сесия на ЕП български евродепутати от всички политически групи проведоха среща с еврокомисаря по разширяването и политиката на добросъседство Щефан Фюле. Основна тема на разговорите, организирани по инициатива на евродепутата от Групата на социалистите и демократите (С&Д) Евгени Кирилов, бяха предизвикателствата пред европейската интеграция на Македония.

На срещата бяха засегнати редица текущи въпроси, свързани както с двустранните отношения между България и Македония, така и с перспективите за интеграция в ЕС, спазването на човешките права на гражданите с българско самосъзнание и изпълнението на Копенхагенските критерии от страна на властите в Скопие.

"Много е важно да се разбере, че целта на срещата не е да навреди на Македония, а тъкмо обратното", заяви в коментар след срещата Евгени Кирилов. Андрей Ковачев от ЕНП бе удовлетворен от думите на комисар Фюле, че проблемът с името на Македония е само върхът на айсберга от всички съществуващи проблеми със съседите. "България няма да толерира случаи като този със Спаска Митрова, където има погазване на човешки права и ще защитава своите национални интереси", сподели Надежда Нейнски от ЕНП. От своя страна еврокомисарят Щефан Фюле заяви, че няма да толерира подобни явления.

www.duma.bg

кратки

Испания излезе от рецесията

Испанската икономика е излязла от рецесията през първата четвърт на годината, отчитайки ръст от 0,1 на сто. Тя сложи край на шест поредни тримесечия на свиване на икономиката, сочат окончателните данни на националния статистически институт на страната. Испанската икономика се бори с озаптяването на раздуващия се бюджетен дефицит и се е свила с 1,3% на годишна база. Испания, петата най-голяма икономика в ЕС, влезе в рецесия през втората половина на 2008 г. Страната е и последната голяма световна икономика, излязла от рецесията.

Сърбия ще чака за ЕС

Малки са шансовете Сърбия до юни 2011 г. да получи статут на кандидат за членство в ЕС, коментираха за в. "Данас" сръбски анализатори. Въпреки че Белград говори как Сърбия може още през първата половина на 2011 г. да стане кандидат за членство, кризата в Гърция, моментните настроения в ЕС, но и недовършените вътрешни реформи, не са в полза на подобно оптимистично развитие на ситуацията. Засега най-вероятният сценарий предвижда Съветът на министрите на ЕС да одобри на заседанието си през юни началото на ратификацията на Споразумението за стабилизиране и асоцииране със Сърбия.

Талибаните нападнаха US база

Най-голямата военна база на САЩ в Афганистан е била нападната от бунтовници-талибани, съобщи американски военен говорител. Военновъздушната база Баграм близо до столицата Кабул е била атакувана с ракети, гранати и леко огнестрелно оръжие. Според говорителя "почти дузина" от нападателите са били убити, загинал е и един цивилен американец. Девет американски войници са били ранени.

Потвърдиха присъдата на Тарчуловски

Международният трибунал за бивша Югославия трябва да обяви решението си по жалбата на Йохан Тарчуловски - бивш шеф на охраната на покойния македонски президент Борис Трайковски, обвинен във военни престъпления. Решение на трибунала е окончателно и няма право на обжалване. Трибуналът обвини Тарчуловски и бившият македонски вътрешен министър Любе Бошковски за убийството на етнически албанци в село Люботен през 2001 г.

Шестима загинаха при наводненията в Полша, а около 500 души бяха евакуирани в Краков след пропукването на дига. Хиляди жители на Южна Полша бяха принудени да напуснат домовете заради наводненията

Свят

Танкове щурмуваха Червените ризи

Лагерът на протестиращите бе превзет от специални части, а опозиционните лидери се предадоха на полицията

Въоръжените сили на Тайланд щурмуваха укрепленията на опозицията в сърцето на Банкок, съобщиха световните агенции. Най-малко петима души, включително италиански журналист, са загинали по време на акцията на армията в централната част на Банкок, съобщиха от полицията в тайландската столица, предаде АФП. Загиналият чужденец е фотожурналистът Фабио Поленги, уточни италианската агенция АНСА. От три месеца той работел в Банкок по договор с голямо европейско илюстровано списание. Журналистът е бил прострелян в стомаха и е починал, преди да стигне до болницата, съобщи директорът на полицейската болница в Банкок Джонгджет Аоадженпонг. Ранен е бил и датски журналист, който бил засегнат от шрапнел при избухването на хвърлените от демонстранти гранати.

Според официалните органи на Тайланд лагерът на опозицията вече е напуснат от почти всички идеолози на въстанието. Независимо от това, сблъсъци между органите на властта и протестантите продължават. Източник на полицията, цитиран от АФП, съобщи че на военните е дадена заповед да се открие огън по протестиращите.

Нападението на укрепленията на Червените ризи започна вчера сутринта. Ден по-рано правителството на Тайланд се отказа да преговаря с опозицията. В завладения от привържениците на Шинаватра район пристигнаха армейски подкрепления и военна техника. Седем бронирани машини и най-малко два камиона с военнослужещи бяха съсредоточени в периметъра на лагера на антиправителствените демонстранти в тайландската столица. По данни на очевидци бронираните машини са били оборудвани с картечници, а военнослужещите - въоръжени и снабдени с щитове. Военните са щурмували лагера на демонстрантите, в който е имало хиляди протестиращи, включително жени и деца.

Според последната информация опозицията се е съгласила да спре масовите протести, след като лагерът на Червените ризи е превзет с участието на военна техника и специални части. Опозиционните лидери са се предали на полицията, съобщи АФП. Двама от най-влиятелните лидери на антиправителствените демонстрации в Тайланд са се предали на властите след операцията на армията, уточни АП. Преди да бъдат отведени от полицията, двамата лидери обявили пред привърженици, че официално слагат край на протестните действия. Минути след това срещу настъпващите части на полицията и армията били хвърлени две гранати.

Властите от своя страна заявиха, че ситуацията е под контрол, а военната операция се прекратява.

След края на протеста обаче Банкок бе обхванат от пожари. Първият етаж на фондовата борса в Банкок гори, съобщи Ройтерс, като се позова на съобщение от директора на борсата. Гори и най-големият търговски център в тайландската столица “Емпориум”. В значителна част от града е прекъснато електричеството.

Според очевидци, цитирани от Асошиейтед прес, участници в демонстрациите, недоволни от решението на техните лидери да прекратят протестите, са започнали да чупят витрините на скъпите магазини в района, в който бе разположен лагерът на Червените ризи. Безредици обхванаха и други райони на града. Гъсти кълба дим се издигнаха на много места в Банкок, където демонстрантите продължиха да палят автомобилни гуми. Нападнато било и зданието на една от местните телевизионни станции.

От полунощ местно време в Банкок се въвежда комендантски час, съобщи тайландският министър на отбраната Правит Вонгсуван. По улиците ще могат да се движат единствено представители на силите на реда.

Привържениците на бившия премиер Таксин Шинаватра, т.нар. Червени ризи, протестират в Банкок от 14 март, като окупираха търговската зона на града, принуждавайки магазини и хотели да затворят. Те настояват сегашният премиер Абхисит Веджаджива да се оттегли и да насрочи избори.

Снимки БГНЕС

Бронетранспортьори пробиха барикадата на Червените ризи

Нямало експлозия в самолета на Качински

В самолета на полския президент Лех Качински, катастрофирал в Русия на 10 април, не е имало терористичен акт, експлозия или пожар, предаде ИТАР-ТАСС, като цитира ръководителката на Междудържавния авиационен комитет Татяна Анодина. Техническите системи са работели нормално до самия удар в земята. Анодина представи предварителните резултати от разследването на техническата комисия, която разследва катастрофата на президентския Ту-154М край Смоленск в Западна Русия. Според експертите навигационната система също е била включена и е работела, екипажът е получавал цялата информация за метеорологичните условия и за резервните летища на разположение, подчерта Анодина. В пилотската кабина на самолета обаче е имало странични лица, които не са били членове на екипажа. Гласът на един от тях е разпознат, заяви Анодина, без да разкрие самоличността му. Разпознаването на гласовете е затруднено.

Според експерти президентският Ту-154М не е бил жертва на терористичен акт

Меркел иска данъчно облагане на финансовите пазари

Германската канцлерка Ангела Меркел заяви, че ще защити принципа на данъчно облагане на финансовите пазари на международно равнище по време на следващата среща на върха на групата Г-20. Двадесетте най-силни икономики се събират в Торонто на 26 и 27 юни. Меркел подчерта, че за тази цел страната й ще вложи всичките си сили.

“Всеки от нас усеща, че сегашната криза на еврото е най-голямото изпитание, пред което е изправена Европа от подписването на римските договори през 1957 г. насам. Това изпитание е екзистенциално и Европа трябва да го издържи!”, категорична бе Меркел. “Ако не стане, ще трябва да намерим решение на европейско ниво”, допълни канцлерът, цитирана от Дойче веле.

Тя изрази одобрението си за предложението на ЕК да разглежда проектобюджетите на страните от ЕС преди националните им парламенти.

Нови бунтове в Киргизстан

Един човек е убит, а 17 - ранени при бунт в град Джалалабад, Южен Киргизстан. Над 5000 етнически киргизи се събраха в града с настояване за арестуването на Кадиржан Батиров, който според тях призовавал за създаване на автономна узбекска област в Киргизстан, предаде Ройтерс. Обстановката в град Джалалабад се нажежава, заяви по-рано на съвещание на временното правителство неговият лидер Роза Отунбаева. Тя каза, че няколко хиляди души са се събрали на митинг на градския хиподрум, а после тълпата се насочила към сградата на университета, чийто ректор е един от водачите на узбекската общност Кадиржан Батиров.

Глобиха компании за управлението на картел

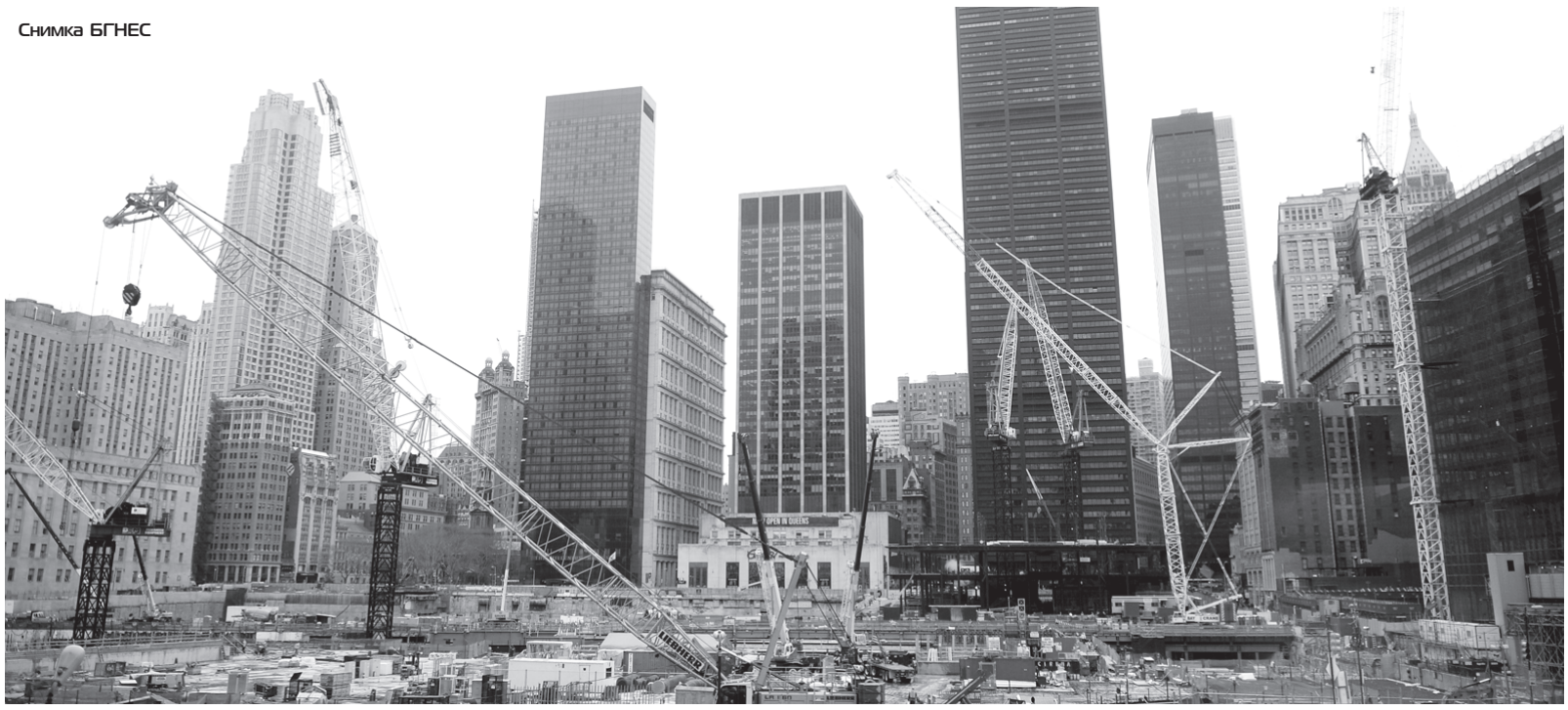
Европейската комисия (ЕК) глоби най-големите производители на чипове за памет в света, включително Samsung, Infineon и Toshiba, за общо 331 милиона евро, тъй като управляват картел за фиксиране на цените. Най-голямата глоба от 145 млн. евро е била наложена на южнокорейската компания Samsung Electronics. Германската Infineon Technologies е била глобена с 56,7 млн. евро, докато южнокорейската Hynix Semiconductor Inc. ще трябва да плати 51,5 милиона евро. Други компании, глобени за участието си в картела, включват японските компании Hitachi, Toshiba, Mitsubishi, NEC Electronics и Elpida Memory, както и тайванската Nanya. Американската компания Micron Technology е подала сигнал за картела за фиксиране на цените и е успяла да избегне глобата.

Свят

Гняв и надежда в Ню Йорк

Амбициозен проект за джамия до „кота нула” разбуни духовете

Снимка БГНЕС

Някои определят идеята за джамия в близост до “кота нула” като равнозначна на строеж на германски културен център в Аушвиц

Себастиян СМИТ

Амбициозен проект за джамия и ислямски културен център на две крачки от мястото на атентатите от 11 септември 2001 г. в Ню Йорк предизвиква гняв, но и надежда в града, който се страхува от терористични актове повече от всичко друго.

Няма кой знае какво да се види за момента в района, където един ден този проект може да види бял свят, на около 200 м от мястото на срутените кули-близнаци на Световния търговски център, където на 11 септември 2001 г. загинаха около 3000 души. Има само един изоставен магазин за дрехи и това е всичко.

Но имам Фейсал Абдул Рауф, който ръководи мюсюлманската организация, стояща зад проекта, действа активно този център на няколко нива да се издигне един ден в идеалния център на Манхатън.

Според него проектът едновременно ще съживи изоставената улица в Ню Йорк, но и ще промени начина, по който американците възприемат мюсюлманите.

Имамът говори за джамия заедно със спортна и театрална зала и може би детски ясли.

“Няма нищо подобно в САЩ. Това ще бъде център за всички, не само за мюсюлманите”, заяви той.

Американските мюсюлмани все повече са сочени с пръст както от общественото мнение, така и от службите за сигурност като виновници за терористични актове.

Опитът за атентат с колабомба на “Таймс скуеър” на 1 май, чийто предполагаем извършител е американец мюсюлманин от пакистански произход, накара законодателите в Конгреса да предложат нов закон, с който хората, заподозрени във връзки с терористични организации да бъдат лишени от американско гражданство.

Построяването на джамия и мюсюлмански културен център в идеалния център на Ню Йорк би могло, според имама, да допринесе за сближаването на мюсюлманския свят и Запада. Но поради избора на мястото, на две крачки от “кота нула”, проектът се възприема повече като провокация.

Според интернет сайта www.nomosquesatgroundzero.wordpress.com (без джамии на “кота нула”), “скандалът продължава.” Сайтът, който се противопоставя на проекта, обвинява организацията на Рауф, че иска да наложи тази джамия.

Други смятат, че идеята е все едно да построиш германски културен център в Аушвиц.

“Заплюване в лицето на всички загинали на 11 септември”, пише вестник “Блиц”, който се представя като антиджихадистки.

“Това е най-неподходящият квартал за построяване на джамия”, смята 59-годишният застрахователен агент Скот Рейчълсън, който работи с кандидати за обезщетения за щетите от атентатите.

Трийсет и шест годишната Дженифър Ууд, която живее в съседен блок до избрания за проекта терен, обяснява, че идеята да има пред дома си джамия я притеснява. “Не знам защо трябва да е тук. Градът е толкова голям”, недоумява тя.

По повод критиките, на които е подложен, имамът уверява, че иска да създаде “американско-мюсюлманска идентичност”. Според него проектът може да струва между 105 и 140 милиона долара.

“Има около един милиард мюсюлмани в света. Не всички са терористи!”, възмущава се Мохамед-Икбал Хосеин Чоудхури, имигрант от Бангладеш, който има будка за вестници от другата страна на улицата.

Упълномощен за детството

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Михаил БАРЩЕВСКИ

Как да се изгради система за защита на онеправданите малки граждани? На тази тема разговаряме с президентския пълномощник по правата на детето Павел Астахов.

☐ *Как стана така, че именно теб те назначиха за пълномощник по правата на детето?*

- През последните 15 г. съпругата ми Светлана постоянно се интересуваше от тази тема и постоянно ме питаше: “Кой ще се занимава с децата в страната?”. Живеех с това: постоянно се срещах с деца, преди година публикувах серия книги “На децата за правото”, замислих да направя детска програма. Когато ми направиха предложение, дори не се съмнявах, че трябва да се заема с този проблем.

☐ *Колко са по-големи проблемите, за които знаеш вече сега, в сравнение с тези, които си очаквал преди назначението си?*

- Милиони. Знаех само за някои отделни случаи на нарушаване на правата на деца, които бяха станали обществено достояние. Сега, когато защитавам 27 милиона деца, виждам колко малко са щастливите сред тях.

☐ *А твоите собствени?*

- Те са много мислещи деца. И те също имат свои претенции към родителите, училището, обществото и държавата. Когато ме назначиха, направих пресконференция, обясних вижданията си, разказах за плановете... А когато мина месец и тръгнах да пътувам по регионите, посетих петдесетина сиропиталища, колонии, детски домове, интернати, домове за инвалиди - видях огромен брой онеправдани и унижени деца, осъзнах мащабите на проблема, ми стана срамно за онази пресконференция. Сега бих казал друго.

☐ *Нали разбираш, че ако работиш по съвест, ще се изпокараш с голям брой влиятелни хора - от губернатори до министри? Имаш ли чувството, че гърбът ти е покрит?*

- Да. Аз не търся никаква изгода за себе си. Мога да си го позволя.

☐ *Ти беше супер успешен адвокат, телевизионен водещ, а сега такава отговорност. За какво ти е това главоболие?*

- Главата ме заболява, когато виждам колко нещастни могат да са деца, които например са под държавна опека или дори от благополучни семейства, където родителите започват да си ги делят. Как да се помогне на такива деца, е истинско главоболие. А колкото до отговорността, сигурно така са ме възпитали родителите ми. Нормалният човек не може да остане равнодушен към несправедливостта по отношение на деца.

☐ *Голяма част от населението по принцип не обича представителите на властта. Стигат ли ти нервите да четеш разни измислици за себе си, оскърбления, понякога просто клевети?*

- Аз просто нямам време да чета всичко това. Разбирам какво означава свобода на словото в съвременна Русия, ти прекрасно знаеш, че аз много съм се борил за това. Когато неотдавна съветник на президента на Финландия ме помоли да повлияя върху руските медии, защото при тях не било прието толкова откровено да се пише по деликатни теми, аз категорично му отказах. А те се опитват да ни учат на свобода на словото! Много обичам, когато ме критикуват по същество. Това помага в живота. А когато пишат глупости, какво пък - нека си пишат. Кучето си лае, керванът си върви.

☐ *След като имаш подкрепата на първите лица в държавата, може би ще успееш да започнеш да изграждаш нова система за защита на детството, каквато нямаме. Но нали разбираш, че ще влезеш в конфликт със социалното министерство, с министерството на образованието, с всички тези, които днес живеят по старите правила?*

- Искам да не съм в конфликт с тях, а да водим диалог. Хората не са измислили нищо по-добро от дискусията, за да намерят истината. Когато във Финландия се срещах с органите по опекунството, им казах, че мога да им обещая само това, че няма да напуснем стаята, докато не намерим решение. Ето така съм готов да разговарям. При нас, в Русия, системообразуващ елемент може да стане възродената система на комисиите по делата на непълнолетните и защитата на правата им. Системата вече съществува, но не работи. Има само 3-4 региона, където тя е горе-долу ефективна. Институцията на пълномощника трябва да стане онзи елемент, който ще подканя и ще кара тази система да работи.

☐ *Ти самият имаш три деца. Как смяташ, могат ли днес в Русия небогати хора да си позволят лукса да имат три деца?*

- Струва ми се, че да. Детското щастие и семейното благополучие никога не са се определяли от нивото на благосъстоянието. В тази връзка никак не ми харесва, когато казват, че в Русия бедността има детско лице. Случаите на изземване на деца заради бедност са лъжа. Аз лично участвах в случая на Вера Камкина, бях в дома й. Не бедността й е попречила да стигне до поликлиниката и да получи справка за двете момиченца за безплатна детска градина. Не бедността й е попречила да получи медицински справки за изпращането на децата в лагер за цялото лято на държавна издръжка. Попречили са й мързелът и безразличието към децата.

☐ *Колко братя и сестри имаш?*

- Имам по-голяма сестра и по-малък брат.

☐ *Моите родители не са могли да си позволят второ дете заради безпаричие.*

- Добре знам какво са унизителните безплатни обеди в училище. Аз и брат ми така живеехме, защото семейството ни беше многодетно. Въпреки това сестра ми, която остана вдовица на 48 г., има четири деца - две от тях са инвалиди още от детството си. Племенниците ми обаче са ми най-близките ми хора. Сега съжалявам само за едно - че имам три, а не повече деца.

☐ *Мога да ти подскажа начин - осиновяване.*

- Прав си. Когато можеш да ощастливиш друг малък човек, вземи и направи добро дело.

☐ *Ще те поправя. Ако искаш да ощастливиш себе си, вземи дете.*

- Това, разбира се, е взаимен процес.

Интервю

Владимир Фридлянов:

Глупаво е да не използваме шансовете за обща изгода

Планира се създаването на българо-руска асоциация на вузовете и на съвместни факултети, казва зам.-министърът на науката и образованието на Русия

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

Владимир Николаевич, доколкото знам, вие неотдавна бяхте в България за пръв път. Какви са впечатленията ви от страната, от българските ви колеги, от хората, с които се срещнахте?

- Да, така се случи, че за пръв път бях в България, за която всеки руснак знае повече, отколкото за всяка друга страна. Много съм доволен от резултатите в преговорите с моите колеги, на първо мзясто - с министъра на образованието, младежта и науката на България Сергей Игнатов. Обменихме информация за реформите, които се провеждат в двете страни в областта на образованието и науката, обсъдихме и набелязахме пътя, по който следва да вървим оттук нататък за усъвършенстване на сътрудничеството. Плодотворни и, надявам се, перспективни се оказаха и преговорите с ректорите на редица български висши училища за разработването на съвместни програми и образователни структури.

Във вашето министерство отговаряте за международното сътрудничество в образованието и науката. Как днес се използват потенциалът и каналите на международното сътрудничество за повишаване на качеството и конкурентоспособността на националните образователни системи?

- Днес на дневен ред е един въпрос - как да повишим ефективността от нашето сътрудничество в образователната и научната сфера в интерес на България и Русия. Бих отбелязал, че благодарение на конструктивното взаимодействие между нашите министерства, ние имаме солидна законодателна база да използваме максимално потенциала и каналите на международното сътрудничество, за да направим по-качествени националните ни образователни и научни системи. Опираме се на Споразумението за сътрудничество в културата, образованието и науката от 1993 г. и върху програмите за сътрудничество. Миналата година бяха подписани междуведомствен Меморандум за намеренията за по-нататъшно развитие на сътрудничеството в тези направления. Клаузите на този документ бяха закрепени със заключителния протокол от XIII заседание на Междуправителствената комисия за научно-техническо сътрудничество през декември м.г. в София. В момента се правят последни съгласувания по Споразумението между нашите министерства за научно-техническо сътрудничество. Подготвя се и подписването на нова междуправителствена програма за сътрудничество през 2011-2012 г.

Една от най-важните набелязани задачи е създаването на Асоциация на руските и българските висши училища и представители на деловите кръгове. Министърът на образованието, младежта и науката на България Сергей Игнатов и председателят на вашия Съвет на ректорите проф. Борислав Борисов при неотдавнашните ни срещи подкрепиха идеята за създаването на такава асоциация. Според нас, към асоциацията трябва да привлечем най-напред тези български и руски вузове, които вече са проявили интерес към съвместна работа и имат двустранни партньорски връзки. Естествено, за членство ще бъдат поканени водещи руски висши училища, които вече проявяват интерес към създаването на съвместни учебни програми: Руският държавен университет по нефт и газ "И.М. Губкин", Руският химико-технологически университет "Д.И. Менделеев", Московският държавен институт по радиотехника, електроника и автоматика, Московският държавен технически университет "Н.Е.Бауман" и редица други.

Работим за създаването на Фонд за подпомагане на сътрудничеството между България и Русия в областа на образованието и науката, включително на иновационните технологии в енергетиката, енергоресурсите, енерго- и ресурсоспестяването, нанотехнологиите, опазването на околната среда и др. Планираме основна задача на фонда да бъде съдействието за реализацията на съвместни образователни и научни програми, участието в създаването на руско-българско висше училище и на руски факултети; учредяването на стипендии за български студенти, които избират да се обучават в Русия; осигуряване на випускниците на работа по профила на специалността и пр.

Доколкото ми е известно, посланикът на Русия в България Юрий Исаков и министър Сергей Игнатов са се договорили в най-близко време да осъществят съвместна среща по тези въпроси, като привлекат за участие в нея и делови кръгове.

Каква според вас ще е ползата за България от взаимодействието на руските и българските вузове?

- Ще илюстрирам това с примера на нашите предложения за сътрудничество в образованието. Първа стъпка в създаването на Асоциация на нашите вузове и делови кръгове е разработването на основите за взаимоизгодното сътрудничество между вузовете на Русия и България. Това включва разработването и въвеждането на бакалавърски и магистърски програми със съвместно изработени учебни планове и образователни технологии, адаптирани за българските условия, като се осигури получаването на две дипломи. Студентите биха могли да се обучават както в руски, така и в български вузове, което би позволило по-активно да се привлекат материално-технически и педагогически ресурси, научно-методически материали.

Освен това реализирането на съвместни програми автоматично гарантира признаване на дипломата в двете страни, защото ще се предлагат акредитирани програми. За българските условия това е особено актуално, защото Споразумението от 21 март 1972 г. за еквивалентност на документите за образование, за научни степени и звания, издавани в СССР и България, днес по известни причини вече не действа.

На второ място, ще бъде осигурен достъп до нови курсове и специализации, които се търсят в икономиката и на Русия, и на България. Трето - своевременно ще бъдат усвоени механизмите за управление на качеството в образованието и новите форми на организация на учебния процес. И освен това, като предлагат устойчиви партньорски програми и получаване на двойни дипломи и квалификации, вузовете ще си сътрудничат върху основата на равноправното партньорство и на взаимния интерес. Важен фактор ще е мотивацията на партньорите в рамките на Руско-българската асоциация на вузовете.

Създаването на асоциацията би позволило да се образува мрежа от вузове-новатори, които биха могли самостоятелно да инициират, да разработват и реализират модели на ефективно взаимодействие между двете образователни системи. Привличането на представители на деловите кръгове в асоциацията ще позволи по-ясно да определим изискванията на потенциалните работодатели към съдържанието на учебните планове и към уменията, навиците и компетенциите на випускниците на висшите училища, които ще предлагат съвместни магистърски програми. Такъв процес на обучение ще помогне на студентите да повишат образователното си ниво и развиването на ключови навици, да се запознаят с друга образователна система. Те ще имат двойни дипломи и по-широки възможности за намиране на работа.

За преподавателите ще се разширят възможностите за професионално развитие: в обучаването, в запознаването с нови методики на преподаване, в написването на учебни материали, адаптирани както за Русия, така и за България, а следователно - и за Европа. А администраторите във вузовете ще се запознаят на практика с реализацията на учебни модели, които могат да помогнат за интегрирането в европейското съобщество.

В България предстои реформа на висшето образване, държавата смята, че ще се намали броят на вузовете. На този фон имат ли шанс плановете за нови съвместни учебни програми, за руски факултети у нас и за Руски университет в България?

- Проблемът не е в количеството, а в качеството на съвместния образователен продукт, който се предлага на преподавателите от двете страни. Съгласете се, глупаво е да подменяме ползите за нашите две страни с изменчиви политически и конюнктурни съображения.

Българската наука в момента преживява не най-добри времена. Как оценявате резултатите от сътрудничеството между научните организации на двете страни и перспективите в бъдеще?

- Към българската наука, към българските учени и в частност към Българската академия на науките, винаги сме се отнасяли и ще се отнасяме с много голямо уважение, отбелязвайки техните заслуги и съществен принос в световната научна касичка на знанието, както и за този потенциал, който ни прави уверени, че българската наука ще остане на най-високи позиции.

В двустранното ни сътрудничество традиционни остават научните контакти между нашите академии на науките, както и в рамките на намиращия се в нашата страна, в Дубна, Обединен институт за ядрени изследвания. В различен стадии на разработка са около 70 съвместни проекта на руски и български научни организации, също и 35 научни изследвания по космическа тема. Особено внимание отделяме на сътрудничеството в сферите на нанотехнологиите, транспорта, медицинската промишленост и екологията. Особено значение имат контактите ни по линията на научните фондове. Тази година например продължава работата по установяването на взаимодействието между Руския хуманитарен научен фонд и Българския национален фонд за научни изследвания. Обявен е конкурс за научноизследователски проекти, които ще се осъществяват както съвместно от научните колективи, така и от руски и български учени. Към този момент само от руска страна кандидатстват повече от 30 проекта.

Бихме могли да кажем, че руският език в България загуби позициите си - за разлика от Европа, където го ценят все повече и повече. Какви нови форми за изучаването му у нас смятате за полезни?

- Не бих погледнал на този въпрос толкова категорично. Първо - Република България беше и си остава единствената европейска страна с максимално концентрирано по брой население, което знае и ползва руския език в практиката - ежедневно. Във всеки случай, срещайки се тук с много събеседници, практически не ми се наложи да ползвам услугите на преводач. И както ме информираха, според изследването на Националния ви статистически институт, повече от 40 процента от трудоспособното население на България на възраст в диапазон 25-64 години активно или пасивно ползва руски. Второ, и според мен това е важното, човешкият фактор в руско-българските отношения, за щастие, не е останал в историята. Нашите два народа, свързани от общия си славянски корен, от азбуката на братята Кирил и Методий, бяха и си остават исторически традиционни партньори. Това е главният капитал в отношенията между Русия и България.

Продължава на стр. 23

> **Българите имат по-широк достъп до престижни специалности на Запад заради знанието на руски език**

Общество

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Студената пролет на 2010-а

Това, което искам да споделя, не се вписва нито в разумните, нито в осезаемите предели на времето, в което сме принудени да сме. Вярно е, че не по наша, човешка, вина топлият, слънчев и поетично казано - весел май, месецът на надеждите, остана статистически хладен, мокър и всъщност студен, да не кажа леден.

Часът е предиобеден. Място на действието - столичната улица "Граф Игнатиев", денят е сряда. Между два не по български и не за българите луксозни бутика възрастна жена - някъде над 75, потръпваща от студа, облечена в твърде овехтял тъмен, някога официален дамски костюм (помните ги сигурно - пола, сако, бяла риза - точно като на моята учителка по български и литература), но изрядно пригладен, протегнала ръка - не просеше, а предлагаше за по левче няколко книги. Отвърнах поглед и а-ха да отмина, реших все пак да надзърна. Продаваше, повтарям, ПРОДАВАШЕ сигурно последните, най-свидни остатъци от вероятно богатата си лична библиотека - "Време разделно", "Моторни песни", стихосбирка на Пенчо Славейков, "Ние, врабчетата" на Радичков. Продаваше и някакви старинни пошенски картички, май от София, по 50 стотинки... Само за миг ме погледна, вероятно засрамена от битността си, от унизителния финал-фиаско на живота си, и предполагам, че всъщност не намираше сила да каже ясно и силно, че е гладна. Купих ги всичките, не по нейната, а по моята цена. Тръгнах си, а не знаех дали ще има откъде да намеря проклетите пари, с които да изкупя сълзите й. Просто направих една тъжна, гадна, болезнена, мръснишка сделка - една от най-трудните в живота си, без дори да я попитам така, по човешки - коя е, каква е, дали всъщност не е учителката, която помня от детството си...

Защо бяха всички тези приказки дотук?

Държавите до нас - всички стачкуват. В Гърция стачкуват, в Румъния стачкуват. Протестират и воюват за правата си, заради достойнството си, заради бъдещето си - своето и на децата си. Стачкуват заради корупции, злоупотреби, самозабвение на лъскави и нагли властници. Протестират, защото им отнемат и малкото, което са постигнали. Но протестират всички - едва ли има бранш, който да надзърта безучастно. Е, освен някои банкери... И ако нещо прави особено впечатление - една от първите причини за недоволството на нашите съседи е желанието да защитят отслабващите социално свои сънародници. Защото знаят, че утре мелницата на всеизсмукващата глобална финансово-икономическа доктрина ще ги цапардоса - и тях, и пенсиите им. Неминуемо.

Стачкуват и учените - нашите учени, тези, които от десетилетия прославят България, колкото и на някои парвенюта това да не им се нрави. Странното е, за жалост, че всички останали, да кажем направо, обществото ни стои безучастно и проскърцва през зъби (така го приучиха през последните години), че "пенсионерите са виновни".

А защо не купиха книгите на клетата жена, приличаща на учителките ни по български, в сряда преди обед, на ул. "Граф Игнатиев", по левче парчето?

Изглежда им попречи студената пролет на 2010-а...

Ритник в перфоратора

ИСКРА МИЛЕВА

Ново двайсе се пръкна вчера. Контрольорки и ватманки ще се обучават за самоотбрана. Като начало в курса имало места за 25 нежни служителки на Столичната компания за градски транспорт. Нито една обаче не се е престрашила още да се запише. Проверяващите не само ще се учат как да тепат пътниците, а и ще се обучават от психолог.

Нищо лошо. Всяка жена е добре да знае как да се предпази. Не е лоша и идеята психолози да обучават контрольорките как да реагират, та да не се стига чак до бой. Само че явно те и сега се оправят, та никоя от тях не се е записала в курса. А и психологията не им куца. Почти всеки ден някой от нас е ставал свидетел как прелестните дами така проверяват редовността на някой пътник, че той си тръгва я със скъсана чанта, я със съдрана блуза. Ориентирането в обстановката на контрольорките също не е за подценяване. Със зорък и бърз като стрела поглед те веднага усещат кой точно пътник ще вземе да се окаже нередовен. Е, няма да е клошарят, спящ на последната седалка по цялата линия. Или пък ромките, заели целия втори вагон на трамваи 20 и 22, на път да просят. Разбира се, че нередовен ще е чужденецът, пътуващ за летището. Или пък ти, софиянецо, дето висиш на един крак, стиснал здраво чантата.

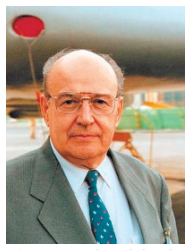
Няма нищо лошо контрольорките да знаят как да се пазят. Защото наистина им се налага да се овардват и от луди, и от пияни. Няма нищо лошо ватманките да знаят как да реагират на поредния избушил или гаврътнал малко повечко. Но за самоотбраната на ватманките се слуша поне от десет години. То щяха да им заключват кабинките, щяха да им слагат разни парализиращи палки под седалките и т.н.

Та що не вземе най-сетне тая Столична община да си измисли някакъв ред и да си стегне редиците. Защото ватманките не са предпазени. И след поредния инцидент ще слушаме оправдания. Нито пък конкурсът за контрольори е като хората. Дори самият шеф на столичния електротранспорт призна, че идеята за самоотбрана е добра, но не трябва да се стига до такива ситуации в транспорта. Ами замислете се, преди да пратите контрольорките на курс по самоотбрана. Защото повечето от скандалните панаири те си ги предизвикват сами. Или може би това не са ви точните хора. Та цялата работа е, че крушката си има опашка. Защото, ако продължава общината да назначавате подобни хора, които скачат със скандал върху пътниците, на софиянци им остава само едно. Да се готвят за още по-як мариз!

Дамата 20

1875 - КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР ДОНДУКОВ-КОРСАКОВ (1820-1893) ВСТЪПВА В ДЛЪЖНОСТ КАТО РУСКИ ИМПЕРАТОРСКИ КОМИСАР В БЪЛГАРИЯ. Роден е на 24 септември 1820 г. в Санкт Петербург. Руски офицер, генерал от кавалерията, княз и държавник. Участник в Руско-турската война и създаването на Княжество България. По време на Руско-турската война е командващ XIII Армейски корпус. На 20 май 1878 г. пристига в България след смъртта на княз Владимир Черкаски, за да оглави Временното руско управление. Като руски императорски комисар има задача да създаде държавата Княжество България съгласно предписанията на Берлинския договор (1878). Подкрепя активно всенародното движение на българския народ против решенията на Берлинския конгрес. Съдейства за изграждането на гимнастическите дружества в Източна Румелия и недопускане въвеждането на османски гарнизони. Участва в работата на Учредителното събрание и приемането на Търновската конституция. Несъмнен е приносът му в изграждането на българско здравеопазване, образование, администрация, войска.

1925 - В МОСКВА СЕ РАЖДА АЛЕКСЕЙ ТУПОЛЕВ (1925-2001), АВИОКОНСТРУКТОР. Син е на друг известен съветски авиоконструктор - Андрей Туполев. Завършва Московския авиационен институт през 1949 г. и започва работа в конструкторското бюро на баща си. Работи като инженер в почти всички нива на бюрото, а след смъртта на А. Туполев го оглавява като отговорен ръководител и генерален конструктор. В началото на 60-те години е назначен като главен конструктор на проекта за разработка на Ту-144, а през 80-те години ръководи създаването на самолетите Ту-204, Ту-334, Ту-155 (експериментален самолет с криогенно гориво), Ту-160 (стратегически бомбардировач) и други. Участва и в разработката на съветската космическа совалка "Буран". Умира на 12 май 2001 г. в Москва.

1983 - ОТ ФРЕНСКИЯ ИНСТИТУТ „ПАСТЬОР" ОФИЦИАЛНО СЕ СЪОБЩАВА, ЧЕ Е ИЗОЛИРАН ВИРУСЪТ НА СПИН от екип, ръководен от професор Люк Монтание. През 2008 г. Монтание получава заедно със сънародничката си Франсоаз Бар-Синуси Нобелова награда за медицина за откритието на ХИВ вируса. Монтание е роден на 18 август 1932 г. в Шабри. Върши изследователската си дейност в парижкия институт "Пастьор". Той води спорове с американеца Робърт Гало за това кой пръв е изолирал ХИВ, но накрая се съгласяват на компромисно решение: и двамата се записват като откриватели на вируса ХИВ.

1989 - В НЮ ЙОРК, САЩ, УМИРА ДЖОН ХИКС (1904-1989), ИКОНОМИСТ. Роден е на 8 април 1904 г. в Уоруик, Великобритания. Сър Джон Ричард Хикс е един от най-бележитите и влиятелни икономисти на двадесети век. Хикс е професор в Оксфордския университет през поголямата част от живота си и получава Нобелова награда през 1972 г. Той развива известните "compensation" criteria" ("критерии за компенсация" или "компенсаторни" критерии) през 1939 г. с цел сравняването на качеството на живот. Неговият най-важен принос е модел, основан на теориите на Джон Мейнард Кейнс, който обяснява икономиката като баланс на три стоки: пари, потребление и инвестиции.

2003 - ИЗВЪРШЕН Е ПЪРВИЯТ ПОЛЕТ НА ПЪРВИЯ ЧАСТЕН КОСМИЧЕСКИ КОРАБ - „SPACESHIPONE". Експериментален суборбитален ракетоплан, изстрелван от самолет. Създаден е от компания, базирана в град Мохаве, щата Калифорния, САЩ. Постиженията на Space ShipOne са сравними повече с тези на ракетоплана "Х-15", а не толкова с орбитални космически кораби, като космическите совалки. Основната разлика е в това, че "SpaceShipOne" не влиза в околоземна орбита като совалките, въпреки че преминава височината от 100 километра, считана за граница между Земята и космоса, което го прави по определение космически кораб. Разработката на "SpaceShipOne" е струвала 250 милиона долара, спонсорирана предимно от Пол Алън, един от съоснователите на Майкрософт.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

20 май 2010, година 7, брой 5 (66) lmdbg@press.bg; mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Френските социалисти възприемат системата на първичните избори

Застрашен вид ли са политическите партии?

Приклещена между случайни коалиции, соловите авантюри на отделни политици и различни социални движения, партийната форма, ключов елемент в съвременната политическа игра, започва да пропуска вода отвсякъде. Като средство за възпитание, предлагане на решения и постигане на изборни успехи, партията на теория е подчинена на своите членове. Навлизането на въпроса за първичните избори във френските обществено-политически дебати нанася нов удар на партиите.

Реми Льофевр*

СМЯТАМЕ, че ако кандидатите [за първичните избори на Социалистическата партия] *са малко – между четирима и петима, можем без проблеми да организираме избори в два тура. Ако кандидатите обаче са много, не бихме желали да загубим месеци в издигането на десетина кандидатури. Това би било неясно и неразбираемо послание. (...) Преди лятото на 2011 г. ще сме направили предварително класиране* (1). В едно не толкова далечно минало Арно Монтбур, депутат и национален секретар на Социалистическата партия по въпросите на обновяването, настояваше президентските избори да не се провеждат с пряко всеобщо гласуване. На 13 април тази година той предаде на ръководните органи на партията доклад за организирането на първични избори.

Членовете на Социалистическата партия ще бъдат призовани да го одобрят с гласуване на 20 май тази година. Този процес трябва да позволи още през лятото на 2011 г. да се излъчи кандидат на социалистите, а може би и на част от левите партии, за президентските избори през 2012 г. За първи път тези първични избори ще имат „открит и масов“ характер и ще засегнат цялото избирателно тяло. В тях ще може да участва всеки, който фигурира в избирателните списъци, плаща доброволен членски внос, предназначен за финансирането им, и е подписал декларация, че споделя „ценностите на левицата“.

В очите на своите идеолози този нов начин за избор на кандидат е ефективно средство за разрешаване на болезнения въпрос с „лидерството“ – дума, която вече е в устата на всички социалисти и всички медии. Според тях така биха се отворили нови пътища пред разяжданата от вътрешни разцепления партия и би се осигурила по-широка подкрепа за бъдещия кандидат. Представяна от медиите като демократична, тъй като отрежда на симпатизантите роля, която до този момент се е полагала само на партийните членове, тази нова процедура фактически узаконява деполитизацията на обществените дебати и води до обезценяване на политическата активност.

(На стр. 4)

* Професор по политология в университета Лил II.

Търсете книгите на
LE MONDE diplomatique
българско издание

Медиите в Централна и Източна Европа след 1989
(на френски и на български език)
С.,2009,304 стр.,14 лв.

Атлас на околната среда
С., 2008, 96 стр.,12 лв.

Новите кучета пазачи
Серж Алими
С., 2008, 144 стр., 5 лв.

Договор за неразпространение на ядрените оръжия

Ядреният щит в опасност

САЩ продължават да полагат усилия за налагане на нови международни санкции на Иран. Те изтъкват това като условие за спасяването на Договора за неразпространение на ядрените оръжия. В същото време във Вашингтон се провежда конференция за оценка на това споразумение, което въпреки пропуските си е важна законова и морална гаранция за световния мир.

Оливие Зажек*

ИДЕЯТА за Договора за неразпространение на ядрените оръжия се заражда през 50-те години на XX век, когато три държави (САЩ, Русия и Обединеното кралство) вече притежават ядрени оръжия. Други две пък (Франция и Китай) продължават с изследванията си в тази област. Тогавашните наблюдатели не се съмняват, че усилията им ще завършат с успех (така и става, през 1960 г. – за Париж, и през 1964 г. – за Пекин). От началото на 50-те години САЩ, най-заинтересованата от ограничаване на надпреварата в ядреното въоръжаване страна, като се има предвид статутът ѝ на най-напредналата в тази посока сила, насочват усилията си към дипломатическо „възпиране“ на държавите да произведат атомна бомба.

Следвайки тази логика, на 8 декември 1953 г. президентът Дуайт Айзенхауер предлага на Общото събрание на Организацията на обединените нации (ООН) да бъде създадена агенция, която да контролира използването на ядрени материали (1).

С цел да затвърдят световния мир (и съответно да запазят позициите си), останалите ядрени сили, включително и тези, които са на път да се превърнат в такива, бързо си правят сметката: в техен интерес е да бъде признат напредъкът им в тази област и да бъде спряна „демократизацията“ на един изключително дискриминиращ инструмент за налагане на сила. Ето защо за осъществяването на това начинание не липсват съюзници.

* Изследовател в Европейската компания за стратегическо проучване (CEIS), Париж.

Идеята на Айзенхауер, основаваща се на опасността от всеобщо разпространение, си проправя път, въпреки че дълго време остава заложник на силовите отношения между САЩ и Съветския съюз (Корейската война току-що е приключила). След бурни разисквания през октомври 1956 г. ООН създава Международната агенция за атомна енергия (МААЕ). Според член 3.5 на хартата ѝ основната цел е *да гарантира, че специалните разпадащи се продукти и други такива, службите, оборудването, съоръженията и сведенията, предоставени от Агенцията по нейно искане или под нейно ръководство или контрол, няма да се използват за военни цели*. В замяна на това, в член 3.1 се обяснява, че тя си поставя за цел *да насърчава и улеснява по целия свят развитието и практическото използване на ядрената енергия за мирни цели и изследванията в областта*.

Следователно в текста редът на приоритетите е обърнат: като се има предвид балансът на силите по онова време, именно алинея 1 произтича от алинея 5, а не обратното. МААЕ *преди всичко* трябва да пази, а *след това* да улеснява. Освен това член 3.5 има една основна последица: за да не остане само като второстепенен и безпомощен технически комитет, МААЕ трябва да разполага с договор със задължителен характер и да следи за спазването му. Няма пазач без закон.

Именно Договорът за неразпространение на ядрените оръжия е „пътният лист“ с универсална законова валидност. На 1 юли 1968 г. той е подписан от четиридесет и три държави (включително Северна Корея).

(На стр. 2)

ДОГОВОР ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЯДРЕНИТЕ ОРЪЖИЯ

Ядреният щит в опасност

(От стр. 1)

Ратифициран е на 5 март 1970 г., влиза в сила за период от двайсет и пет години, радва се на безспорен успех и се превръща в „най-обединяващия“ договор в света (само три държави – Израел, Индия и Пакистан, никога не са го подписвали). Във встъпителната си част текстът поставя отново като цел всеобщия достъп до ядрената енергия за граждански цели и очертава (бяхме го забравили) идеала за свят без ядрени оръжия. И наистина, държавите, подписали документа, възнамеряват *да утвърдят разведряването в международен план, да укрепят доверието между държавите, с цел да се улесни спирането на производството на ядрени оръжия, унищожаването на всички налични запаси от ядрени оръжия и техните носители от националните арсенали съгласно договор за всеобщо и пълно разоръжаване под стриктен и ефикасен международен контрол*. В този смисъл, в изказването си в Прага за „нулевата опция“, представено за по-дръзко, отколкото е в действителност, американският президент Барак Обама можеше да прочете част от Договора за неразпространение на ядрените оръжия (2).

Двойната игра на Вашингтон и Москва

В ОЧАКВАНЕ на това „блаженно време“ договорът, така както е съставен, защитава военните ядрени технологии в десет члена, част от които подлежат на промяна, а други – не. Подлежащи на промяна са членове като чл. 8 и 10, според които всяка държава, подписала договора, може да предлага изменения в него или да се оттегли, ако *извънредни събития, имащи отношение към предмета на настоящия договор, са засегнали върховните ѝ интереси*. Членовете, които не могат да бъдат изменяни, като чл. 2 и 3, представляват същността на текста. Те разглеждат механизма за неразпространение на чертежи и материали за производство на оръжия и описват отказа на „държавите, непритежаващи ядрени оръжия“ от военна употреба на ядрената енергия, както и проверките, на които тези държави подлежат от страна на МААЕ. В замяна на това им се осигурява достъп до технологиите за граждански цели, гарантирани от „държавите, притежаващи ядрени оръжия“ (3).

В това се крие силата на договора и неговата двойственост: за да бъдат компенсирани неядрените държавите за онова, от което се отказват доброволно, е нужно ядрените държавите да намалят постепенно, но реално арсеналите, от една страна (4), а от друга, да разпространяват свободно ядрените си технологии за граждански цели и да приемат строги ограничителни доктрини за употребата им, така че държавите без ядрени оръжия да не се чувстват застрашени. Никоя от тези три точки не задоволява напълно, но въпреки многобройните разисквания (5), договорът постепенно си извоюва легитимност и през 1995 г. стана безсрочен. През 1998 г. един допълнителен протокол гарантира пълна свобода на движение на инспекторите на МААЕ, когато изпълняват задълженията си (6).

Три основни трудности отслабват договора. От една страна, все по-неясната граница между ядрените технологии за граждански и за военни цели, и от друга, волеизявителният характер на процеса по осъществяване на контрол (държавите сами уведомяват МААЕ кои съоръжения да бъдат посетени, като могат да скрият някои) и липсата на истинско определение на „доказателствата“ за евентуални нарушения. И накрая, съществува възможност някои обвързани с договора неядрени държави да продължат да лавират, за да достигнат ядрения „праг“ и да го прекрачат по време на процедурата от подписването до ратифицирането и приложението, която може да се проточи дълго (7).

Въпреки предпазните мерки за неразпространение на ядрено оръжие, заложени в текста, „неуспехите“ са много. Дали обаче в случая става въпрос за неуспехи на самия договор? Въпросът си струва да бъде зададен. Основната черна точка, която трябва да се отбележи, е ядреният възход на враждуващите братя в Южна Азия, а именно Индия и Пакистан, които не подписаха договора и станаха военни ядрени сили, съответно през 1974 г. и през 1985 г. В случая с Индия Вашингтон до 1965 г., а след това и Москва, съзнателно подпомагаха Ню Делхи в името на геостратегическото равновесие в контекста на Студената война. Но този „период на покровителство“ като цяло приключи с появата на Договора за неразпространение на ядрените оръжия и с всеобщата му ратификация през 1970 г. Картите бяха раздадени още преди 1974 г., когато бе взривена първата индийска бомба (8).

В случая на Пакистан всичко започва с едно недоразумение – някои държави, сред които и Франция, прехвърлят знанията си в гражданската област, мислейки, че Исламабад ще се присъедини към договора. Но след като това не се случва, помощта спира, а Китай поема щафетата и през 1985 г. са налице първите успехи на Пакистан. Може ли в случая да се говори за „нарушаване“ на договора от страна на една от държавите, притежаващи ядрено оръжие? Технически погледнато не, тъй като Пекин се присъединява към него едва през 1992 г.

Израел е другият голям провал. Той е и най-проблемната държава от списъка на неподписалите договора заради усложняващи обстоятелства, а именно официалното отричане на действителността (противно на Пакистан и Индия) и непоколебимата подкрепа от страна на САЩ, които са напълно наясно с всичко, което трябва да се знае за привидното непритежаване на ядрени оръжия от страна на Тел Авив.

По отношение на страните, подписали договора – Тайван, Южна Корея и Япония по принцип се превърнаха в „държави на ръба“. Тайван обаче не можеше да бъде нарушител, тъй като статутът му не позволява да бъде смятан за държава, подписала договора (политиката за един-единствен Китай). В крайна сметка Вашингтон „блокира“ проектите му. Технологично развитите сили Южна Корея и Япония, които подписват договора сравнително късно (през 1975 г. и 1976 г.), си остават под надзора на САЩ, които са техен „ядрен гарант за сигурност“.

Случаят на Иран е сякаш по-ясен – изглежда, че тази държава нарушава поетите ангажименти. Макар и подписала договора, тя видимо се опитва да се сдобие с ядрени оръжия. По отношение на гаранциите нито Китай, нито Русия имат реално влияние върху решенията ѝ. Случаят на Северна Корея също е сложен, тъй като, противно на Иран, се оттегли от договора през 2003 г. От друга страна, макар и позакъснели, успехите ѝ дълго време се ползваха с известно благоразположение от страна на ядрена сила като Китай, който обаче изглежда престана да оказва пряка помощ на Пхенян, след като ратифицира договора.

Така представена, картината не изглежда особено обнадеждаваща. Можем все пак да погледнем нещата от друг ъгъл. С изключение на Северна Корея, *нито една* друга държава не е излязла от договора. И през 2010 г. нито една от подписалите неядрени държави не се е сдобила с ядрено оръжие. След появата на договора в света не е избухвала ядрена война, нито се е стигало до ескалация на напрежението, както с Куба през 1962 г. Зоните без ядрено оръжие по смисъла на договора (разпоредби на чл. 7 [9]) се увеличиха – Антарктика през 1959 г. (преди договора), Южния Тихи океан през 1985 г., Латинска Америка през 1995 г. Казахстан, Украйна и Беларус се разоръжиха, подобно на Южна Африка и Швеция. Бразилия и Аржентина се отказаха от изследванията си в тази насока.

Всичко това не е пряка последица от него, но Договорът за неразпространение на ядрените оръжия от 1968 г. си остава законовият и морален контекст, към който се прибавиха или на който се позоваха различните държавни преговори, двустранни или не, довели до тези успехи. Самò по себе си удължаването през 1995 г. на срока му на действие „за неопределено време“ е доказателство за значението, което в крайна сметка придобива текстът (на теория той можеше да бъде удължен само за още двайсет и пет години).

Дали в такъв случай въпросът за ефикасността му стои на дневен ред? В очакване на идеалната „нулева опция“, текстът не е напълно ефективен и остава по-специално зависим от „отговорни“ доктрини за възпиране от страна на държавите, притежаващи ядрени оръжия (изтъкват се понятия като въздържане от употреба и стриктен минимум по примера на Франция). Поскоро трябва да си представим какво би било положението, ако този договор не съществуваше. В действителност много по-лесно е да се изброи онова, което той не успя да предотврати, отколкото да се онагледи онова, което позволи да се избегне. В тази област се отчита неуспехът, а не успехът, особено ако последният се определя с отрицателен знак.

В крайна сметка, докато полемиката за иранската програма е в разгара си, трябва да признаем на критиците му, че пред заплахата за разпространение на ядрените оръжия, която не е премахнал, договорът е като надупчен щит. Но все пак щит. А онова, което се вижда през дупките, не поражда у никого желание да го захвърли на боклука.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

Хронология

1 юли 1968 г. Подписва се Договорът за неразпространение на ядрените оръжия. Петте държави, които официално притежават ядрено оръжие – САЩ, СССР, Обединеното кралство, Китай и Франция, се задължават да не предоставят ядрените технологии за военни цели на други държави.

5 март 1970 г. Договорът е ратифициран от страните – вносителки на текста, и влиза в сила за период от двайсет и пет години.

26 май 1972 г. САЩ и СССР подписват в Москва споразуменията САЛТ-1 (Преговори за ограничаване на стратегическите оръжия).

18 юни 1979 г. САЩ и СССР подписват във Виена споразуменията САЛТ-2, с които отново се ограничава увеличаването на стратегическите ядрени оръжия.

1992 г. Договорът за неразпространение на ядрените оръжия е ратифициран от Китай и Франция.

11 май 1995 г. Сто и седемдесет държави решават да продължат Договора за неразпространение на ядрените оръжия за неопределен период от време.

24 септември 1996 г. Сто и шейсет държави, включително петте официални ядрени сили и Израел, подписват Договор за пълна забрана на ядрените опити (Comprehensive Test Ban Treaty). Индия, Пакистан и Северна Корея не са го подписали, а Китай, Египет, САЩ, Индонезия, Иран и Израел не са го ратифицирали.

22 септември 1998 г. Допълнителен протокол допълва мерките за контрол на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ). Петдесет и осем от сто осемдесет и деветте държави, подписали Договора за неразпространение на ядрените оръжия, го приемат.

24 април – 19 май 2000 г. В Ню Йорк се провежда Шестата конференция на държавите, подписали Договора за неразпространение на ядрените оръжия. Китай, САЩ, Обединеното кралство, Франция и Русия поемат *недвусмислен ангажимент да унищожат напълно ядрените си арсенали*.

10 януари 2003 г. Северна Корея обявява, че се оттегля от Договора.

19 юни 2003 г. Управителният съвет на МААЕ иска от Иран да подпише и да започне да прилага допълнителния протокол към Договора за неразпространение на ядрените оръжия.

Август 2006 г. Съветът за сигурност на ООН приема първата от серия резолюции, някои от които налагат санкции на Техеран.

15 май 2009 г. В Ню Йорк се събира подготвителният комитет за Конференцията през май 2010 г., посветена на Договора за неразпространение на ядрените оръжия. Делегациите на Китай, Франция, Обединеното кралство, Русия и САЩ единодушно заявяват подкрепата си за Договора и волята си да подсилят системата от гаранции на МААЕ.

(1) Реч „Атоми за мир“ (Atoms for peace). Вж. пълния текст на: www.atomicarchive.com

(2) Вж. Селиг С. Харисън, „Дилемата пред президента Барак Обама за ядрените оръжия“, *Дума*, приложение *Монд дипломатик*, 15 април 2010.

(3) Гаранционното споразумение на всяка държава с МААЕ теоретично трябва да бъде подписано до сто и осемдесет дни след присъединяването към договора.

(4) Поемат ангажимент за това в чл. 6.

(5) Движението на необвързаните, в което членуват 118 държави, редовно призовава за по-голямо отваряне на държавите, притежаващи ядрени оръжия, по отношение на споделянето на технологии за граждански цели (в съответствие с договора) и за ратифициране на договора от страна на Израел.

(6) Около 60 от общо 189-те държави, подписали договора, прилагат допълнителния протокол.

(7) Вж. Pierre Vandier, „La prolifération nucléaire en Asie menace-t-elle l'avenir du TNP?“ (Застрашава ли разпространението на ядрени оръжия в Азия бъдещето на Договора?), Collège interarmées de défense, Paris, 1er octobre 2005. Да припомним, че Франция го ратифицира едва през 1992 г.

(8) Много по-сериозно е споразумението за ядрено сътрудничество, подписано от Вашингтон и Ню Делхи през 2006 г., което сякаш е награда за заобикалянето на Договора от страна на Индия. Вж. „Prime nucléaire pour l'Inde“ (Ядрена премия за Индия), La valise diplomatique, сайт на *Le Monde diplomatique*, 23 novembre 2006.

(9) *Нито една от разпоредбите на договора не се намесва в правото на която и да е група държави да сключва регионални договори с цел премахване на ядрените оръжия от териториите им*.

ИСТОРИЯТА НА ЕДНА ЗЛОЩАСТНО ЗАПОЧНАЛА РЕФОРМА

Когато САЩ преправят здравеопазването си

Започнатата от Барак Обама финансова реформа, целяща да се установи (поне минимален) контрол над дейността на банките, изглежда по-малко несигурна, отколкото преди няколко седмици. Първо, защото се извършва в разгара на скандала с групата „Голдман Сакс“, обвинена, че е манипулирала отчетите си, но най-вече защото демократите изглежда са си извлекли политическите поуки от реформата на здравната система. Която едва не се провали...

ОЛИВИЕ АПЕ*

ПОЛИТИЧЕСКАТА битка продължи повече от година. И едва не коства президентския пост на Барак Обама. Най-накрая законът, осигуряващ здравно покритие за още трийсет и два милиона американци от общо петдесет милиона без социални осигуровки (тоест една шеста от населението), беше обнародван в края на март. Крайно време беше. Според изследване на Харвардския университет всяка година поради недостатъчна медицинска помощ умират четиридесет и пет хиляди души (1).

От настоящата година основно децата ще се ползват от разпоредбите на този текст от 2700 страници, а възрастните ще трябва да почакат до 2014 г. Според закона сключването на застраховка ще бъде задължително за всички – при отказ ще бъдат налагани глоби. Вдъхновена от приетия през 2006 г. в Масачузетс закон, реформата има за цел да защити гражданите от съмнителните практики на застрахователните компании, които отказват да покриват разходите, когато „откритият“ предишни заболявания на осигуряващия се. Задължителният достъп до застраховките ще бъде финансиран чрез данъчни кредити.

Покритието по държавната програма „Медикейд“ (която поема разходите за най-бедните и инвалидите) ще бъде разширено; размерът на осигурителните вноски по програмата „Медикеър“ за хората над 65-годишна възраст постепенно ще бъде намален. *Дупката на геврека* трябва да изчезне – от 2006 г. насам така се наричат непоетите от държавата здравни разноски в диапазона от 2 850 до 6 440 долара годишно. И накрая, най-високите доходи (250 000 долара чист доход на семейство и 200 000 долара за сам човек) ще бъдат обложени. Ето едно изпълнено обещание на кандидат-президента Обама.

Законът трябва да доведе до намаляване на разходите. Болните, като знаят, че разходите за лечението им ще бъдат поети, още при появата на първите симптоми вече ще могат спокойно да търсят помощ в амбулаторните медицински служби. Страхът да не се разорят ги водеше много често до... спешното отделение, прословутото ER (*emergency room*), често претоварено. Както в телевизионния сериал, не са рядкост случаите на хора, оставащи дни наред на легло в някой коридор. Промяната в поведението на пациентите трябва да намали рисковете от усложнения, а следователно и разходите, но е трудно да се предвидят финансовите последици в средносрочен и дългосрочен план.

Провал на двупартийността

ИЗВЕСТНО Е, че неравенствата в здравната система си остават твърде големи както между богатите и останалата част от населението, така и между различните щати – през 2007-2008 г. 5% от жителите на Масачузетс не бяха социално осигурени, срещу 25% в Тексас. Основната част от неосигурените – работещите на собствена сметка, работниците в малки предприятия и техните семейства – са с ниски доходи, но все пак не са достатъчно бедни, за да бъдат осигурени по програмата „Медикейд“. Като се имат предвид високите и непрекъснато нарастващи цени на застрахователните полици (средно с 131% [2] за последните десет години), заетостта не гарантира здравно осигуряване. Едно четиричленно семейство трябва да плаща близо 1200 долара на месец (почти 900 евро), което принуждава някои хора, най-вече младите в активна възраст, да заложат на доброто си здраве.

* Икономист в областта на здравеопазването.

През 2007 г. 62% от всички фалити на граждани в Съединените щати са причинени от разходи за здравето (3). При това 78% от засегнатите са били осигурени. Това обаче не означава винаги сигурност. Отказът да се поемат разходите е често срещано явление – защото застрахователните компании намират лечението за неадекватно (без да се обосноват защо) или защото анулират договора, под претекст че е имало предишно заболяване.

Качеството на медицинските грижи също невинаги отговаря на очакванията (4). Инвазивните прегледи, като рентгеноскопията, стават все по-многобройни под натиска на лекарите, насърчавани да предписват все повече изследвания по финансови причини (5) и от страх да не допуснат медицинска грешка или „лошо лечение“, което може да ги разори. И наистина, заведените дела са безбройни, а изплащаните обезщетения са толкова високи, че администрацията на Буш се опита да определи таван.

Въпреки че медицинското съсловие предлага висококачествена спешна помощ (спешни случаи, първа помощ, процедури при критичните случаи и случаи с усложнения), не може да се каже същото за обичайните прегледи. Общопрактикуващите лекари са на път да изчезнат; състоянието на пациентите не се следи редовно, особено на болните от диабет и от сърдечносъдови заболявания. Въпреки това американската система си остава най-скъпата в света.

Призовавайки за намиране на безпристрастно решение, кандидат-президентът Обама превърна борбата срещу тези дълбоки неравенства в основна цел на вътрешната си политика. Тежката задача да изготви план обаче се падна на Конгреса. Бяха взети под внимание две условия: да не нараства бюджетният дефицит и да не се увеличават данъците на домакинствата с доходи под 250 000 долара.

Много по-лесно щеше да бъде, ако още от началото имахме подробна процедура за определяне на целите, заключава сенаторът демократ Джеф Бингемън от Ню Мексико. Всъщност станахме свидетели на истински медиен и политически цирк, който едва не доведе до катастрофа като тази от 1993-1994 г. Редица планове и особени клаузи бяха предложени както в Камарата на представителите, така и в Сената. Дебатите се проточиха – по-специално по повод поемането на разходите при аборт с осигуровки, субсидирани от федералната държава, въпреки че още от 1976 г. поправката „Хайд“ ѝ забранява да финансира доброволното прекъсване на бременността.

Все пак Обама изчака месеци, преди да разиграе политическите си козове. Той излезе отново на сцената едва в края на лятото на 2009 г., а първият правителствен „план“ беше представен едва през февруари 2010 г. Изявената воля за двупартийност не даде резултат: нито един избраник републиканец не го подкрепи. Според опозиционната партия *голямото правителство* се опитва да си присвои значителен дял от частната икономика и правото да решава дали „да бъдат изключени системите на баба“, като всичко това е придружено с увеличаване на дефицитите. Бюджетната служба към Конгреса, чиито анализи се взимат под внимание, смята обаче, че здравната реформа, напротив, значително ще намали разходите на държавата.

Изправен пред бунт, президентът се опита да насочи отново вниманието на Конгреса към отклоненията в практиките на застрахователните компании. Но Сенатът отхвърли идеята за създаване на държавен конкурент на частните компании. Натискът от страна на влиятелните групи допринесе за това решение: те изиграха ключова роля при изработването на закона благодарение на рекордните в цялата американска законодателна история разходи за лобиране – 486 милиона долара (363 милиона евро) през 2008 г. и 544 милиона (407 милиона евро) през 2009 г. (6).

Чрез синдиката си „Фармацевтични изследвания и производители на Америка“ фармацевтичната индустрия изтъргува подкрепата си – тя се съгласи да намали цените (80 милиарда евро за десет години), ако остане забраната за внос на лекарства и ако получи гаранции за по-голяма закрила на правата си върху интелектуалната собственост. Въпреки че основната им професионална асоциация, а именно Американската медицинска асоциация, се противопоставя на всеки опит за регулиране, лекарите подкрепиха проекта, понеже са много недоволни от практиките на застрахователите. За сметка на това последните продължиха да се противопоставят, тъй като законът им забранява да отказват да покриват разходите на пациентите с повода, че имало „предпоставки“, които са предизвикали болестта.

В крайна сметка обаче тази реформа не поставя под въпрос основите на системата. Въпреки неистовия вой, нададен от Републиканската партия и ултралибералите, пазарните закони продължават да регулират достъпа до медицинските грижи. Невижданото разминаване в цените за една и съща процедура (в зависимост от застрахователя, вида здравно заведение и наличието или липсата на застраховка) ще продължи да съществува. Така например престоят в университетската болница „Дюк“ в Северна Каролина е осем пъти по-скъп за неосигурените лица, отколкото за осигурените.

По примера на установената в Масачузетс система федералният закон ще разшири още повече пазара на частното осигуряване, тъй като принуждава всеки гражданин да сключи полица. Тези допълнителни приходи ще затвърдят властта на предприятията, които са отговорни отчасти за огромните здравни разходи.

Контролът върху разходите ще остане все така слаб, макар някои икономисти да смятат, че една трета от тях не служат за нищо (7). По отношение на „борсите“, предвидени за всеки щат (като им е оставена свобода за вземане на решения), с цел да се поставят в условията на конкуренция плановете за лицата без здравна закрила, опитът на Масачузетс трябваше да послужи на Вашингтон като предупреждение – въпреки че размерът на покритието е 97%, не се осъществява никакъв контрол върху цената на здравните грижи, нито на полиците. Води се борба със зъби и нокти за по-голямо парче от баницата. През април „Конектор“, борсата на щата, отказа повечето предложения на компаниите, които искаха да увеличат тарифите си от 8% до 32% (в цялата страна през седмиците непосредствено преди гласуването на закона беше обявено увеличение с 40% и повече).

Още дълго време заплетената здравна система няма да стане по-разбираема за гражданите. Въпреки че достъпът до медицинските услуги става малко по-справедлив, лошото съотношение цена – ефикасност си остава непроменено.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

(1) Andrew P. Wilper (sous la dir. de), „Health insurance and mortality in US adults“ (Здравно осигуряване и смъртност при възрастните американци), *American Journal of Public Health*, Birmingham, декември 2009.

(2) Kaiser Family Foundation, септември 2009.

(3) Изследване на Харвардския университет, цитирано от *Business Week*, New York, 4 юни 2009.

(4) Според изследване от 2008 г. на „Комънуелт Тръст“ (публикувано в *Бритиш Медикъл Джърнал*) САЩ са на последно място по качество на здравните грижи от изследваните деветнадесет индустриално напреднали държави.

(5) Bruno Palier, *La Réforme des systèmes de santé* (Реформата на здравните системи), Que sais-je?, Paris, nouvelle édition 2009.

(6) „Federal lobbying climbs in 2009 as law-makers execute aggressive congressional agenda“, Center for Responsive Politics, 12 февруари 2010; www.opensecrets.org

(7) Според проведените от университета в Дартмут изследвания за период от трийсет години.

ФРЕНСКИТЕ СОЦИАЛИСТИ ВЪЗПРИЕМАТ СИСТЕМАТА НА ПЪРВИЧНИТЕ ИЗБОРИ

Застрашен вид ли са политическите партии?

(От стр. 1)

Както се очертава, процедурата ще открои лидерите, преди партията да е взела каквито и да било идеологически или програмни решения. Тя слага край на традиционните разбирания за партия като структура, наследена от работническото движение. Превръща я в остаряло понятие и синоним единствено и само на изборна машина. По този начин Социалистическата партия, дори в своя вътрешен живот, се нагажда към президентския режим, характерен за Петата република и подсилен при управлението на Никола Саркози. А доскоро тя се бореше срещу съсредоточаването на властта в ръцете на президента. Персонализирането на политическия живот, смятано за задължително, вече се възприема от социалистите като даденост и се смята, по образеца на пазарната икономика, за неизменна ценност на демокрацията.

Едно бавно разпадане

ЧРЕЗ какъв механизъм първичните избори се наложиха като единствено решение на „кризата“, за която се твърди, че е обхванала Социалистическата партия? Този нов начин на избиране на кандидат стана възможен, мислим и „неизбежен“ в резултат на политическата активност на една коалиция (включваща аутсайдерите във вътрешната игра, мозъчния център „Тера Нова“ [2] и част от ляво-центристката преса) , както и на бавното организационно разпадане на партията, нейната деидеологизация и неспособността ѝ да се обнови.

Първичните избори засилват една наблюдавана още на изборите през 2007 г. тенденция към „демократизиране на мненията“ и отслабване на логиката на привържениците на една или друга група. Утвърдена от медиите като достоен кандидат за президентските избори, Сеголен Роаял в голяма степен заобиколи партията и така отне функциите на нейния „апарат“ и на „водещите фигури“ и се наложи в общественото мнение, преди да е номинирана от членовете на партията, които само узакониха резултата от социологическите проучвания. Противно на историческата традиция те избраха кандидата, който увеличаваше колективните им шансове за успех, а не този, който следваше споделяната от тях програма или идеология. Така Сеголен Роаял бе номинирана, без предварително да е спечелила лидерството в своята партия (за разлика от Франсоа Митеран и Лионел Жоспен) и без да е изпълнявала ръководни функции в нея.

Бившата министърка черпеше сили не само от старателно изградения си образ на „политически неопетнена личност“ и от видимото отдръпване от Социалистическата партия, а най-вече от това, че самата партия робуваше все повече на проучванията на общественото мнение и на стратегията за търсене на изборен успех (3). Членската маса, призована да излъчи кандидата, се увеличи няколко месеца преди първичните избори, като срещу 20 евро се предостави възможност за влизане в партията (която в резултат бе залята от 80 000 новопостъпили членове). Тази вълна бе възприета от дългогодишните членове, носители на социалистическата идеологията, като вид политическа търговия и опит да се „разводни“ най-вярната членска маса.

Решението за първични избори е следствие на започналия през 2007 г. анализ на проблемите, свързани с функционирането на Социалистическата партия, насочен към въпроса за лидерството. В действителност социалистите не виждат добре цялостните и социологическите причини за вътрешните разделения в своята партия: загубата на собствената идеология; разпадането на течения и превръщането им във временни коалиции, защитаващи местни интереси и все по-неспособни да структурират вътрешната конкуренция; тежестта на „старейшините“; постепенното отслабване на централната партийна власт; използването на медиите за създаване на собствена политическа идентичност (както в случая с Манюел Валс); всеобщото професионализиране на партията (4). Това са все тенденции, които засилват персонализацията и индивидуализма на ръководителите и влошават дисциплина в партията.

След приключването на конгреса в Реймс от ноември 2008 г., на който след много спорове и противоречия бе избрана Мартин Обри, и след катастрофалните резултати на изборите за европейски парламент през юни 2009 г. коалицията от привърженици на идеята за първични избори (имащи различни, но същевременно сходни интереси) започна да си служи с всички средства. Медиите възхваляват това ново и „модерно“ решение и гледат с добро око на процедурата, която в продължение на месеци неминуемо ще превърне в зрелищна драма и личен двубой едно вътрешно състезание, решавано някога зад кулисите. Тази процедура може само да е от полза на журналистите, които все повече и повече залагат на „конните надбягвания“ и разработването на стратегии.

Така през 2009 г. вестник *Либерасион* публикува серия от социологически проучвания, показващи все по-широката подкрепа за първичните избори сред хората. Социалистите между 40 и 50-годишна възраст, и най-вече тези от тях, които не могат да осигурят силна колективна или временна подкрепа за политическите си начинания (като А. Монтбур, М. Валс, Венсан Пейон, Пиер Московиси и т. н.), виждат в първичните избори средство да се разклатят установените позиции и съществуващата йерархия. По същия начин реагират и онези, които не се радват на висока популярност.

Мозъчните тръстове, които оспорват монопола на политическите партии или на които последните прехвърлят част от програмните си функции, допринасят по друг начин за разклащането на партийния авторитет. През август 2009 г. председателят на „Тера Нова“ Оливие Феран публикува заедно с Арно Монтбур едно есе в защита на първичните избори (5). Аргументите им са част от модернизаторска риторика, отричаща партийната формула. Всевластната логика на политическия маркетинг предлага, например, да се *тестват* кандидатите. По този начин, като своеобразна политическа версия на телевизионното предаване „Слабото звено“, първичните избори трябва да разграничат кандидатите в зависимост от *техните недостатъци* (стр. 79). *Трябва да сме реалисти*, четем в друг пасаж, *за да променим политическата система, трябва да спечелим президентските избори, а за да спечелим тези най-важни избори, определящи за всички останали, трябва да възприемем правилата на играта, които те следват. (...) Постоянният ни отказ да направим това ни пречи да ги спечелим* (стр. 31).

В своя критичен анализ на господстващата идеология Пиер Бурдийо и Люк Болтански илюстрират същността на горната теза с израза *фаталността на вероятното* – трябва да искаш промяната, защото тя е неизбежна. Трябва един вид *да искаш необходимото* (6).

Силогизмът може да се представи по следния начин: индивидуализацията на политическия живот е важна тенденция в съвременните демокрации и е явление, на което не може да се устои, така както е необратимото засилването на президентското влияние върху институциите. Следователно трябва да се впишем в хода на историята чрез *приспособяване* на партийната формула (макар че, под претекст за приспособяване, тя всъщност се утвърждава). С цел да изтъкнат неизбежността на този избор, поддръжниците му драматизират очакванията си за изборите през 2012 г. (левицата не може да загуби) и дават за пример аналогични случаи в други страни, които би трябвало да са показателни: необходимостта от първични избори се доказа в САЩ след победата на Барак Обама; първичните избори в Италия също се радваха на голям успех сред народа... Ами програмата на кандидата? *Естествено, за отправна точка ще бъде взета програмата на победителя от първичните избори. Естествено, изпълнението ѝ ще зависи пак само и единствено от него* (стр. 84).

Тази политическа и медийна офанзива кара ръководството на социалистите и г-жа Обри, която има големи резерви към първичните избори, да ускорят процеса. На 26 август 2009 г. „Тера Нова“ пуска петиция в *Либерасион*, която получава одобрението на някои интелектуалци (Оливие Дюамел, Бернар-Анри Леви, Ален Турен и др.), политически лидери и лансираните от медиите политолози (като Ролан Керол). Няколко дни преди началото на политическия сезон през септември 2009 г. поради силния медиен натиск поддръжниците на Лоран Фабиюс и Бертран Деланое, които няколко месеца преди това бяха против, най-сетне отстъпват. Малко след това, в навечерието на откриването на дебатите в летния университет в град Ла Рошел, генералната секретарка Мартин Обри даде тон за разрешаването на проблема, като във вестник *Монд* се обяви за „открити първични избори“. Приемайки това предложение на 1 октомври 2009 г., партийните членове фактически одобриха отнемането на отговорността им за излъчване на кандидат.

Партийна или медийна логика

КАК ще протекат първичните избори? Ще има ли на тях реална конкуренция? Няма ли опасност партийният апарат да ги манипулира? Ще бъдат ли обсъждани и сравнявани различни идеологически възможности? Това ще стане ясно през следващите месеци, но те безспорно се вписват в един процес (засилвайки го) на обезценяване ролята на партийните членове, на трансформация на организациите и преосмисляне на политическата игра.

Социалистическата партия е далечен наследник на традициите от времето на работническото движение, които отреждат важна роля на членовете на партията. Тя се свързва с идеята за авангард, разработена от марксизма, която дълго време бе в основата на идеологията на френския социализъм. В тази перспектива партията е средство за еманципация и е в предните редици на обществото. Тя го напътства, структурира, ръководи, политизира и, по думите на Фернан Пелутие, дава на хората *науката за тяхното нещастие* (7). Исторически погледнато, Социалистическата партия никога не е въплъщавала напълно този модел, но той бе нещо като необходима фикция.

Именно това разбиране за партията като политическа сцена, място за дебати, възпитание и мобилизация днес се обезценява. Партийният член сякаш е лишен от традиционните си прерогативи. А за какво да членуваш в една политическа партия, ако нищо в нея не отличава активиста от симпатизанта, ако нейните вътрешни и външни граници са размити, ако общественото мнение я изгражда или разгражда и ако изборите се предопределят от медиите?

Неспособни да „се обновят“, социалистите възприемат и насаждат идеята, че времето на Социалистическата партия вече е отминало и че може да се мине и без нея. Нещо повече: ако не е възможно тя да бъде променена, защо да не бъде просто ликвидирана?

---

(1) Арно Монтбур, Paguo Франс Ентер, 13 април 2010.

(2) Вж. Alexander Zevin, „Terra Nova, la „boîte à idées“ qui se prend pour un think tank“ („Тера Нова“, „кутията за идеи“, която се мисли за мозъчен тръст), *Le Monde diplomatique*, février 2010.

(3) Rémi Lefebre, Frédéric Sawicki, *La société des socialistes. Le PS aujourd'hui* (Обществото на социалистите. Социалистическата партия днес), Editions du Croquant, Bellecombe-en-Bauges, 2006.

(4) Вж. „Да живееш от политика или да правиш политика“, *Монд дипломатик,* октомври 2009.

(5) Olivier Ferrand, Arnaud Montebourg, *Primaire. Comment sauver la gauche* (Първичните избори. Как да спасим левицата), Seuil, Paris, 2009.

(6) Pierre Bourdieu, Luc Boltanski, *La Production de l'idéologie dominante* (Създаването на господстващата идеология), Raisons d'agir – Demopolis, Paris, 2008.

(7) Анархосиндикалист от XIX век, работил за развитието на трудовите борси.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Ивайло Буров

РАЗУМЪТ КАТО ПОЛИТИЧЕСКО ОРЪЖИЕ

Чомски и неговите клеветници

Ню Йорк Таймс*, който не го обича особено, писа за Ноам Чомски, че е* несъмнено най-великият жив интелектуалец. *Езиковед, въвел революционни промени в дисциплината си, Чомски е по-известен в света най-вече с критиката си на властта, вдъхновена от традицията, посветена на свободата, със склонността си да не насочва своето перо към чуждите рани, с дълбоката критика, която винаги е отправял към „светското духовенство“ от интелектуалци и журналисти.*

Жак Буврес*

НА ОНЕЗИ, които го обвиняваха, че се държи към страната си така, както *птичката, която мърси собственото си гнездо*, Карл Краус отговори, че в някои случаи, напротив, човек може да се чувства омърсен от гнездото си и да изпитва основателна нужда да го направи малко по-чисто, ако е възможно. Вследствие на това той си *навлече омразата на мръсните хора до степен, навярно невиждана в историята на интелектуалния живот* (1).

В много отношения Ноам Чомски днес се намира в подобно положение. В очите на голяма част от интелектуалния свят, приспособяващ се като цяло доста добре към разобличаваната от него мръсотия, той е като птичката, чиято основна дейност е да цапа гнездото или гнездата, където се намира материално, но и където би трябвало да се намира духовно. На първо място, разбира се, това са Съединените щати, но също Европа, западните демокрации като цяло, израелската държава, интелектуалните елити, научните среди, университетът, образователната система и т. н.

Онзи, който подобно на Краус, мисли и действа съобразно идеята, че интелектуалецът трябва най-напред да измете пред прага на собствената си страна, надявайки се, че другите ще направят същото у тях, може да бъде сигурен, че ще се сблъска с ожесточения протест на хора, реагиращи общо взето така сякаш това е като да заявиш, че истината, доброто право и справедливостта са винаги изцяло на страната на врага.

Несъмнено Чомски познава този проблем по-добре от всеки друг. Щом разобличава, използвайки истинските имена, злоупотребите с власт, несправедливостите, насилията и престъпленията, извършвани от собствената му страна спрямо други държави, това уж означавало, че смята за нормални подобни действия, когато те се извършват от враговете. Щом окачествява като *държавен международен тероризъм* или *тероризъм на едро* онова, което Съединените щати и подкрепяните от тях държави сателити смятат, че могат свободно и безнаказано да правят в някои страни, то това означава, както се твърди по негов адрес, че отричал неоспоримата действителност и реалната жестокост на *тероризма на дребно*, а именно дейността на ислямистките групировки и други подобни.

По същия начин, ако подобно на Чомски някой използва израза *пропаганден модел*, за да опише функционирането на медиите в демокрация като Съединените щати, където печатът е смятан за напълно свободен и независим, това може да представлява единствено клевета и обида. Счита се обаче за съвсем нормално и естествено този термин да се прилага към другите, без никой да се замисли ни най-малко доколко е оправдана употребата му.

ПРЕДИ няколко години Чомски подчерта, че левите интелектуалци могат лесно да станат жертва на обезпокоителното изоставане по отношение на обикновените хора, чиито представители и защитници претендират, че са. В последно време това изоставане се увеличи осезаемо. Изразявайки съжаление за така наречена от него тенденция на левицата към самоунищожение, чийто характерен симптом е възприемането на постмодерните идеи от страна на голяма част от представителите ѝ, Чомски констатира следното: *Съществува една народна основа, готова да се посвети на решаването на човешките проблеми, включени отдавна в „проекта на Просвещението“. Един от липсващите елементи е участието на левите интелектуалци. (...) Фактът, че те са изоставили този проект, е белег (...) за нова победа на културата на властта и привилегиите и в същото време допринася за нея* (2).

Да се обвиняват медиите, както прави Чомски, че не представят реалността такава каквато е и че изкривяват или премълчават редовно някои важни факти, очевидно не би било особено смислено, ако трябва да приемем идеята, че няма факти в истинския смисъл на думата, а само различни видове представяне. Подобно на Джордж Оруел, Чомски смята за трудно разбираема и обезпокоителна липсата на особено усърдие от страна на левите интелектуалци за защита на понятия като „истина“ и „обективност“, когато не предлагат съвсем открито тези две идеи да бъдат смятани за реакционни и остарели.

За този начин на мислене, който поради своето естество или по традиция беше подчертано склонен да процедира така, твърдението на теоретиците на постмодерната революция, че няма „факти“ в истинския смисъл на думата, нито следователно „свят на фактите“, за който би трябвало да се безпокоим сериозно, дойде точно навреме и не можеше да бъде прието по друг начин, освен като философска обосновка и насърчение да се продължава по същия път.

Тъй като изпитва на собствен гръб потресаващата и трудно въобразима ефикасност на франкистката пропаганда по време на Испанската гражданска война и в последвалите години, Оруел изразява страха си да не би самото понятие за обективна истина да бъде чисто и просто застрашено от изчезване. *Тези неща ме ужасяват*, пише той, *защото това често ми създава усещането, че самото понятие за обективна истина е на път да изчезне от нашия свят. В крайна сметка има голяма опасност тези или подобни на тях лъжи да послужат за исторически истини. Как ще бъде написана историята на Испанската война*? (3)

Изглежда можеше да се очаква, че наблюдаваната изключителна способност на диктатурите през XX век да заменят обективните истини с изфабрикувани за собствените им цели истини, заедно с породените от това чудовищни последици, ще затвърди убеждението у интелектуалците, че истината, макар и често да се налага да се проявява изобретателност, за да бъде открита, не може да бъде резултат от сътворяване или измислица. В крайна сметка обаче сякаш се стигна до различен резултат, а именно до идеята, че фактите и истината са при всяко положение и във всички случаи наистина измислени по един или друг начин. Както се говори за „постигане на съгласие“, вече може да се говори и за „постигане на истина“, освен ако производството на истината не бъде сметнато чисто и просто за неразличимо от постигането на консенсус по онова, което трябва да бъде признато за истина.

Човек лесно може да се изкуши да повярва, че макар учените да не могат (поне за момента) да се откажат от използването на понятието обективна истина, литераторите съвсем спокойно могат да минат без него, доколкото за тях единствено свободата е от значение. Това обаче е опасна илюзия. Според Оруел, ако претендираш, че защитаваш свободата, не може да не се чувстваш в същото време задължен да защитаваш и обективната истина, и обратно – онези, на които обективната истина им е присърце, не могат да смятат защитата на свободата за второстепенна.

Според Чомски както точните науки, така и хуманитарните и обществените не могат да си позволяват да пренебрегват или да подхождат леково към понятието за обективна истина. Няма основание да се мисли, че обективното обучение не може да бъде толкова подривно, колкото и обученията, официално смятани за „радикални“ по природа: *Общоприето е, че едно обективно изследване често е в състояние да постави под въпрос господстващата мисъл. Единствено в обществените науки подобна гледна точка се разглежда като симптом на умопомрачение. (...) Но задачата да се проведе обективно изследване, освободено от ограниченията, налагани от американския политически консенсус, е напълно реална и съдбоносна. Аз лично смятам, че тя ще доведе до радикални заключения* (4).

Като се има предвид степента на усложненост на социологическите, политическите, философските и други теории, за които се вярва, че трябва да се приложат при разглеждането на проблемите, с които Чомски е избрал да се заминава, много е вероятно голяма част от онова, което той казва, да бъде сметнато за твърде пряко , а от гледна точка на учените хора – за доста наивно. Ако изобщо има нужда да бъде защитаван в това отношение (в което не вярвам), бих казал, че световно известният учен, притежава доста необичайното качество да се представя като някой, който знае много малко, но в същото време е убеден, че вероятно не е възможно и за щастие не е необходимо да знае много повече, за да действа и да получи резултати.

След като отговоря на въпрос за причините, задължаващи хората на власт да прибягват до невярното представяне, клеветенето и различните механизми, с които властта разполага за защита, Чомски заключава без колебание: *Всичко това може да изглежда наивно и наистина е такова, но все още не съм чул нито един коментар за човешкия живот и обществото, който да не е такъв, веднъж освободен от абсурдността и егоизма си* (5).

Наивността по въпросите, за които става дума, може да бъде също вид интелектуална почтеност. Винаги съм се възхищавал на честността, проявена от Чомски в това отношение. Много философи биха могли да извлекат полза и вдъхновение от това, стига да имаха малко повече страх да не покажат абсурдност и егоизъм. Не съм сигурен дали мога да споделя напълно неговия оптимизъм и надежда в бъдещето. Но това може би е така, защото имам чувството, че човек трябва да бъде борбен, колкото него, за да има правото да бъде оптимист.

В отговор на критиката, според която изразяването на песимизъм поражда безпокойство и парализира действието, Георг Хенрик фон Врихт (6) казва следното: *Наистина е така до известна степен. Намирам обаче за много по-безотговорен и в същото време по-парализиращ за действието оптимизма, съобразно който можем спокойно да оставим развитието да продължи до голяма степен както преди с увереността, че допълнителни изследвания, нова техника и свободното разгръщане на пазарните сили в крайна сметка ще сложат всичко на място. Струва ми се, че именно в такъв* оптимизъм на безсилието *са изпаднали правителствата и че с него се опитват да приспят управляваните от тях хора* (7). В своеобразен оптимизъм на безсилието е изпаднала днес голяма част от интелектуалния свят.

Чомски очевидно е съвсем друг вид оптимист. Неговият оптимизъм е оптимизъм на волята и действието. Той се основава на идеята, че ако бъдещето може да стане по-добро, то е единствено защото ще сме направили, доколкото зависи от нас, всичко възможно и необходимо, за да бъде то наистина такова.

---

* Преподавател в Колеж дьо Франс. Настоящият текст е взет от предговора му към книгата на Ноам Чомски, *Raison & liberté. Sur la nature humaine, l'éducation & le rôle des intellectuels* (Разум и свобода. За човешката природа, възпитанието и ролята на интелектуалците), Agone, Marseille, 2010.

(1) Karl Kraus, „Der Vogel, der sein eigenes Nest beschmutz“, *Die Fackel*, n°781-786, Vienne, juin 1928, p. 5. Относно виенския сатирик (1874-1936), вж. Alain Accardo, „Karl Kraus, contre l'empire de la bêtise“ (Карл Краус срещу царството на глупостта), *Le Monde diplomatique*, août 2005, както и Jacques Bouveresse, *Schmock ou le triomphe du journalisme. La grande bataille de Karl Kraus* (Шмок или триумфът на журналистиката. Голямата битка на Карл Краус), Seuil, Paris, 2001. Вж. също *Satire & prophétie: les voix de Karl Kraus* (Сатира и пророчество: гласовете на Карл Краус), Agone, Marseille, 2007.

(2) „Science et rationalité“ (Наука и рационалност), в *Raison & liberté* (Разум и свобода), Agone, Marseille, 2010, с. 198.

(3) George Orwell, *Essais, articles et lettres* (Есета, статии и писма), Ivrea-Encyclopédie des nuisances, Paris, vol. II, 1996, с. 323.

(4) Noam Chomsky, „Pour la défense du mouvement étudiant“ (За защита на студентското движение), 1971, възпроизведено в *Raison & liberté*, *цит. съч.*, с. 339.

(5) Noam Chomsky, *De l'espoir en l'avenir. Propos sur l'anarchisme et le socialisme* (Надежда в бъдещето. Думи за анархизма и социализма), Agone, Marseille, 2001, с. 94.

(6) Георг Хенрик фон Врихт (1916-2003), финландски философ, който поема катедрата на Лудвиг Витгенщайн в Кеймбридж. В края на живота си критикува т. нар. митология на прогреса.

(7) Georg Henrik von Wright, *Le Mythe du progrès* (Митът за прогреса), преведено от шведски от Philippe Quesne, L'Arche, Paris, 2000, с. 194.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Данкова

Стратегическа страна в Централна Азия

Социална революция в Киргизстан?

Избягалият в Беларус Курманбек Бакиев, свален от власт от народен бунт, твърди, че все още е президент на Киргизстан. Временното правителство обяви политически реформи и свикването на президентски и парламентарни избори за стабилизиране на страната.

Викен Четериан*

ПРЕДСТАВЯН само допреди десет години като „оазис на демокрацията“ в сърцето на Кавказ, днес Киргизстан е на прага на гражданска война. На 6 април тази година, изтощени от непрестанното увеличаване на цените на енергията и хроничната корупция по върховете на държавата, жителите на град Талас, в северозападната част на страната, излязоха на улицата, за да изразят гнева си. Същия ден те окупираха основните административни сгради в града и взеха за заложници вицепремиера и вътрешния министър. Още на следващия ден бунтът обхвана и столицата Бишкек, където пет хиляди души щурмуваха президентския дворец. Сблъсъкът със силите на реда взе 84 жертви, а ранените бяха хиляди.

Избухването на такова насилие е непознато явление в тази страна, където най-значимото дотогава събитие от този род е била смъртта на шестима демонстранти по време на сблъсъци с полицията в Аски през 2002 г. На първо време президентът Курманбек Бакиев се оттегли на юг, на своя територия в Джалалабад, където се опита да обедини привържениците си. Тъй като организираната от него контрадемонстрация във втория по големина град Ош успя да събере едва няколкостотин души, на 15 април той напусна Киргизстан и в момента се намира в Беларус.

Никой не би могъл да предскаже дали временното правителство, сформирано от бившия външен министър Роза Отунбаева, ще успее да обуздае страната и да отговори на очакванията на населението, което с всеки изминал ден затъва във все по-дълбока мизерия.

Епохата „Бакиев“ вече изглежда като период, спрял процеса на демократизация на страната. Когато през 2005 г. дойде на власт благодарение на „революцията на лалетата“, сложила край на управлението на Аскар Акаев, Бакиев обеща демокрация и почтеност. Въпреки това, още с встъпването си в длъжност той предприе репресивни действия и показа същата склонност към шуробаджанащина като предшественика си. Много бързо започна да прилага т. нар. семеен закон, назначавайки свои близки на ключови позиции в тайните служби или посолствата, сложи ръка и на държавните предприятия (1).

В Бишкек самата дума „приватизация“ предизвиква шеги и се свързва с присвояването на държавна собственост за лична облага. Приватизацията на най-доходоносните държавни предприятия, извършена в полза на Максим Бакиев, син на президента, е един от най-красноречивите примери за системата, въведена в полза на един клан, който не би се спрял пред никакво беззаконие. Така през последните месеци опозиционните партии и медиите бяха обект на все по-ожесточени преследвания от страна на властите.

Това беше направено с цел да се спре разпространението на информацията от Италия относно ареста на Евгений Гуревич, приближен на Максим Бакиев, за връзки с мафията и присвояване на средства. И наистина, предполага се, че Гуревич е измамил няколко италиански телекомуникационни компании с 2 милиарда евро (2).

Методите, които семейство Бакиеви използва, за да запуши устата на критиците за тази и други афери, доста приличат на методите на мафиотските кланове. През 2006 г. водачът на киргизката опозиция Омурбек Текебаев е задържан на летището във Варшава – в багажа му е открит хероин. Бързо става ясно, че това е заговор на киргизките тайни служби, ръководени тогава от Джанибек Бакиев, брат на президента. През декември 2009 г. журналистът Генадий Павлюк е хвърлен от висока сграда в Алмати, Казахстан. Тогава опозицията заподозря сериозно тайните служби.

Американски и руски военни бази

УТЕЖНЯВАНЕТО на социалните проблеми е другият фактор, допринесъл за падането на режима. Печалбите от експлоатацията на златните мини в Кумтор, главен източник на приходи от износа за страната, спадат все повече, а в същото време доходите, пристигащи от живеещите в Русия киргизи (една трета от работната сила на страната), значително намаляват след икономическата и финансова криза от септември 2008 г. По данни на Световната банка (3) външният дълг на Киргизстан е 2,2 милиарда евро, което се равнява на 48% от брутния вътрешен продукт; 40% от населението в момента живее под прага на бедността, а средната месечна заплата не надвишава 50 евро. Едил Басайлов, един от говорителите на временното правителство, обяви наскоро, че страната е във фалит, тъй като в държавната хазна имало не повече от 986 милиона сома – около 16 милиона евро (4).

Повечето наблюдатели определиха тези събития като резултат от борба за влияние между Вашингтон и Москва. Киргизстан всъщност е единствената страна, на чиято територия има едновременно американски и руски военни бази. Макар ролята, приписвана на Кремъл, да изглежда преувеличена, незабавното признаване на временното правителство показва колко доволна изглежда Москва от падането на президента Бакиев. Отношенията се бяха обтегнали след подписването през февруари 2009 г. на споразумение за икономическа помощ на стойност 2,1 милиарда долара (1,6 милиарда евро) в полза на Киргизстан. По време на посещението си в Москва президентът Бакиев обяви предстоящото закриване на американските съоръжения. Това обаче не му попречи, след като беше получил четвърт от обещаната сума, да сключи с Вашингтон ново споразумение, предвиждащо запазване на базата... Тази тежка обида накара Москва да спре помощта си.

Докато Кремъл се радва на „смяната на режима“ в Бишкек, Вашингтон изглежда по-притеснен. Въздушната база „Манас“ е ключов елемент в стратегията на САЩ и НАТО в Афганистан. Освен че запазването ѝ представлява политически залог, тя е в центъра на корупционна афера. Пентагонът, за да поддържа позициите си в региона, бил сключил споразумения с „фамилията“, както е било и по времето на президента Акаев, но този път най-доходните договори са оставени на Максим Бакиев (5).

Най-големи печалби били реализирани от препродаването на САЩ по пазарни цени на мазут за битови нужди, купуван от Русия на преференциални цени. На 1 април Москва изиска от Киргизстан да изплати дължимите такси по продажбата на енергия, оправдавайки този обрат с новите митнически разпоредби за реекспорта на мазут към трети страни. В момента временното правителство иска да разследва скандалите с мазута в „Манас“ (6). Сработвайки се с клана Бакиеви, за да запази позициите в региона, Вашингтон предпочете да си затвори очите за неизпълнените обещания за демократизация и прозрачност.

През пролетта на 2005 г., след като президентът Акаев ѝ отказа правото да участва в изборите, г-жа Отунбаева се присъедини към опозицията и така за първи път излезе като основна фигура на регионалната политическа сцена. Завършила най-добрите училища в бившия Източен блок, тя прави кариера в съветското министерство на външните работи, преди да бъде избрана за външен министър на младата киргизка република след разпадането на СССР. През 2004 г. е специален представител на ООН в Грузия по време на „революцията на розите“, а на 24 март 2005 г., когато пада режимът на Акаев, участва в демонстрациите рамо до рамо с Бакиев.

Въпреки това само година след „революцията на лалетата“ тя изрази недоволството си пред млади активисти от цялата страна: *Нищо не се е променило, режимът на Акаев е все още жив.* Изрази и съжаление: *Страната ни е в безконечен преход. Гражданите не виждат разлика между властта и опозицията*. Все пак тя демонстрира решителност и голяма надежда: *Много трябва да се работи, за да се разшири полето на демокрацията. Дошло е времето да се създадат политически партии*. В този смисъл г-жа Отунбаева не крие нетърпението си спрямо западните страни, най-вече пред безразличието на Европа. *Всичко, което правят, е да ни отпускат микрокредити, а ние имаме огромна нужда да построим многопартийна политическа система*.

Събитията от април за пореден път показват крехкостта на киргизката държавност. През 2005 г. демонстрациите, които събраха не повече от 10-15 хиляди души, бяха достатъчни да свалят правителството само за ден. Президентът Акаев, който имаше репутацията на вдъхновен автократ, не беше намерил за нужно да се снабди с репресивен арсенал. Силите на реда на Бакиев не се поколебаха да открият огън срещу тълпата, но това не спря падането и на този режим. Големият брой жертви не предвещава нищо добро и свидетелства за високото ниво на напрежение, обхванало страната, която доскоро се хвалеше, че е Швейцария на Централна Азия.

Да се сформира правителство и да се стабилизира положението, няма да е лесна задача в политическа обстановка, в която партиите имат колкото членове, толкова и лидери. Отунбаева и екипът ѝ трябва да започнат от самото начало. Ще трябва да приемат нова конституция, да създадат ефикасна администрация и действащ парламент, а все още няма многопартийна система. И всичко това в много обезпокоителен икономически контекст. Тежестта на дълга не престава да расте, а основните партньори на Киргизстан, като Русия, срещат сериозни трудности. Може ли в условията на тежка икономическа рецесия един реформатор само с воля да извърши успешен демократичен преход в една държава, която не притежава нито институциите, нито културата, необходими за целта?

Голям е и страхът от евентуално регионално разцепление. Огромна планинска бариера с проходи на височина над 3 000 метра разделя основните градски полюси – Бишкек на север и Ош на юг. Родената в южните градове „революция на лалетата“ свали президента Акаев, родом от Севера. Скорошните събития в северните агломерации свалиха от власт режима на Бакиев, роден на юг. Разделителната линия между Севера и Юга е както политическа, така и географска действителност.

Въпреки всичко, мозайката от регионални, семейни или етнически елементи, съставляващи нацията, изглежда твърде накъсана, за да позволи създаването на реални политически блокове, както в Украйна по времето на „оранжевата революция“.

На фона на световната икономическа криза и провала на либералните политики в постсъветската епоха, събитията в Киргизстан показват завръщането на социалните тревоги в републиките от Централна Азия. През 1992 г., когато ръководителите на новата Руска федерация предприеха либерален завой, ограничиха обществените субсидии и започнаха масова приватизация, те се опасяваха от буйна реакция на народа. Въпреки това, либерализацията на цените и гибелното ѝ отражение върху условията на живот на населението не предизвикаха никакви бунтове.

Основните кризи, разтърсили региона през изтеклите две десетилетия, бяха свързани с политически или етнически искания и често бяха мотивирани от изборни машинации или корупция. В Талас и Бишкек населението излезе на улицата заради увеличението на цените на енергията. Новата киргизка революция може да влезе в историята като първото социално движение в постсъветската епоха.

---

*Журналист, автор на *War and Peace in the Caucasus: Russia's Troubled Frontier* (Война и мир в Кавказ: проблеми на границата с Русия), C. Hurst – Columbia University Press, New York, 2009

(1) „Inevitable family rule in Kyrgyzstan“ (Неизбежен семеен закон в Киргизстан), *Ferghana.ru*, 6 ноем. 2009.

(2) „Kyrgyzstan: Is the financial consultant of Bakiev's family the associate of Italian mafia?“ (Киргизстан: свързан ли е финансовият съветник на семейството на Бакиев с италианската мафия?), *Ferghana.ru*, 10 март 2010.

(3) www.worldbank.org.kg

(4) Matt Siegel, „Economy in tatters, Kyrgyzstan awaits Russian aid“ (С разбита икономика Киргизстан чака руска помощ), AFP, Bichkek, 10 април 2010.

(5) Максим Бакиев е прибирал по 6 милиона евро на месец, продавайки гориво на въздушната база „Манас“; Andrew E. Kramer, „Fuel sales to U.S. at issue in Kyrgyzstan“ (Продажби на гориво за САЩ са предмет на спор в Киргизстан), *The New York Times*, 11 април 2010.

(6) Alan Cullison, Kadyr Toktogulov, Yochi J. Dreazen, „Kyrgyz leaders say U.S. enriched regime“ (Киргизки лидери твърдят, че САЩ са допринесли за забогатяването на режима), *The Wall Street Journal*, New York, 11 април 2010.

Le Monde diplomatique
Превод Десислава Николова

Александър Велики и удивителните му потомци

Калаша Дур

На границата между Афганистан и Пакистан калашите си играят с ключовите символи на една объркана и постоянно преразглеждана история.

Никола Отман*

За западняците, които все още се осмеляват да пътуват към Пакистан, посещението на отдалечената долина Читрал в Хиндукуш, на границата с Афганистан, със сигурност е един от най-вълнуващите моменти в пътуването им. И ако попадналите на това изумително място пътешественици посетят племето на калашите, ще усетят почти същото вълнение като Александър Велики, който при пристигането си в град Ниса (1) след дългия поход за завладяването на Персия, открива население, което за негова изненада извършва същите Дионисиеви ритуали като тези в родната му страна (2).

Калашите, политеисти, които живеят при сравнително сурови условия, като заобикалящото ги население е приело исляма сравнително късно, използват вино за религиозните си ритуали, а жените им не се забулват. И накрая, най-голямата изненада се намира в Бумбурет, една от трите долини, в които живеят: Калаша Дур, нова огромна, триетажна сграда с поставена на нея табела с гръцки надпис, в която се помещават училище, медицински център и дори музей с колони в йонийски стил.

От няколко години младият калаш Уазир Зада се бори Парламентът на Пешавар да признае правата на калашкото малцинство. В тези високопланински пасища ресурсите и земите, към които някой може да има претенции, не са много. Прави се опит в една изнервена обстановка да се защити най-обикновено културно различие – като се започне със зачитане на правото за производство и употреба на вино. Практика, която не се харесва особено на правоверните мюсюлмани, за които това е повод за набиране на привърженици. *Всички тези призиви за забрана на производството на вино са лицемерни*, твърди Зада. *Много мюсюлмани от долината Читрал идват при нас да пият вино, виното има дълга история в тези долини*.

Зареен Хан, младеж, който заминава да учи в Пешавар, напомня, че през 50-те години на XX в. калашите са наброявали близо тридесет хиляди души. По-голямата част от тях са били принудени да сменят вярата си под нарастващия натиск на безволевия ислям, разяждащ Пакистан. *Днес вече сме едва три хиляди*, отбелязва със съжаление той, сочейки новата джамия, издигната насред долината.

Именно в контекста на тези искания изплува образът на Александър Велики. *Преди няколко години в една пещера в Бумбурет бяха открити златни монети с лика на Александър*, разказва Хан. Вярно е, че старите калаши, пазители на една изчезваща традиция, дори не споменават името на македонския завоевател, но младите говорят за вероятното му преминаване през района и често подчертават ползата от Калаша Дур, благодарение на който децата преоткриват традициите си.

Калаша Дур е преди всичко дело на един всеотдаен грък – Атанасиос Лерунис, бивш учител, който вече почти трийсет години работи в долините на калашите за неправителствената организация „Гръцки доброволци“. През последните двайсет години тези отдалечени долини са били посетени от редица гръцки преподаватели и лекари. През 2001 г. те получиха значителна финансова помощ от отдела за сътрудничество „Hellenic Aid“ към Министерството на външните работи на Гърция. През април 2005 г. Атина и Исламабад подписаха споразумение, в което се набляга на „културните връзки“ между двете страни. Наскоро няколко студенти калаши получиха стипендии по тази линия, за да учат в Гърция.

Въпреки че „Hellenic Aid“ отказва да разкрие размера на отпусканите суми, несъмнено гърците са раздали *милиони рупии* (3), твърди Морийн Лайнс, която вече повече от двайсет години ръководи английската НПО „Асоциация за опазване на Хиндукуш“. В повечето случаи това „сътрудничество“ се аргументира с откъси от разказа на Ариан (4) за прекосяването от Александър Велики и генералите му (през 329 г. пр. н.е.) на Парапамис, днешен Хиндукуш; понякога се изтъкват и по-изобретателни теории, според които калашите са потомци на йонийски и сирийски пленници, изпратени от гърците по границите на империята.

Легенда, подхранвана от местните мюсюлмански владетели

ВЪПРЕКИ това не е открита никаква явна връзка между калашите и Александър Велики или потомците на гръцката армия от онази епоха. Този район на Хиндукуш никога не е бил част от сатрапия (административна област в Персийската империя) Бактрия, която той покорява. Според Аугусто С. Какопардо, един от етнолозите, които вече трийсет години проучват най-подробно въпроса (5), когато е започнал изследванията си на място, не са били открити никакви следи от личност, приличаща на Александър Велики, в устната традиция и митологията на калашите. Освен това лингвистиката е категорична относно липсата на връзка между гръцкия език и т. нар. калашамон, езика на калашите. Малкото морфосинтактични връзки, които успяха да разпалят въображението на гръцките лингвисти, се дължат единствено на общите далечни корени на езиците от индоевропейското семейство. В действителност калашите са последният народ, произлязъл от кафирите (буквално „неверниците“), по-голямата част от които са били поизлямчени преди по-малко от два века в един нестабилен район в Афганистан, наричан днес Нуристан („кралство на светлината“). Следователно присъствието им в района предшества пристигането на Александър.

Какопардо, който вече двайсет години е свидетел на възраждането на мита за залутаните в планините на Хиндукуш гръцки потомци, припомня хронологията на събитията. На Запад могат да бъдат открити препратки както в пътеписите (от Марко Поло до английските изследователи), така и в литературната митология (6). Благодарение на изследванията му беше разкрито едно още по-изненадващо измерение: векове наред в района легендата е била подхранвана от местните мюсюлмански владетели като белег за идентичността на населението. Владетелите на Бадахшан без колебание сами са се наричали *зулкарнаин* („с два рога“) по примера на определението, с което е окачествен Александър в Корана (7). Също така етнологът е открил следи от този разказ при някогашните владетели на Хунза и Сват в Пакистан. Една от основните причини за тази препратка към Александър най-вероятно е фактът, че благодарение на нея са можели да сключват местни съюзи в името на една малко вероятна „братска връзка“ с новия английски завоевател.

Името на Александър Велики се появява отново близо два века след управлението на владетелите на Бадахшан. Скорошните трудове на социалния психолог Никос Калампаликис показват как присъствието му в изграждането на съвременната гръцка идентичност става все по-осезаемо (8). Появата му в Гърция изглежда става почти по същото време (преди около двайсет години) като в Хиндукуш. Възраждането му намира израз, например, в конфликта между Гърция и Република Македония. От обявяването на независимостта ѝ през 1991 г. Бившата югославска република Македония (според официалното наименование на Организацията на обединените нации) и Гърция се противопоставят заради наследените си идентичности.

Република Македония изрови забравени символи от Античността, които я отличават от албанските и българските ѝ съседи. Но в дипломатическите отношения Атина все така отказва да признае наименованието Република Македония на държава, която гръцката страна обвинява в претенции към собствената ѝ едноименна провинция. През 1992 г. извезването върху македонското знаме на „слънцето от Вергина“, символ открит през 1977 г. в гробница, приписана на Филип Втори Македонски, баща на Александър Македонски, разгневи гръцките власти. Заради протестите им Република Македония махна символа от знамето си през 1995 г. Това обаче не ѝ попречи да преименува през 2007 г. летище Скопие на „Александър Велики“.

Естествено двете страни в тази надпревара потърсиха допълнително потвърждение за идентичността си при онези, които смятат за свои „потомци“. Наскоро отпуснатото финансиране по програмата за подпомагане на калашите може да се разглежда в този контекст. В Гърция излязоха десетки нови документални и игрални филми и книги за калашите. От своя страна македонците без колебание заявиха, че истинските потомци на Александър всъщност живеят в Хунза, друга от долините на Хиндукуш. През юли 2008 г. принц Газанфар Али Хан и принцеса Рани Атика от Хунза бяха поканени в Скопие, където заявиха, че *им се оказва огромна чест да могат да се завърнат в родината си Македония* (9). Попитан за този случай, Калампаликис убедено заяви, не без известна ирония, че от психологическа гледна точка сме свидетели на „изместване“.

По същото време едно друго явление на присвояване на миналото се прикрепи към първоначалната идея за възраждането на мита. Тъй като благодарение на новите средства за общуване вече са достъпни много писмени и иконографски документи за калашите, те в крайна сметка, без да го желаят, се превърнаха в символ на борбата на западните народи за идентичност в една враждебна ислямска среда. Г-жа Лайнс разказва, че всяка година получава десетки искания за информация от журналисти, желаещи да опишат народ, който се бори се срещу принудителната смяна на вярата. В контекста на едно интелектуално изграждане на хипотези, които се опитват да разделят хората по света на цивилизовани и варвари (10), „потомците“ на Александър Велики имат все по-голям успех и доказателство за това са многобройните репортажи и материали, качени на интернет сайтове, защитаващи една хомогенна западна идентичност, била тя национална (11) или религиозна (12).

Приказни истории и неочаквани интелектуални срещи

ПОВТОРНАТА поява на случая на калашите несъмнено се дължи на смущаващите прилики между важните въпроси за идентичността, зададени още в *Походите на Александър (вж. бележка 2)* по повод другостта, варварството и асимилацията (13), и проблематиката, която днес откриваме в теориите, близки до тази за „сблъсъка на цивилизациите“, вдъхновена от Самюъл Хънтингтън, където „Другият“ принадлежи най-вече на ислямския свят. По този повод можем да се запитаме дали намерението на Оливър Стоун с филма му *Александър* (2004 г.) не е всъщност да доближи образите на Александър Велики и Джордж У. Буш, и двамата синове на „военачалници“, опитващи се да довършат започнатото от бащите им завоевание в Близкия изток.

Тази последна форма на присвояване на миналото несъмнено се доближава повече до историческата истина. Какопардо подчертава, че е напълно възможно поне в областта калашите да са последните важни представители на индоевропейските езически култури, предхождащи възхода на монотеистичните религии. Доказателство за това са ритуалите им, близки до тези на култовете към Дионис, античен бог в гръцката митология, дошъл от Ориента. Както проличава в случая, типично за *илюзиите на идентичността* и за националните им разновидности е да разказват приказни истории или да правят неочаквани интелектуални постановки. А тази на Хънтингтън и Дионис със сигурност не е най-малко изненадващата от всички.

---

(1) Вероятно днешен Джалалабад в Афганистан, наречен така заради култа към Дионис.

(2) Вж. Arrien, *Histoire d'Alexandre. L'anabase d'Alexandre le Grand* (Историята на Александър. Походите на Александър Велики), Minuit, Paris, 1984, книга V, глава I - III. Написан през II в. от н.е., текстът на Ариан се смята за най-достоверния разказ за експедициите на Александър.

(3) Тоест няколко десетки хиляди долара.

(4) *Пак там*, книга IV.

(5) Вж. Alberto M. Cacopardo, Augusto S. Cacopardo, *Gates of Peristan* (Портите на Перистан), Istituto Italiano per l'Africa e l'Oriente, Rome, 2001, и Augusto S. Cacopardo, *Proceedings of the First International Conference on Language Documentation and Tradition, with a Special Interest in the Kalasha of the Hindu Kush Valleys, Himalayas – Thessaloniki, 7-9 novembre 2007* (Протоколи от Първата международна конференция за езикова документация и традиция с акцент върху калашите и долините на Хиндукуш, Хималаи – Солун, 7-9 ноември 2007 г.), предстои да излезе.

(6) Вж. Rudyard Kipling, *The Man Who Would Be King* (Човекът, който искаше да бъде крал), 1888, и едноименния филм на Джон Хюстън (1975).

(7) Вж. Корана, Сура XVIII, 83, 84, 85.

(8) Nikos Kalampalikis, *Les Grecs et le mythe d'Alexandre. Etude psychosociale d'un conflit symbolique à propos de la Macédoine* (Гърците и митът за Александър. Социално-психологически анализ на символния конфликт за Македония), L'Harmattan, Paris, 2007.

(9) Вж. „Hunza royals visiting Macedonia“ (Кралски особи от Хунза на посещение в Македония), Macedoniadaily.org, 12 юли 2008.

(10) Вж. Tzvetan Todorov, *La Peur des barbares. Au-delà du choc des civilisations* (Страхът от варварите. Отвъд сблъсъка на цивилизациите), Robert Laffont, Paris, 2008.

(11) Подробна информация за калашите е достъпна на сайта Altermediainfo.com, чиято оригинална американска версия е създадена от Дейвид Дюк, бивш велик маг на рицарите на Ку-Клукс-Клан.

(12) И най-вече на различни православни религиозни сайтове.

(13) По този повод трябва да се припомни бунтът в Опис през 324 г. пр. н.е., при който генералите на Александър го упрекват, че назначава персийци на най-висшите военни постове.

* Консултант по международни отношения.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Гарсон, правосъдието и паметта

Игнасио Рамоне

СВЕТОВНАТА ПРЕСА, асоциациите за защита на човешките права и най-известните международни прависти са изумени. Защо испанското правосъдие, което през последните години направи толкова много срещу престъпленията спрямо човечеството в различни части на земното кълбо, иска да постави на подсъдимата скамейка Балтасар Гарсон, съдията, който най-добре символизира прилагането на правосъдието в световен мащаб?

Медиите по света напомнят заслугите на този „свръхсъдия“ – незабравимата му роля за арестуването на чилийския диктатор Аугусто Пиночет в Лондон през 1998 г.; разобличаването на жестокостите, прилагани от военните в Аржентина, Гватемала и други латиноамерикански диктатури; разтурването на Антитерористичните групи за освобождение (GAL) (1) в Испания и даването под съд по този повод на тогавашния министър-председател Фелипе Гонсалес; опозицията на Гарсон срещу нахлуването в Ирак през 2003 г. и дори неотдавнашното му пътуване в Хондурас като предупреждение към превратаджиите там, че за престъпленията спрямо човечеството давност няма.

Като член на Върховния съд Балтасар Гарсон е дал под съд около хиляда активисти на организацията ЕТА, поради което десницата внушаваше, че трябва да му се присъди Нобелова награда за мир… Някои негови действия предизвикаха критика, особено затварянето на вестник „Ехин“ на организацията ЕТА, както и нарежданията му за задържане в изолация на обвинените в тероризъм. Някои органи като Комитета против изтезанията към Съвета на Европа искат премахването на този вид задържане. Гарсон бе критикуван, че имал прекомерно желание като „съдия-звезда“ да фигурира на първите страници в медиите.

При всички положения Гарсон показа и доказа, че е размирен, независим и непродажен съдия. Затова има толкова противници и е преследван днес от корумпираните по аферата „Гюртел“ (2) и наследниците на франкизма. Във Върховния съд са постъпили три обвинения срещу него. Първото е по повод на хонорарите, получени за няколко конференции в Ню Йорк под патронажа на банката „Сантандер“. Второто – заради нареждането му да се подслушват телефоните в рамките на аферата „Гюртел“. Третото, и основно, обвинение е свързано с неговите разследвания за престъпленията на франкизма.

Две ултраконсервативни организации го обвиняват в „злоупотреба“ (3), защото през октомври 2008 г. започнал следствие за „изчезването“ на повече от 100 хиляди републиканци (чиито останки лежат в канавки и ями, без право на достойно погребение), както и за съдбата на 30 хиляди деца, изтръгнати от майките им в затворите (4) и дадени на семейства от средите на победителите по време на франкистката диктатура (1939–1975).

Ако го признаят за виновен, Гарсон ще подлежи на отстраняване от работа за период от 10 до 20 години. Това би било срамен акт. В основата си този казус засяга един централен въпрос – какво да се направи днес от символична гледна точка по отношение на Гражданската война (1936–1939)? Административното решение, взето през 1977 г. със Закона за амнистията (който по онова време целеше основно да се изкарат от тъмницата стотици затворници от левицата), бе да не се раздава правосъдие и да не се води

никаква политика от гледна точка на паметта за миналото.

Очевидно 71 години след края на конфликта, когато отговорните за него вече ги няма по биологични причини, да се раздаде правосъдие, не означава да се изправят пред съда обвинени в престъпления срещу човечеството. Проблемът не е само съдебен. Това, че той вълнува милиони испанци, означава, че отвъд случая с Гарсон става въпрос за правото на морално обезщетение на жертвите, за колективното право да пазят спомена, за възможността да се установи официално въз основа на доказани издевателства, че франкизмът беше едно чудовище. И че неговата неприкосновеност е непоносима. Хората искат да оповестят това на висок глас, да го показват, например в музеи, посветени на Гражданската война, във всенародни възпоминания, да го пишат в учебниците по история и т. н., както се прави в Европа в знак на солидарност с жертвите на нацизма.

Привържениците на „културата на прикриването“ обвиняват Гарсон, че искал да отвори кутията на Пандора и да изправи отново испанците едни срещу други. Настояват, че от другата страна също е имало престъпления. Продължават да не разбират спецификата на франкизма. Държат се като онзи журналист, който с намерението да организира уравновесена дискусия за Втората световна война решил: „Една минута за Хитлер и една минута за евреите“.

Франкизмът не беше само войната (по време на която генерал Кейпо де Ляно твърдеше: *Трябва да се насади терор, като се избиват без скрупули и без колебание тези, които не мислят като нас*). Франкизмът от 1939 до 1975 г. беше преди всичко един авторитарен режим, от най-безмилостните на XX век, който използва терора планирано и систематично за изтребване на идеологическите си противници и за сплашване на цялото население. Това твърдение не е политическо изказване, то е една историческа констатация.

Законът за амнистията доведе до това „баналното злото“ на франкизма да се покрие с един вид официална амнезия, да се приложи един механизъм, познат в медицината като „несъзнателна слепота“, в този случай колективна, чрез който индивидът изчиства неприятните факти от паметта си, докато един ден те се завръщат с кипеж като изблик на ирационалното.

Точно това поиска да избегне съдията Гарсон, като извади на показ злонамерената същност на франкизма, за да не се повтори историята. Никога вече.

---

(1) Организирани и използвани нелегално от Министерството на вътрешните работи в борбата срещу тероризма – *бел. пр.*

(2) В аферата са замесени важни личности от дясната Народна партия и най-вече бившият ковчежник на Народната партия Луис Барсенас.

(3) Юридически се говори за „злоупотреба“, когато една власт издаде резолюция със знанието, че тя е несправедлива.

(4) Рикард Виниес, *Irredentas. Las presas políticas y sus hijos en las cárceles franquistas* (Непрекосновени земи. Политическите затворници и децата им във франкистките затвори), Planeta, Barcelona, 2002. Вж. документалния филм „Els nensperduts del franquisme“ (Изгубените деца на франкизма) на Moserrat Armengou и Ricard Belis.

Le Monde diplomatique
испанско издание
Превод Венко Кънев

Издания на Le Monde diplomatique по света

Англоезично пространство. Месечна притурка на *Gardian Weekly*, доставяна по абонамент
Аржентина. Месечник, издаван от *Capital intellectual*
Боливия. Двумесечна притурка към *El Juguete rabioso*
България. Двуседмично приложение на вестник *Дума*
Германия. Месечна притурка на всекидневника *Die Tageszeitung*
Гърция. Седмична притурка на всекидневника *Eleftherotypia*
Египет. Месечно приложение на всекидневника *Al-Akhbar*
Индия. Приложение на месечника *Hard News* (на английски език)
Иран. Месечна притурка към списанието *Farough*
Йемен. Приложение на списание *Al-Siyyassa*
Бахрейн. Приложение на всекидневника *Al-Wagt*
Бразилия. Месечник, публикуван от *l'Institut Polis*
Испания. Месечник, издаван от *Ediciones Sybermonde*
Италия. Месечна притурка към всекидневника *Il manifesto*
Катар. Приложение към всекидневника *Al-Watan*
Кипър. Месечно приложение на всекидневника *Politis*
Китай. Приложение към седмичника *Ming Pao Weekly (Хонконг)*
Колумбия. Месечник, публикуван от *Tebeo Comunicaciones*
Кувейт. Месечна притурка към всекидневника *Al-Qabas*
Люксембург. Месечна притурка (на немски език) към всекидневника *Tageblatt*
Мароко. Месечна притурка към всекидневника *Al Sahifa-Le Journal*
Норвегия. Месечна притурка към всекидневника *Morgenbladet*
Обединени арабски емирства. Приложение на всекидневника *Al-Khaleej (Charjah)*
Палестина. Приложение на всекидневника *Al-Ayyam*
Перу. Издание на *Altermundo Comunicaciones SAC, Lima*
Полша. Месечник, издаван от *Книги и периодични издания*
Порто Рико. Притурка към седмичника *Claridad*
Португалия. Месечник, издаван от *Campo da Comunicacao*
Румъния. Месечник, издаван от Асоциацията *Dans le meme bateau*
Русия. Приложение на месечното издание *Россия в глобальной политике*
Саудитска Арабия. Приложение на всекидневника *Al-Riaydh*
Словения. Месечник, издаван от *Novinarski Klub*
Судан. Приложение на всекидневника *Al-Ahdath*
Сърбия. Приложение на седмичника *Nin*
Унгария. Месечно издание на дружеството *LMD Hungary*
Финландия. Тримесечно издание, публикувано във вестник *Voima*
Хърватия. Месечник, издаван от дружеството *Masmedia*
Чили. Месечник, издаван от дружеството *Aun Creemos en los Suenos*
Швейцария. Месечна притурка (на немски език) към седмичника *Wochen Zeitung*
Южна Африка. Приложение към списание *Die Vrye Africaan*
Южна Корея. Месечник, издаван от дружеството *Le Monde & Corea*

Към февруари 2009 г. *Le Monde diplomatique* има 72 международни издания на 25 езика - 46 печатни (с общ тираж над 2,4 милиона екземпляра) и 26 електронни.

Повече информация: www.monde-diplomatique.fr./int/

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

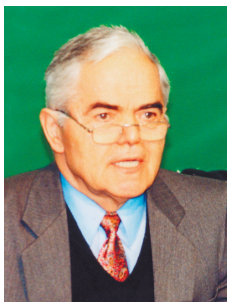
Редактори
Дора Чичкова
Павлина Данкова

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 3 юни 2010 г.

На фокус

Проф. Иван АНГЕЛОВ, член-кор. на БАН

Еврозоната е заета със своята криза

Нашето бъдещо членство е последната им грижа сега, когато чергата гори под краката им

Присъединяването към ЕС е само първа крачка на продължителен и труден процес на интеграция. Като държаха сметка за големите различия между страните членки и невъзможността всички да се интегрират еднакво бързо, ръководителите на ЕС решиха през 1991 г. да преминат към интеграция на две скорости:

Едната - по-бавна, да важи най-вече за по-слабо развитите страни членки. В нея степента на интеграция е по-малка. Има само обща аграрна политика и наченки на интеграция в други области на икономиката.

Другата, предвидена за най-развитите страни - "Клубът на богатите", с по-висока степен на икономическа интеграция, която беше оформена на 1 януари 1999 г. в Европейски икономически и валутен съюз, наричан за краткост еврозона. Тя започна с 12 членки. Сега са 16 с 370-милионно население. Тази по-малка общност е с далеч по-високо ниво на икономическо развитие, с обща парична политика и обща валута - евро.

Еврозоната е

суров праобраз на бъдещата високоинтегрирана европейска общност

Тя е само стъпка в един много дълъг и безкраен процес на европейска интеграция. В сегашния глобализиран свят Европа няма друга алтернатива, освен ускорената икономическа и политическа интеграция. Без това тя не може да се конкурира успешно през следващите години и десетилетия с икономическия гигант САЩ и с очертаващия се втори гигант - Китай. Опасенията за разпадане на еврозоната и на ЕС са несериозни. Това би означавало катастрофа за Европа с непредвидими последици.

Като част от ЕС България също няма алтернатива, освен да участва активно в интеграционния процес, т.е. да се стремим към членство в еврозоната. Не се съмнявам дали България трябва да се присъедини или не. Макар че е сложен и труден, отговорът е само един - ДА!

Големият проблем е не дали, а кога и как?

По първия въпрос има единство в икономическата колегия. Различията са по втория - кога и как да се присъединим.

Симеон Дянков превърна ускореното приемане на България в еврозоната във фокус на икономическата политика през последните 8-9 месеца. Той е готов да жертва всичко в името на бързо членство в еврозоната. Това налага хладнокръвен анализ на проблема, за да се предпазим от погрешни решения, емоционални очаквания и горчиви разочарования.

А защо присъединяването ни към еврозоната може да се забави?

Причините са две: външни и вътрешни. Тук ще се спра само на външните. За вътрешните ще споделя мисли в друга статия.

За да бъдем приети в еврозоната, не е достатъчно ние да го желаем. Трябва да сме желани и от домакините - настоящите членове. Те обаче в обозримо бъдеще ще са заети изцяло с възстановяване на нарушената си икономическа и финансова стабилност **(виж таблицата)**.

задължнелите страни в региона". На 16 май, като се позова на атаките срещу еврото, тя продължи: "Това налага повече регулации в търговията с

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕВРОЗОНАТА

ПОКАЗАТЕЛИ	2007	2008	2009	2010	2011
Растеж на БВП-%	2,8	0,6	-4,1	0,9	1,5
Заетост-%	1,7	0,6	-2,1	-1,0	0,1
Безработица-%	7,5	7,5	9,4	10,3	10,4
Средногодишна инфлация-%	2,1	3,3	0,3	1,5	1,7
Бюджетен дефицит-% от БВП	-0,6	-2,0	-6,3	-6,6	-6,1
Държавен дълг-% от БВП	66,0	69,4	78,7	84,7	88,5

Източник: Пролетна (2010 г.) прогноза на Европейската комисия

Кризата в еврозоната се изостря. Най-тежко е положението в Гърция. Сериозно е то и в Португалия, Ирландия, до известна степен в Испания и частично - в Италия. Не е изключено заразата да се пренесе и в други страни. Засили се и спекулативният външен натиск върху Гърция, за който предупредиха Джоузеф Стиглиц и Пол Кругман. Замесени са и спекулативни интереси на американски инвестиционни банки и рейтингови агенции. Гърция проучва възможностите да съди някои от тях. ЕС задели ресурс от 750 млрд. евро за подпомагане на нуждаещи се страни от зоната. Гърция получи тригодишна подкрепа от ЕС и МВФ за 110 млрд. евро и приема строги мерки за намаляване на бюджетния дефицит и обслужване на огромния си външен дълг през 2010-а и следващите години. Нейната нестабилност беше подготвяна повече от 10 години. Преодоляването й ще отнеме поне толкова време. Изостряне на кризата доведе до рязко обезценяване на еврото.

Няколко страни в еврозоната имат много сериозни проблеми. Бюджетният дефицит на Ирландия за 2009 г. е 14,3% от БВП, на Гърция - 13,6%, на Испания - 11,2%, на Португалия - 9,4%, и средно за еврозоната - 6,3%, при допустим таван 3,0%. Публичният дълг на Италия за 2009 г. е 115,8% от БВП, на Гърция - 115,1%, на Белгия - 96,7%, на Португалия - 76,8%, и средно за еврозоната - 78,7%, при допустими 60%. Безработицата превишава 10%.

Кризата в Гърция може да повлияе и върху нас, понеже голяма част от търговските ни банки са гръцки със значителни български спестявания. От началото на 1999 г. до края на 2009 г. у нас са постъпили 2,8 млрд. евро преки инвестиции от Гърция. През 2008 г. 9,9% от нашия износ беше за Гърция.

Гръцката криза хвърля тъмна сянка на несигурност върху целия Балкански регион

Не е вярно, че ние ще спечелим от тази криза. Германският канцлер Ангела Меркел заяви преди няколко дни, че "Европа е в много, много сериозно положение, независимо от спасителния план за най-

деривати и повече ограничения за безразборните краткосрочни продажби. Тези спекулации са възможни, защото има много големи различия в икономическата мощ и задлъжнялостта между страните членки... С последния спасителен пакет за Гърция само печелим време за решаване на различията в конкурентоспособността и в бюджетните дефицити на страните членки. Ако не направим това, няма да успокоим положението".

Визирайки финансовите спекулации, на 17 май федералният министър на финансите Волфганг Шойбле заяви: "Трябва да стане ясно, че политиците определят правилата, а не пазарите."

На 15 май президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) във Франкфурт Жан-Клод Трише заяви: "Ние сме в най-трудното положение от Втората световна война насам, може би дори от Първата. Преживяваме драматични времена... Необходим е огромен скок за подобряване управлението на еврозоната... Необходимо е по-ефикасно наблюдение и контрол върху правителствените дефицити, за предотвратяване и наказване на нарушителите на правилата на Пакта за стабилност и растеж." Има дори идеи националните бюджети да се координират с Брюксел или да се оценяват от независими експерти преди приемането им от националните парламенти. Предстоят големи промени за повишаване ефикасността на еврозоната.

Юрген Старк, член на УС на ЕЦБ, заяви: "Турбуленциите в еврозоната ще се успокоят, ако страните членки реформират своите икономики и намалят дефицитите... Ние само спечелихме време с програмата за 750 млрд. евро, нищо повече."

Председателят на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) в Лондон Томас Мироу заяви на 15 май, че "Напреженията в Европа могат да повлияят на Източна Европа чрез смущенията на капиталовите пазари и чрез намаление на вноса от тези страни... Има и потенциални рискове, които могат да се пренесат чрез филиалите на гръцките банки". Главният икономист на същата банка Ерик Берглоф заяви че "гръцката криза може да се разпространи и в Източна Европа и да попречи на крехкото съживяване, особено в Балканския регион... Много сме загрижени за това... Перспективата остава много несигурна поради промяната от вътрешни към външни рискове, които се повишиха драматично."

Европейският комисар по финансовите и валутни въпроси Оли Рен заяви на 15 май: "Спасителните мерки трябва да са сурови за избягване на безотговорно поведение на правителствата. Този механизъм трябва да е толкова непривлекателен, че никой ръководител на европейска страна да не пожелава с лекота да го използва... В по-добри ситуации обаче страните не трябва да форсират бюджетните си консолидации, за да се избегне тласкането на еврозоната отново в рецесия."

ЕБВР повиши очакванията си за растеж през 2010 г.

в Русия, Украйна, Полша, Унгария и Турция, но ги намали за Румъния и България. При нулев растеж в предишната си прогноза за 2010 г. сега те прогнозират за нас спад на БВП с 1,2%. Макар че се очаква възстановяване на повечето страни от региона, то ще бъде бавно и продължително. Темповете на растеж ще са по-ниски от предкризисните и предишните двигатели на растежа - външните инвестиции и потребителското търсене ще останат слаби. Препоръчва се по-голямо уповаване на вътрешно натрупване и местна валута в кредитирането, вместо на чуждестранна валута, поради големите външни рискове. Препоръчва се диверсификация на икономиките и повишаване на конкурентоспособността.

Само наивник или авантюрист може да разчита, че в такава сложна обстановка ЕЦБ и Европейската комисия (ЕК) ще допуснат нестабилни кандидати като нас в ERM II (чакалнята) с перспектива да бъдат приети за нови членове. Приемането в ERM II не означава автоматично членство в еврозоната, но се счита за някаква форма на необвързващ ангажимент за евентуално бъдещо членство. Освен това

престоят в "чакалнята" може да трае години

при неподготвеност на страната кандидат. Членовете на еврозоната, застрашени от опасността за още по-голяма дестабилизация в собствените им страни, едва ли ще поемат такъв ангажимент. Това е последното нещо, с което те биха приели да се занимават сега, когато чергата гори под краката им. Ще бъде груба политическа грешка, ако нашите власти не се съобразят с тежкото положение в зоната. Аз предупредих за това - в началото на януари т.г. Симеон Дянков подведе премиера, че трябва да кандидатстваме за "чакалнята" сега и подчини на това цялата бюджетна политика. В името на тази погрешна цел, за да впечатли ЕК и ЕЦБ с нисък бюджетен дефицит, потискаше бизнеса с

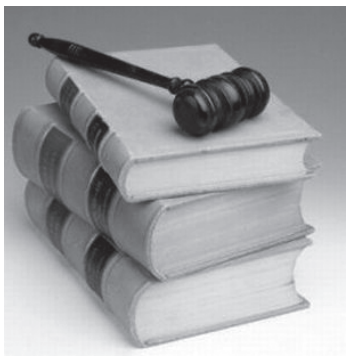
неизплатени около 1,6 млрд. лева за завършени работи по държавни поръчки

забавено връщане на ДДС за стотици милиони лева и т.н., което доведе до спад на БВП с 4% през първото тримесечие на 2010 г. и отложи стопанското оживление.

Страните от еврозоната едва ли ще се решат да прибавят още към собствената си нестабилност през следващите години с приемане на кандидати като нас. Те ще се нуждаят от няколко години, за да излязат сами от кризата. След това ще им трябват още няколко нормални следкризисни години за собствено стабилизиране. И едва тогава може би ще се замислят за допускане в "чакалнята" и евентуално приемане на нови членове, ако обстановката в Европа позволява. Към това следва да се прибавят и все по-настойчивите призиви в еврозоната за затягане на критериите и дори за въвеждане на допълнителни изисквания за нови членове. Възможно е между тях да е и конкурентоспособността на икономиката, където сме на 76-о място, а по качество на функциониране на фирмите - между най-изостаналите страни в света. Полша си поставя като цел за присъединяване 2015 г. Ако приемем тяхната цел за реална, България няма шансове преди 2016-2017 г.

Искам думата

Неорганизирана престъпност

Правят ли параграфите по-щастливи и спокойни хората?

Образите на главпрокурора и на полицейските началници, които ежедневно лице зре целокупният български народ, не правят живота по-спокоен и безопасен

Румен ПОПОВ

Обръщам се чрез ДУМА към главния прокурор на България и към Районна прокуратура - Варна.

Като съзнавам напълно заетостта на г-н Велчев с провеждането и контрола на многочислените полицейски операции по борбата с организираната престъпност, имената на които изчерпаха словесното богатство на българския книжовен и жаргонен език, смятам за свой дълг да го информирам за някои действия на неорганизираната престъпност и мерките, които органите на прокуратурата във Варна предприемат за нейното ликвидиране.

В периода между 25 и 30 март т.г. крадци отрязаха захранващите жици от електрическия стълб до вилата ми. Същата участ сполетя и съседите ми. Уверен в загрижеността на държавата за опазване живота и имуществото на своите граждани, чрез дъщеря си Албена Комитова се обърнах за съдействие към 5-о районно управление на МВР - Варна. След изслушването й от следователя в полицията е съставен полагащият се протокол. Оказва се, че подобни случаи само при този участък са повече от 70. За пред електроразпределителното дружество полицията е издала съответен документ, за което е заплатена такса от 1,50 лева. Сумата е преведена по банков път от гишето на СИбанк, което се намира непосредствено до участъка. За превода на горната сума от 1.50 лв. е заплатено 4.50 лв.

След няколкодневно тичане по гишетата на електроразпределителното дружество и специализирани фирми електрозахранването на вилата ми беше възстановено, за което заплатих още 114 лв. И след повече от месец очакване на 14 май т.г. получих постановление на прокурора от Варненската районна прокуратура М. Даскалова. Кратка извадка от него гласи: "Намирам, че деянието, макар и формално да осъществява признаците на предвиден в закона състав на престъпление от общ характер, предвид своята малозначителност не е обществено опасно по смисъла на чл.9 ал.2 от НК (ниска стойност на нанесената щета съгласно съдебната практика до една минимална работна заплата), поради което досъдебно производство не следва да се образува. Водим от горното и на основание чл.199, чл. 213 ал.1 вр.чл.24 ал.1 т.1 от НПК,

ПОСТАНОВИХ:

Отказвам да образувам досъдебно производство и прекратявам преписката."

Следват подпис и печат.

Постановлението събуди в мен няколко въпроса:

1. Ако за прокурор М. Даскалова сумата от 114 лв. е ниска (под средната работна заплата), за мен, като пенсионер, тя е много висока. Мога да помогна на г-жа Даскалова и с простата сметка, че сумата от щетите на над 70 потърпевши съставлява повече от 8400 лева.

2. Ако въпросните щети за господата от прокуратурата са незначителни, защо не излязат със законодателно предложение те да се изключат от наказателния кодекс и изобщо да не приемат жалби от такъв характер. Това би намалило значително напрежението в тяхната и на полицията работа, броя на престъпленията и би спестило на потърпевшите граждани поне 6 лв. от посочените по-горе такси, банкови преводи и времегубене.

3. Узаконеното бездействие на полицията и прокуратурата по отношение на така наречената дребна престъпност стимулира нейното неограничено разрастване. Пример за това е фактът, че на 11 май другият ми съсед по вила се оказа също със срязани жици. От мен той получи съвет да не си хаби нервите и времето да се обръща за съдействие към полицията, прокуратурата и пр. Няма смисъл!

Хубаво е, когато г-н главният прокурор и неговите подведомствени прокурори се явяват пред екраните на телевизиите с поредната наименувана операция срещу престъпния свят. Само че неговият образ и образите на полицейските началници, които ежедневно лицезре целокупният български народ, по никакъв начин не правят живота на гражданите по-спокоен и безопасен. Казвам това с искрено огорчение. Зная, че г-н главният прокурор може да ми отговори с поредица от параграфи, които оправдават бездействието на правоохранителните органи, но това няма да направи по-щастлив нито мен, нито хилядите потърпевши българи.

** Авторът е контраадмирал от резерва*

Позорящ закон

Достойнството на народа трябва да бъде защитено

Преди десет години НС прие позорен акт - Закона за обявяване на комунистическия режим в България за престъпен (ДВ, бр. 37, 5 май 2000 г.).

По своята правна природа този закон не е закон, а декларация, в която конюнктурното мнозинство в НС заяви своето отношение към съществуващия до 10 ноември 1989 г. политически режим в България.

По своята политическа природа този "закон" е жалък и неграмотен антикомунистически пасквил, който извършва брутално насилие над историческа правда. Обявена е за престъпна Комунистическата партия, която в годините на Втората световна война поведе народа на свещена борба срещу българския и световния фашизъм и по този начин спаси страната ни от трета, още по-тежка национална катастрофа. Обявен е за престъпен онзи режим, при който страната ни постигна най-високите върхове в своето многовековно развитие - в България нямаше никаква безработица, всеки гражданин се радваше на напълно безплатно здравеопазване и образование, пре-стъпността бе сведена до възможните най-ниски показатели, наркоманията бе непознато социално явление, науката, културата и изкуствата се радваха на всестранни грижи от страна на държавата. В своето икономическо развитие България се нареди на едно от първите места в света, което даде основание на ООН да я обяви за развита индустриално-аграрна страна. Благоприятните жизнени условия намериха израз и в нарасналото население у нас. През 1989 г. то възлиза на почти 9 милиона, за да падне днес до... едва 7 милиона. Съществуват всички основания да заявим, че тъкмо годините на комунистическия режим бяха за българския народ истински златен полувек на всестранен материален и духовен подем.

Градено при социализма. Свалянето на петолъчката от Партийния дом при демокрацията...

Ако ще говорим за престъпни режими, трябва да насочим своето внимание към политическите режими, установени у нас след 10 ноември 1989 г. Именно през последните двадесет години властта бе използвана за ограбването на народа. Престъпността се превърна в бизнес, а корупцията - в начин на функциониране на държавния апарат. Страх и несигурност владее днес българския народ. Няма сигурност на работното място, няма сигурност за живота и здравето на българите. Здравите нямат работа, а болните нямат средства да се лекуват. Културата, науката и изкуството са в пълен упадък. Нямаме армия, нямаме и полиция, годна да защити нашите права и законни интереси. Народът ни чезне и като народонаселение, и като духовна общност.

При тези обстоятелства да се говори за "престъпния комунистически режим" е повече от безсрамие. Това е толкова по-недопустимо, когато днес целият свят отдава почит и признателност тъкмо на ония сили, които преди 65 години спасиха човечеството от надвисналата над него страшна опасност в лицето на световния фашизъм, представляван от нацистка Германия и нейните съюзници, между които бе и правителството на тогавашна България. Трябва да сме горди, че в първите редици на борците против световния фашизъм бе и мнозинството от нашия народ. България бе единствената страна измежду сателитите на Хитлер, в която се разгърна такава мощна съпротива. Това позволи на демократичните политически партии БРП (к), БЗНС, РСДП, "Звено" да установят на 9 септември 1944 г. властта на Отечествения фронт. Историческата истина трябва да бъде възстановена. Трябва да бъде защитено достойнството на българския народ.

Призоваваме демократичната ни общественост да подкрепи нашия повик. Настояваме НС на БСП да поеме инициатива за организиране на всенародна подписка за незабавна отмяна на антикомунистическия пасквил, който окъснелите представители на бития преди 65 години фашизъм имаха дързостта да облекат във формата на закон.

Дейни участници във въоръжената антифашистка съпротива:
АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН, АТАНАС СЕМЕРДЖИЕВ, БОРИС ТОДОРОВ, ВАСИЛ ЗИКУЛОВ, ДИЧО УЗУНОВ, ИВАН ДОБРЕВ, ЙОСИФ ИЛЕЛ, КРУМ ВАСИЛЕВ, КРЪСТАН КРЪСТАНОВ, НАНКА СЕРКЕДЖИЕВА, ХРИСТО ДОБРЕВ, ЯКО МОЛХОВ

Борбата на народите на Европа против фашизма е освободителна и хуманна

Декларация на Българския антифашистки съюз

Българският антифашистки съюз решително отхвърля решението на Европейския съд по правата на човека, с което латвийският партизанин Василий Кононов се обявява за виновен за извършени от него военни престъпления през 1944 г. Тази присъда е правен абсурд по няколко причини:

На първо място, партизанинът Кононов е боец, участвал във въоръжени стълкновения срещу хитлеристките окупатори и техните цивилни помагачи от местното население. В условията на сражение участниците в него не могат да различат нито пола, нито пагоните на тези, срещу които воюват.

Латвийският партизанин Василий Кононов

На второ място, решението на съда буди учудване. Същият този съдебен орган само преди 2 години отмени като законосъобразно решението на съда в Рига от 2004 г., с което се осъжда В. Кононов. Българските антифашисти с основание питат дали са справедливи и безпристрастни решенията на Европейския съд по правата на човека, който за две години по един и същи казус взема две противоположни решения.

И на трето място, без милионите воини и партизани като Василий Кононов нямаше да има победа над хитлерофашизма, а Латвия сигурно още щеше да бъде под ботуша на хитлеристкия Вермахт.

Българските антифашисти изразяват своята подкрепа и солидарност с Василий Кононов. Не приемаме в никакъв случай решението на Европейския съд.

Отправяме призив към всички депутати от европейския парламент, към политици, държавници и общественици да отхвърлят подобни решения. Борбата на народите на Европа против фашизма е освободителна и хуманна. Тя не може да се криминализира и оклеветява. Без антифашистката съпротива днес Европа нямаше да се развива мирно и демократично, нямаше да съществува и Европейският съюз.

Председател на БАС: Чавдар СТОИМЕНОВ

** Документът е адресиран до Европейския съд по правата на човека, до Международната федерация на участниците в антифашистката съпротива (ФИР), до ЕП, до Министерството на външните работи на Русия*

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Позиция

www.duma.bg

Храбростта и мъката на България

Българските бойци, между които художници, поети, писатели - участници в Отечествената война 1944-1945 г.

Тритомник с поезия и проза припомня за хората на духа, воювали за родината

Христо ЦЕКОВ

В навечерието на 65-ата годишнина от победата над фашизма на културния хоризонт се появи интересната творба, посветена на людете с четката - фронтова палитра, с обобщаващото заглавие "Храбростта и мъката на България" с автор Цоко Гергов. Всъщност в книжния фонд бе вписан един тритомник с посоченото заглавие, като в единия е събрана поезията, посветена на бойното поле, със съставител Драгомир Шопов, а съставител на другия том - с прозата, е Георги Георгиев.

Думата ни е за тома с фронтовата палитра, където авторът Цоко Гергов е сътворил очерци за 89 художници, съпричастни и пряко участвали в бойни действия в Балканската и Междусъюзническата война, в Първата световна и в Отечествената война 1944-1945 г.

Войната, която е престъпление против човечеството, сега е и безумие не само по изказа на английския философ Джон Бернал, но при предизвикването, и винаги е мерило за националното самосъзнание и готовност за защитата на отечеството.

В такива моменти, когато трябва да се отстоява националната кауза заедно с професионалния военен деец, на фронта отива всеки, можещ да борави с оръжието, с което според Амброаз Биро се уточняват и държавните граници. Тук инженерът сменя ъгломера с оръдието, шофьорът слиза от автобуса и поема танка, сапьорите, свързочниците, химиците също стават защитници на майка България.

С чувство на родолюбие са и дейците на перото, на сцената, на четката... Тъкмо за тези наши сънародници Цоко Гергов ни предлага алманах с образи на майсторите на изобразителното изкуство. Някои от тях са държали в началото оръжието и са се мерили в противниковата полоса, а след това с четката са възпроизвеждали бойните моменти, други са свидетели на свистящите куршуми и заглушаващите бомбени тътени. Те създават и оставят на поколенията платна за героичните моменти от българската военна история.

Малко е да се каже, че авторът е събрал на едно място "досиетата" на българските художници, съпричастни с войните през XX век, в енциклопедичен труд. Защото става дума за една задълбочена, сериозна, свързана с много трудности изследователска работа. Разтваряйки страниците на "Фронтовата палитра", читателят научава подробности в житейски и най-вече в професионален план за много известни, за малко известни, за въобще неизвестни, а и за забравени люде... Нека започнем с имената на Ярослав Вешин, Борис Денев, Димитър Гюджанов, Александър Божинов, Сирак Скитник, Константин Щъркелов, Владимир Димитров-Майстора и др., участвали и в трите войни в началото на XX век. От очерците се разбира кой в колко войни е участвал, някои - като офицери, втори - като редници, малцина от тях в качеството си само на длъжност като художници... В третата част на книгата, наименувана "Взривените палитри", очерците са за тези, които оставят костите си на бойните полета.

Композиционната постройка на книгата дава възможност да се разбере по кое време са били художниците на фронтовата линия - 1912, 1913, 1915-1918 г., и отделно - по време на Отечествената война 1944-1945 г., с въвеждащото заглавие "През чукарите на Югославия и пустата на Унгария". Накрая - със справката за Първата военна художествена изложба "Фронт и тил" от 26 ноември до 10 декември 1944 г. С една реч, дейците на фронтовата палитра са на вниманието на българската общественост още по време на Отечествената война.

И още нещо! В днешно време, когато се вайкаме, че не сме на европейско ниво, нека припомним, че на организираните Берлински майски международни изложби през 1916 г. България се представя от 25 автори с 247 творби, а следващата, 1917 г., 31 художници показват 66 творби.

Книгата на Цоко Гергов е обогатена с качествен снимков материал на портрети и картини на показаните в очерците художници. Вече са в ръкопис и материалите му за други забравени дейци на фронтовата палитра.

Вместо заключение, заедно с изразените високи оценки по време на премиерата в НДК и споделените лични позиции за книгата от художниците Георги Трифонов, Красимир Петров, Стефан Николов и др., ще ми се да прибавя няколко думи от документираното мнение на шефа на СБХ проф. Ивайло Мирчев: "...Книгата има енциклопедичен характер, което я прави много достъпна и може да бъде четена на отделни части... Бих я препоръчал както на художници и студенти, така и на най-широк кръг просветени читатели, които могат да научат много за българското изкуство - военно и цивилно, и за българските художници - войници, офицери и човеци."

Тритомникът "Храбростта и мъката на България" (поезия, проза, батално изкуство) е издаден по решение на Централния управителен съвет на Съюза на ветераните от войните в България.

Брюкселски безсъници

Бурката обедини белгийците

Георги ГОТЕВ

В разединената Белгия, която понякога ми напомня на Сърбия и Хърватия преди избухването на братоубийствените войни, темата за забраната на бурката осигури момент на национално единение. Макар държавата да е без правителство, точно преди да бъде разпусната, Долната камара на парламента гласува със 136 гласа от 138 присъстващи депутати проектозакон за забраната на бурката - ислямската забрадка, която напълно скрива лицето, оставяйки само тясно отверстие за очите.

Забраната ще се отнася не само за обществени сгради като училища и болници, но навсякъде на обществени места, включително на улицата. Предвидените глоби са от 150 евро за жена, която носи бурка, до 15 хиляди евро и затвор за тези, които принуждават жена да носи бурка.

Законодателният процес не е приключил, но се очаква следващият Сенат да превърне проекта в закон. Понеже сега страната е в предизборна кампания, в отделни общини местни лидери предлагат забрана на ислямската забрадка на обществени места по модел на Франция. Там забраната, отнасяща се до носенето на само за ислямски, но и за християнски и еврейски символи - големи кръстове на врата или еврейската шапчица ярмулка - в държавните училища, е в сила от 2004 г. Прави впечатление, че в белгийските общини, в които се издигат подобни инициативи, живеят съвсем малко мюсюлмани.

Но между забрадката и бурката има съществена разлика. Белгия се очертава като първата държава в света, която ще забрани бурката. На практика много малко жени ще бъдат засегнати - според полицията не повече от стотина жени в Белгия носят бурка. Затова много бегийци не харесват проектозакона. Те са убедени, че страната "си търси белята", защото така става прицел на ислямистки тероризъм. Факт е, че една терористична организация вече излезе със заплаха да "накаже" Белгия за мярката.

Може би затова германската евродепутатка от групата на либералите Силвана Кох-Мерин излезе с инициатива бурката да се забрани в целия Европейски съюз. Пълното покриване на лицето, казва тя, е в пълно противоречие с ценностите, които се изповядват в Европа.

Ще видим какъв успех ще има инициативата на Кох-Мерин в Европарламента. Но откакто ЕС се сдоби с Лисабонския договор, гражданите на Европа също имаме възможност да излизаме с инициативи. Ако се съберат над един милион подписа в поне девет страни, Европейската комисия е задължена да започне законодателен процес.

Разбира се, предвидени са прегради пред "идиотски" инициативи, като например да бъде разпуснат или забранен ЕС. Поставих въпроса на Марош Шевчович, заместник-председател на Европейската комисия, отговарящ за междуинституционните отношения, в това число за гражданските инициативи, как би се отнесла комисията във връзка с евентуална гражданска инициатива за забрана на бурката. Той ми отговори, че ако процесът бъде задвижен, пълният състав на Еврокомисията ще трябва да се събере и да вземе решение дали инициативата е допустима.

В средите на ЕС има известен страх, че това важно нововъведение - гражданската иницитива - ще бъде използвано главно от екстремистки среди. Поначало гражданска инициатива може да бъде лансирана от когото и да било - да приемем, че аз лансирам в момента инициативата за забраната на бурката в целия ЕС. Но оттук нататък обаче е необходима структура - неправителствена организация, асоциация, партия, която да се заеме със събирането на подписите в поне девет държави от ЕС.

И тук е рискът, защото традиционните партии се плашат от подобни инициативи и оставят открито поле за екстремистите.

Другата опасност е да започне начинание, което вместо да реши даден проблем, да създаде още по-голям такъв. Както вече споменах, стотина жени в Белгия носят бурка. В България не ми е известно изобщо да има такива. Не е нормално подобна инициатива да се подема от държава, в която проблемът не съществува.

Що се отнася до евентуална забрана в целия ЕС на забрадките в училищата например, има страни членки, като Великобритания например, които твърдо ще останат против. Дори и да бъде лансиран законодателният процес, той няма да доведе до нищо.

Наблюдавайки Белгия, си мисля, че гражданските инициативи ще избуяват, когато наближат избори в по-големи държави от ЕС. Но ще е жалко, ако гражданските инициативи подменят истинските теми на изборите.

Темата за бурката е увлекателна, но истинският проблем на Европа не е ли икономическата криза?

Владимир Фридлянов:

Глупаво е да не използваме шансовете за обща изгода

От стр. 11

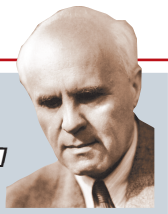
Устойчивият интерес към руския език, според мен, е свързан не само с позитивните изменения в руско-българските отношения, но и с осъзнаването на практическото му значение в днешния свят. Така че, обобщавайки мненията на преподавателите по руски език от средните и висши учебни заведения на България, може да се направи изводът, че днес випускниците на средните български училища, които постъпват в чуждестранни университети в Европа и Америка, имат достъп до усвояването на най-престижните специалности именно защото владеят руски, а това често осигурява на младите хора и възможност да намерят в България, в чужбина по-интересна и по-високоплатена работа. А специално внимание бих искал да отделя на уникалната, нямаща аналози по света национална мрежа от училища със засилено изучаване на руски език у вас. Тя е и основният инструмент за обмен на актуална информация и за повишаване на квалификацията на българските учители русисти. Днес тази мрежа обединява 40 средни и 6 висши учебни заведения. Не зная как стоят нещата със "загубата на позиции", но фактът, че броят на желаещите да се запишат в първи клас стига до пет дечица - кандидати за едно място, и обективно говори за отношението към руския език на първо място на техните родители. А това са млади хора, до 30-35-годишна възраст.

Бих подчертал, че в най-близко време ние ще се заемем с мащабна подкрепа на тези учебни заведения - осигуряването на учебници на руски език по различните учебни дисциплини (история, физика, химия и др.), на учебни пособия и учебно-методически материали за катедрите по руски език на висшите учебни заведения, мултимедийни продукти по руски език, включително и за децата от предучилищна възраст.

Култура

очаквайте

Музика на Петко Стайнов ще звучи в Карнеги хол и Кенеди център

Ученици

Сомалия в обектива

Журналистката Елена Йончева реди фотоизложба в столичната галерия „Средец”

Фотографска експозиция под наслов “Сомалия” се открива на 23 май (неделя) от 17 ч. в галерия “Средец” на бул. “Александър Стамболийски” 17 и ще може да се види до 30 май, научи ДУМА от Министерството на културата. Изложбата включва 60 фотографии от Сомалия и се осъществява с изключителната подкрепа на “Фактор България” ЕООД, представител на EPSON за България, и на Министерството на културата.

През пролетта на миналата година журналистката Елена Йончева и операторът Николай Стойков се промъкнаха до леговището на сомалийските пирати в Ейл, където снимаха филм за тях. Близо месец еипът следи отблизо преговорите за освобождаване на екипажа на “Маласпина касъл”. Британският кораб с капитан Дарин Матеев и още 15 български моряци беше отвлечен в началото на април 2009-а. На 10 май 2009 г. екипажът беше освободен, след като беше платен откуп от около 2 млн. долара.

Сомалия - повече от 3000 км брегова ивица, която никой не контролира..., освен пиратите. Там се намират най-опасните води в света. Стотици са отвлечените кораби от водите на Аденския залив и Индийския океан. В продължение на двадесет дни Елена Йончева и Николай Стойков са снимали в Пунтланд, североизточна Сомалия, където пиратството е основен източник на прехрана. Тази територия се управлява от кланови групировки, местни бизнесмени, пиратски банди и местна администрация...

Фотографиите от “Сомалия” ще ни срещнат с хората на един от най-опасните райони в света, където основният закон е оръжието. Очаква ни едно вълнуващо приключение с пирати, с търговци на дрога, с местни рибари, които мечтаят да излязат в морето за улов на... хора.

“Сомалия” е репортажна фотоизложба, която показва един по-различен свят - как изглеждат хората там, как живеят... просто трябва да я видите и да я почувствате”, казва Ники Стойков.

Бежански лагер

Изящната хубост на китайските ветрила и чадъри

80 ветрила, 49 поставки за ветрила и 24 чадъра, изработени в стилистиката на различни класически китайски образци, са подредени в изложба, която се открива днес в 18 ч. в зала 4 на НДК в рамките на XV Салон на изкуствата. Експозицията е организирана в партньорство с посолството на Китайската народна република и може да се види до 10 юни всеки ден от 11 до 19 ч. От древни времена ветрилата в Китай са произведения на националното изкуство. Първите екземпляри са се появили през епохата на Шан и Чжоу преди повече от 3000 години. С развитието на изкуството за изработване на ветрила са създадени и различни видове - хартиени, копринени, от палмови листа, пера, бамбук и слама. Формата на ветрилата също е разнообразна - те са квадратни, кръгли, с форма на цветче на слива, на дива ябълка или слънчоглед. По традиция те се украсяват с рисунки или с поетически текстове. Така китайските ветрила стават уникални изделия, които обединяват различни изкуства и занаяти - живопис, графика, поезия, калиграфия, дърворезба и други. Чадърът е един от най-разпространените предмети за всекидневна употреба. Първите чадъри в Китай са се появили преди 4000 години.

Снимка НДК

Девненските деца изработиха красиви мозайки за деня на музеите

В импровизираното арт ателие на открито в двора на единствения по рода си Музей на мозайките в България девненските деца направиха саморъчно красиви мозайки. За целта бяха използвани различни екоматериали - боб, леща, ориз, макарони и др. Темата беше свободно избираема и така всяко дете вложи артистичност, красота и фантазия.

Инициативата е традиционно реализирана от дирекция ОКСТХД при община Девня. С кратка информация за днешния ден директорът на музея Иван Сутев поздрави децата, като им пожела ползотворна работа. Най-добрите творби се намират в заседателната зала на община Девня. Всички творци получиха подаръци от кмета на града Атанас Кузев.

Плач, смях и лудешко препускане със Саня Кройтор

Снимка Георги КУЛЕКОВ

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Китара, контрабас, цимбал... всички тези инструменти сякаш звучаха в изпълненията на Саня Кройтор и неговата цигулка в “София лайв клъб”. В продължение на час и половина артистът наистина събра “Всичко в едно” - както се казва и един от албумите му. Закачки с класиката, джаз импровизации, етно мотиви от различни национални музики звучаха изпод пръстите на харизматичния музикант. Саня излиза на сцената, завладява я, грабва публиката и започва да руши канони, правила, музикалната логика, да преобръща всичките ни представи за възможностите на цигулката. Авторските му композиции “Влак”, “Цигански сълзи” и най-новата - посветена на тригодишната му дъщеря, изтръгват от инструмента въздишки, плач, смях, гальовност, лудешко препускане... А популярните “Хава нагила”, “Очи черные”, както и потпури от еврейски мелодии звучат в нечувани интерпретации. Импровизацията е най-прекрасното нещо в джаза - каза цигуларят, докато изпълняваше още няколко пиеси с великолепното Ангел Заберски трио. Ачо, Димитър Шанов и Димитър Димитров, които половин час елегантно “подгряваха” с класически джаз стандарти публиката, преди Саня да се появи на сцената, майсторски влязоха в стила и темперамента на госта. Четиримата музиканти искрено се забавляваха, с което предизвикаха продължителните аплодисменти и възгласи на публиката. Само можем да се надяваме, че това е първото от многото бъдещи гостувания у нас на Саня Кройтор и да се гордеем, че във вените на този уникален музикант тече и българска кръв.

кратки

Връчват награди на изявени творци

Стефан Данаилов получава “Златна книга”

Министърът на културата Вежди Рашидов ще връчи днес годишните награди на изявени творци и дейци на културата по случай 24 май - Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. Церемонията по награждаването ще е на “Сцена 17” в Министерството на културата от 12.30 ч. Стефан Данаилов и Музикалният театър пък получават отличието “Златна книга” на церемония днес от 16 ч. във фоайето на НМТ “Стефан Македонски”. Художниците Дарина и Андрей Яневи, Централната лаборатория по биомедицинско инженерство при БАН, университетът “Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас, също са сред научните и културните институции и личности със завоюван висок престиж и обществено признание, които ще получат наградата на Съвета на европейската научна и културна общност - в рамките на инициативата “Аплодисменти за България”. “Златна книга”, която се връчва от Съвета на европейската научна и културна общност - основен департамент в неправителствената организация “Официално представителство на уникалните селища в Европа”, ще получат и български селища с уникално културно наследство.

Изложба в подкрепа на художника Иван Боянов

Националната художествена академия урежда благотворителна изложба в подкрепа на Иван Боянов, студент в трети курс, специалност индустриален дизайн. Иван има тежко заболяване и се нуждае от финансова помощ за лечението си. Изложбата с творби на негови състуденти и приятели ще се състои на 22 май от 18 до 21.30 ч. и на 23 май от 11 до 21.30 ч. в НХА на ул. “Шипка” 1.

Младата българска наука за изкуствата

Млада наука за изкуствата е насловът на инициатива, която ще се състои на 21 май от 10 до 18 ч. в аулата на НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”. Тя е среща на актуални тези и аргументации в младата българска наука за изкуствата, уточняват организаторите. Сесията отразява научните търсения в областта на изкуствата. Насочена е към млади изследователи. Участват докторанти от НАТФИЗ, НБУ, БАН, СУ, НХА и НМА. След приключването на сесията ще бъде публикуван сборник с рецензирани статии.

„Слейър" потвърдиха за рок феста в София

Вокалистът на групата Том Арая е претърпял сериозна операция, но се чувства добре с пластина във врата

Лично фронтменът Том Арая и барабанистът Дейв Ломбардо от "Слейър" потвърдиха в първите си телефонни интервюта пред български медии, че ще дойдат в България. Легендарната метъл банда е в най-добрата си форма и ще направи зверски лайв на първия "Sofia Rocks Powered By Sonisphere Festival". Фестът ще се състои на 22-23 юни на Националния стадион "Васил Левски".

Том Арая даде специално интервю пред сп. "Про-Рок", в което сподели: "Правиха ми операция на врата. Имах увредени дискове и се наложи да ги отстранят. В момента имам пластина във врата. Но нямам повече болка и спазми... Благодаря, че имахте търпение. Благодаря на феновете, които знаеха за операцията ми и се молиха за мен. Благодаря ви за добрите пожелания. Искам да ви потвърдя лично, че този път идваме и няма да има никакви отлагания повече!"

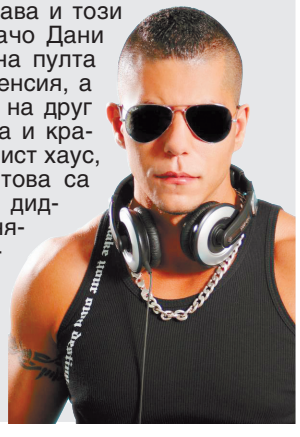
Дейв Ломбардо бе откровен пред "Програмата": "Всички в бандата са в перфектна форма, репетираме трескаво... Нямаме търпение да ви видим. Лично обещавам да дам най-доброто от себе си за всички вас, защото знам, че обичате метъла!"

През 80-те години "Слейър" са обявени за една от групите от Голямата четворка на американския траш, наред с "Металика", "Антракс" и "Мегадет". За първи път в историята те ще се качат на една сцена само и единствено на събитията от семейството на "Sonisphere Festival".

Рок събитието на лятото се организира от "Болкън ентъртейнмънт" и Марсел Аврам, със съдействието на Столична община. Билети се продават в мрежата на Eventim в цялата страна, както и онлайн.

Испански мачо показва диджейски умения у нас

Един истински тореадор от родината на коридата ще влезе в храма на алтернативното нощно забавление, но не за да се бори с бикове, а за да демонстрира уменията си на диджей. Серията "We Love DJs" на "ID Club" в София продължава и този петък, 21 май, с испанския мачо Дани Торо. Той е прочут майстор на пулта и продуцент, роден е във Валенсия, а в момента е постоянен жител на друг мегаполис, известен с футбола и красивите си мъже - Барселона. Чист хаус, електро хаус и техно хаус - това са мизукалните стилове, в които диджей Дани Торо се изявява в някои от най-големите и известни клубове на Европа. А сега приятелите и гостите на "ID Club" в столицата също имат шанса да се насладят на този не само сексi, но и талантлив диджей.

Преслава с подарък от вратаря на ЦСКА

Фолк фурията Преслава получи неочакван подарък, докато гостува в известния столичен клуб "Ориент 33". Точно по средата на изпълнението на песента "Дишай" звездата бе изненадана на сцената с букет червени рози от вратаря на ЦСКА Иван Караджов. Преслава прие цветята и след това хвана подръка футболиста. Двамата заедно се отправиха към сепарето на групата спортисти от червения отбор. Оказа се, че те са едни от най-заклетите фенове на фолк изпълнителката. Затова цяла вечер Преслава пя за тях, като им посвети едни от най-големите си хитове. Съотборниците на Караджов го предизвикаха да подхване заедно с нея рефрена от песента "Не ми пречи". Чаровният футболист не се двоуми много, грабна микрофона и двамата с Преслава запяха в дует.

Каталог на живите същества на Земята вече и онлайн

Учените пуснаха онлайн нова версия на "Каталог на живота", който включва всички известни видове живи същества на Земята. Поводът е обявяване на 2010-а за Международна година на биологичното разнообразие от Общото събрание на ООН.

Редакцията на обновеното издание включва повече от 1.25 млн. видове животни, растения, гъби и микроорганизми (точната цифра е - 1 257 735 вида). "Каталог на живота" се издава от 2001 г. Неговите създатели планират догодина да "догонят" учените, които постоянно откриват нови обитатели на планетата, и броят им да бъде вписан в регистъра. Според различни източници в момента Земята е обитавана от 2 до 100 млн. видове същества, но изследователите до този момент са открили 1.9 млн.

Голямото разнообразие на живите организми, включено в онлайн изданието, може да се види на catalogueoflife.org.

Русенка ще отиде на бала си с Орлин Павлов

Калина Тонева от Русе ще бъде придружена от звезден кавалер на бала си, който ще се състои утре, 21 май. Орлин Павлов избра красивото момиче от крайдунавския град за победителка сред стотиците абитуриентки, кандидатствали в кампанията "Бъди звезда на бала" на БГ Радио. Калина завършва Националното училище по изкуствата "Професор Веселин Стоянов" в Русе със специалност класически танци. Девойката трогна Орлин с признанието, че той за нея е мъжът мечта, и го впечатлила с оригиналното си писмо, построено върху цитати от негови песни.

"Може да не се казвам Лорейн, но мисля, че не заслужавам да бъда Alone... Аз не те моля, но искам нещо просто: Обичай ме за пет минути, колкото ще е моят звезден миг. Мечтаеш ли, аз вярвам, че ще се случи. Може би това е Сладка Отрова, но ще рискувам и ще я изпия", написа младото момиче.

Слушателите на БГ Радио ще станат свидетели на емоциите от звездната вечер на Калина с Орлин благодарение на преките включвания в ефира на медията в петък. Снимките от бала ще бъдат качени на www.bgradio.net.

Семейство Траволта ще си има бебе

След като преживяха най-лошото, Джон Траволта и съпругата му Кели Престън ще се радват на ново щастие - те чакат бебе. Невероятната новина се появи на първа страница на американския седмичник "Star" и по-късно бе потвърдена на сайта на актьора. "Невъзможно е да се пази една тайна, особено когато е толкова прекрасна. Искаме да сме първите, които да разкрият и споделят с вас, че нов член ще се присъедини към нашето семейство. С обич: Джон, Кели, Ела".

Повече подробности около бременността на 47-годишната Престън не се съобщават. С Джон те имат дъщеричка Ела Блу, която е на 10, а през януари м.г. загубиха сина си Джет (16), починал от болестта Кавазаки.

Участието на мъжете в домакинската работа намалява риска от развод

Рискът от развод намалява значително при двойки, в които съпругът взима активно участие в домакинската работа. Това сочи проучване на Лондонския икономически институт, по време на което експертите анкетирали 3500 британски двойки, предаде Франс прес.

Поемане на ангажименти към семейството, включващи и грижи за децата, във всички случаи допринася за здравината на брака, независимо дали съпругата си стои вкъщи или упражнява професия. Оптималното съчетание, при което има най-малка опасност за развод, е когато майката не работи или бащата се посвещава напълно на домакинската работа, гласи изводът от проучването. Това опровергава застъпваната от 60-те години на миналия век теория, според която най-добрата гаранция за стабилност на брака е ситуацията, при която мъжът работи, а жената е отдадена на семейното огнище.

Вицц

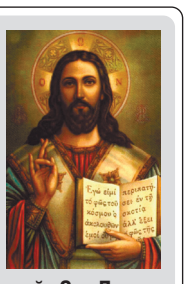
- Какво ще се получи, ако валяк мине нощем през студентско общежитие?
- Порносписание...

ЧРД

ВЕСЕЛА ЛЕЧЕВА, председателка на ДАМС, световна и олимпийска шампионка по стрелба, бивша народна представителка
ДАНИЕЛА ГЕРГЕЛЧЕВА, треньорка по тенис на маса
ИВАН МАТАНОВ, поет, първи зам. главен редактор на в. "Стандарт"
Проф. МИЛЕНА ЦАНЕВА, литературоведка
НИГЯР ДЖАФЕР, народна представителка
ПЛАМЕН СЛАВОВ, историк и философ, бивш народен представител
СВЕТОСЛАВ ТОНЧЕВ, народен представител
СТЕФАН ВЪЛДОБРЕВ, актьор и певец
ТОМА ТОМОВ, журналист
ЦВЯТКО СИРОМАШКИ, скулптор

Църковен календар

20

Четвъртък Св. мчк Талалей. Св. Лидия

Справочник

ЧЕСТИТ 85-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ! ХРИСТО АНГЕЛОВ БЕЦИНСКИ

роден на 20 май 1925 г.
в с.Боровaн, Врачанско
Гордеем се с теб, обичаме те и ти благодарим за всичко! Да посрещнеш в добро здраве още много рождени дни!

От семейството

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112
МБАЛ "Н. И. Пирогов"
Телефон: 02/ 915 44 11
ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71
Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;
02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58
Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62;
02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;
Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39
Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86
КАТ - Автопроизшествия
Телефон: 165; 02/ 982 49 01;
02/ 982 49 02
МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77
Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237
Пожарна безопасност
Телефон: 160
Пътна помощ СБА
Телефон: 02/ 91 146;
02/ 680 533; 02/ 772 217; 02/ 255 344 мобилен: 146

БИЛКОВИ АПТЕКИ

Пловдив - Весела 99 - 032 67 71 80
Варна - ЕТ Лафазанова - 052 63 24 42
Стара Загора - ЕТ Бояна - 042 86 31 90
Бургас - ЕТ Везни - 056 21 809
Плевен - ЕТ Св. Казаков - 064 80 31 40

Ветеринарни аптеки

София - "Вейкс Фарма България" - 02 958 61 76
Варна - ЕТ "Деметра" - 052 60 36 95
Велико Търново - "Градиент" ООД - 062 60 01 96
Русе - ЕТ "Алекс 98" - 082 82 27 11
Враца - ЕТ "Анимал 7" - 092 23 555

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213,
Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543,
Централа: 9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37,
Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203,
Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"
Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134,
Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764,
факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59,
Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

Аптеки в София

"Алтеа"
Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02
"Ана"
Адрес: бул. "Витоша" 95,
Телефон: 953-41-57
"Арония 2001"
Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6 Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства
"Вели"
Адрес: жк "Младост" 4,
битов комбинат, до бл. 416
(до ресторант "Амигос"),
Тел.: 975-48-67
"Медея-74"
Адрес: жк "Бъкстон",
ул. "Ген. Суворов" 56
(базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32
"Панацея" - Катя Илиева
Адрес: жк "Овча купел-1",
бл. 507, вх. Д Тел.: 957-47-01
"Студентска"
Адрес: Студентски град, бл. 60, вх. В
Телефон: 868-01-15
"Фарма - Б. Иванов"
Адрес: ул."Костенски водопад",
бл. 242, срещу ДКЦ XXIX
Тел.: 958-25-68

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
МОЛ София,
бул. "Ал. Стамболийски" 101
Cineplex
тел.: 02 964 30 07
бул. "Арсеналски"
Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101
Арена Запад
тел.: 02 812 77 00
жк "Илинден",
бул. "Тодор Александров" 64,
до метростанция "Вардар"
Арена Младост
тел.: 02 817 97 00
кв. "Младост 4",
Бизнес парк
(до "Технополис")
Влайкова
тел.: 02 944 39 23
ул. "Иван Асен II"
Дом на киното
тел.: 02 980 78 38
ул. "Екзарх Йосиф" 37
Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
бул. "Александър Стамболийски" 17
"Одеон" Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
София, бул. "Патриарх Евтимий" 1

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха ШЕСТ ТЪЖНИ МЕСЕЦА от тежката загуба на незабравимата ни

ДАФИНКА АНКОВА ЛАКОВА

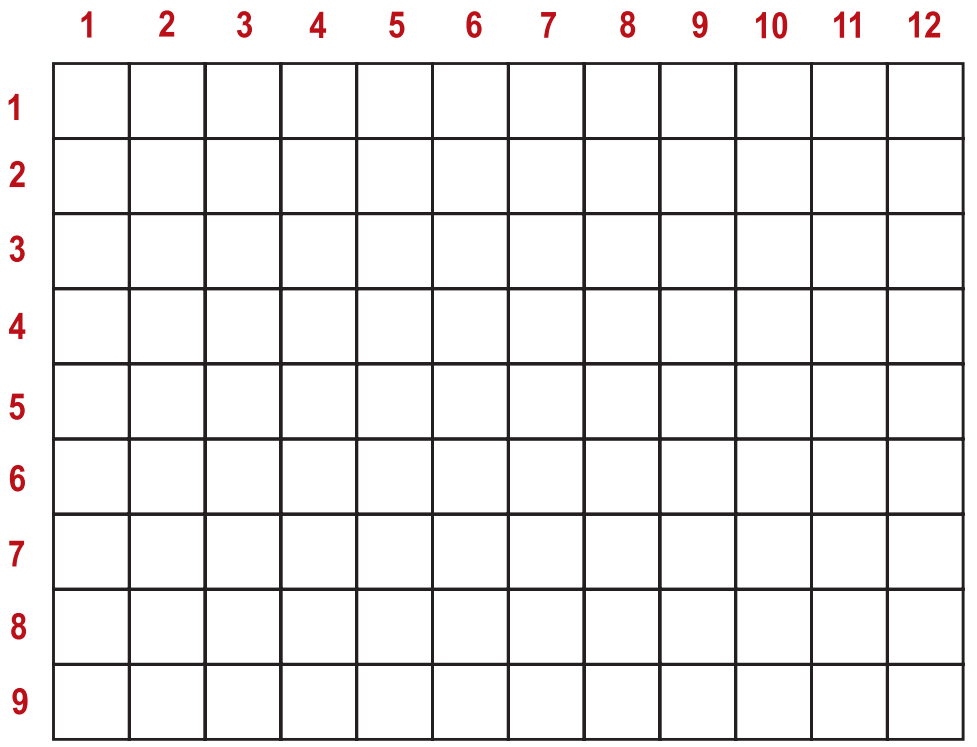

Никога няма да забравим твоята голяма любов, благородство, мъдрост и всеотдайност! Обичаме те!

От семейството

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ЦИФРИТЕ В СКОБИТЕ ПОКАЗВАТ БРОЯ НА КВАДРАТЧЕТАТА, КОИТО РАЗДЕЛЯТ ДУМИТЕ:

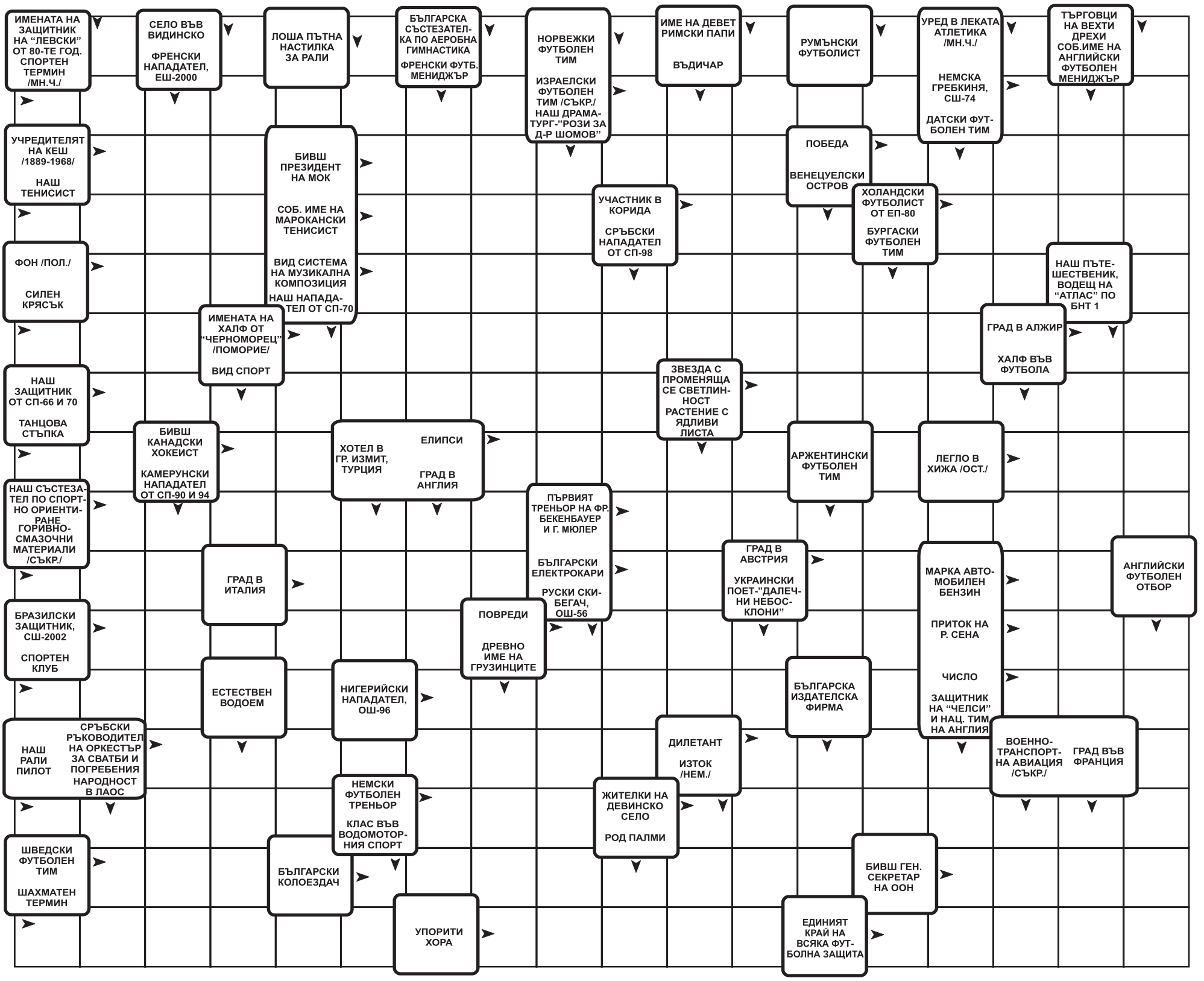
ХОРИЗОНТАЛНО:

1. Люксембургски футболен тим - Унгарски спортен клуб /2/. 2. Река във Франция - Испански футболен тим /1/.3.Президентът на УЕФА - Американски компютри /1/. 4. Немски футболен тим - Собственото име на швейцарски футболист /1902-1970/-/2/. 5. Партия в Еквадор /съкр./ - Имената на английски футболен мениджър /2/. 6. Град в Гватемала - Футболист от “Гриндавик” /Исл./-Вик на туристи /3/. 7. Български живописец - Лице на медал /1/. 8. Японски писател /”Футбол 1860”/ - Наш шахматист - Единицата конска сила /съкр./-/3/. 9. Роман от Иван Тургенев /0/.

ВЕРТИКАЛНО:

1. Български футболист, спортист №1 за 1965 г. /1943-1971/-/0/. 2. Френски футболен тим /0/. 3. Немски борец - класически стил, вицеевропейски шампион /2/. 4. Бивш чешки хокеен тим - Сръбска мярка за обем /2/. 5. Руска състезателка по скокове във вода, ОШ-2000 - Шведски зимен курорт /1/. 6. Немски нападател /1929-2003/ - Предишно име на “Литекс” /1/. 7. Английски футболен треньор от ЕП-2000 - Река в Белгия /2/. 8. Норвежки футболен тим - Английски футболист от африкански произход /р.1974/-/3/. 9. Трамбуване с твърда стъпка /мн.ч./-/0/. 10. Град в Сомалия - Термин в ръгбито /1/. 11. Треньорът на шведската ски-легенда Ингемар Стенмарк /2/. 12. Холандски футболен тим -Столицата на зимните олимпийски игри през 1952 г. /1/.

РЕЧНИК: “Авенир”, Аков, Евалд, Курао, Нда, Ноклер.

РЕЧНИК: “АИИ”, Анас, Бонифаций, Дес, Иново, “Ирони”, “КАИ”, “Као”, Коче, “Лин”, Миу, Ост, Рек, Рилски, Финиди.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ВЕТЕРИНАРИ - АРИКА - ДЕЛЕГАТИ - АТАНАС - МАРОКАНЕЦ - МЕБЕЛИ - ЛАДО - АРА - ОРАС - МИСИРИ - ИРАНИТ - КИ - ЯДКА - ИРАК - СА - МАГ - ИРИС - ИЛ - УТРА - ДРА - АДРЕС - АЛАТИ - ПРИМА - АОРТИ - ЕФИР - ОВАТА - КАОМА - ИНА - АНАНАСИ - СНАРЯДИ - САМОЛЕТ - НАВИ - ОС - ТАРИМ - ВЯРА - БА - ЕЛ - НИН - ПЕРА - КОЛ - АНАСОН - ТОР - ТВАРИ - АХАВ - КАДИЯ - ЕРИ - АТОМ - РАБ - ГЛАРУСИ - РОЗОБЕРИ - БОЦ - ТА - ВОЗИЛО - КАНАРА - ПЛАНИНА - ВИНАРОВ - СТАРИНА - НИКОЛИНА.
ОТВЕСНО: МЕДАЛИ - АДРОН - СЕНАТ - АПТ - ТЕРАС - ГРИВАС - ЛАХОР - ЛА - МЕЛОДИЯ - АМАНАТ - САМОВАР - РЕКОРДИ - АТАМАНОВ - ЗОНИ - ДИГА - ИКРА - АСОРИН - РОЗИН - НАНА - АИДА - ИЛИН - КАБИНА - ГАТЕРИ - СРОК - ЕМ - ТАБЕЛА - РИЦАРИ - ЕРАСТ - ПОД - РО - ПИ - АРИСТОН - ВЕРИГИ - ВИ - АМОНАЛ - ИМАНЯР - ЯЛ - КИК - МАТЕРИК - АРАРАТ - АБАНО - РАБАТ-УЛЕ - ЯВА - ВЕРОНАЛ - ТИНЕС - СТАФИДИ - КАРУЦАРИ - КАЛ - КАРТИНИ - БОРИС - РОН - ПАСИВИ - АИРА - ЗАЛИ - ИЛАВА.

СТОЯН СТОЯНОВ

ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
По свой начин ще покажете отношението си към предстояща задача, без да влияете върху събитията. Цените срещите си с приятели и днес ще имате поводи да се радвате.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Старателно подбирайте думите си, особено ако искате да изразите неодобрението си. В гнева си може да кажете повече и от това да произтекат нежелани последствия.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Влиянието на планетите днес е такова, че ви е нужно повече упорство в работата, за да се справите с възникващите затруднения. А такива със сигурност ще се появят.

22 май - 21 юни

РАК
Служебните и личните ангажименти ще ви създават повече напрежение от обикновено и това не е само при вас. Запазете добрия тон и не влизайте в ненужни спорове.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Ще срещнете разбиране и ще ви се отдава да убеждавате някого в предложенията си. Придобивките ще ви носят удовлетворение, предвид трудностите на задачите.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Имайте нагласа за компромиси. Гъвкавата ви мисъл носи предимства, използвайте я и не залитайте в крайности. В живота има по-важни неща от парите.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Използвайки професионалните си познания и опит, ще се справите бързо с решаване на служебен въпрос. Подобряване на бюджета ще направи деня ви по-слънчев и спокоен.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Ако съумеете да се възползвате от възможностите на деня, ще постигнете напредък. Изразителни успехи ще имате в сферата на интелектуалните и развлекателните занимания.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Смело ще работите за ускоряване на нещата, които зависят от вас в интерес на работата, бизнеса и живота ви. Времето може да провокира у вас здравословни неразположения.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Динамично ще преминете през днешния ден и ако успеете да овладеете енергията си, ще постигнете чудеса. Ще се благоприятства всяко начало, имащо хуманна насоченост.

22 декември - 20 януари

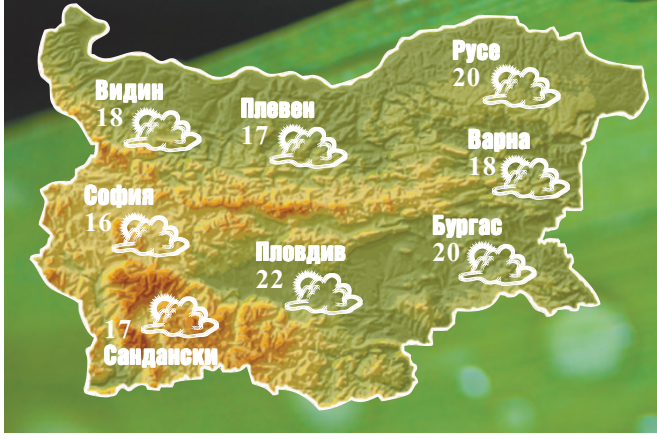
ВОДОЛЕЙ
Ще се преборите с егото си, ако покажете и се стремите към повече толерантност в отношенията си с околните. По-добре е да замълчите и да направите компромис.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Ще подобрите формата си, ако се погрижите за отдиха си. Заради повишената си чувствителност избягвайте дразнителите и по-често търсете компанията на хората, които обичате.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Днес над страната ще има разкъсана облачност, която постепенно ще се увеличи. Ще духа слаб западен вятър. В отделни, главно планински, райони ще превали краткотраен слаб дъжд. Преди обяд ще духа слаб, в Дунавската равнина все още до умерен, западен вятър, който впоследствие ще отслабне, а до вечерта и стихне. Максимални температури между 16° и 21°, в София около 16°. В планините ще има променлива облачност, значителна около и след обяд, когато на места ще превали краткотраен дъжд, като количество незначителен. По билата и върховете ще бъде мъгливо. Ще духа слаб до умерен вятър от запад-северозапад. Максимална температура на 1200 м около 9°, на 2000 м около 2°.
Над Черноморието ще има променлива облачност. Без валеж. Ще духа до умерен западен вятър, който след обяд ще отслабне и стихне. Максимални температури 18°-20°. Температурата на морската вода ще е 10°-12°. Вълнението на морето ще бъде около 2 бала. Атмосферното налягане ще бъде близко до средното за месеца и няма да се промени съществено.

Изгледи за

21
максимални
18/19°

22
максимални
18°/20°

В петък облачността ще е променлива на отделни места. През почивните дни ще е предимно облачно и на много места ще има превалявания, вече по-интензивни, в следобедните часове в отделни райони придружени от гръмотевици. Преобладаващите минимални температури ще са между 7 и 12, а максималните - между 18 и 23 градуса.

БНТ 1

06.45 Денят започва - сутрешен блок
09.30 Здраве
10.15 Дързост и красота - тв филм /2501 епизод/
11.00 Жените с Марта Вачкова /ток-шоу/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
13.00 Сен Тропе - тв филм /191 епизод/
13.55 Най-доброто от... „Какафония“
14.35 Международен тероризъм след 1945г. - 26-серийна док. поредица
15.15 Танца на вятъра /фолклор/
15.40 Твърде много богове - тв филм
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.35 Пухчовци и голчовци - анимационен филм
17.00 Мотоспорт екстра
17.25 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Диви рози - тв филм /3 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!. Чупи и Дуду
19.55 Евровизия 2010 - клипове на песните
20.00 По света и у нас
21.00 Големият избор 2 - политическо реалити
22.30 По света и у нас
23.00 Ватерло Роуд - тв филм /17 епизод/

bTV

05.30 „Клетва“ /п./ - сериал, еп. 26
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Вятър от долината“ - сериал, еп. 95
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Непокорно сърце“ - сериал, еп. 43
14.30 „Гибелна красота“ - сериал, еп. 50
15.30 „Перла“ - сериал, еп. 79
17.00 „Клетва“ - сериал, еп. 27
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 150, 151
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „SMS“ - сериал, еп. 91
00.30 „Непокорно сърце“ /п./ - сериал, еп. 43
01.30 „Комиците“ /п./
02.30 bTV Новините /п./
02.50 „Перла“ /п./ - сериал, еп. 79
04.10 „Денят е прекрасен“ /п./
05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./

NOVA TELEVISION

06.45 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване
13.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
14.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
15.00 „Среща с непознат“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия
16.30 „Малки жени“ - сериен филм
18.00 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра
19.00 „Календар“ - информационна емисия
20.00 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ - на живо
22.00 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
23.00 „Календар“ - информационна емисия
23.30 Шоуто на Иван & Андрей - на живо
00.00 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.15 „Колелото на късмета“ - телевизионна игра /п
02.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
03.00 „Календар“ - информационна емисия
03.45 „Островът на любовта“- сериен филм
04.45 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ /п/

TV7

07.00 „Сутрин в 7“ - сутрешен блок
09.00 „Влюбена в Берлин“ - еп. 335 и 336, теленовела
10.00 „Здравей красавице“ - еп. 3, сериал
10.25 „SOS! Бавачки“, еп. 6 и 7, семейно риалити шоу, Англия, 2004
12.00 Новини
12.30 Телешопинг
12.45 „Търси се мъжът“ - еп. 253, сериал
13.45 „Свръхестествено“ - еп. 4, научно-фантастичен сериал
14.35 „На шестнадесет“ - еп. 10 и 11
15.30 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
17.00 „Криминалните случаи на Мърдок. Марсианско нашествие“ - еп. 13, криминална драма
18.00 „Вярно с оригинала“ - политическо токшоу с Петър Волгин
19.00 Новини
20.00 „Свръхестествено“ - еп. 5, научно-фантастичен сериал
21.00 „Ванилия и шоколад“ - драма, Италия
23.00 Новини
23.40 „Криминалните случаи на Мърдок. Марсианско нашествие“ - еп. 13, криминална драма
00.40 „SOS! Бавачки“, еп. 6 и 7, семейно риалити шоу

БНТ 1

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.00 „Малахов+“
12.00 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 „Контролна покупка“
13.40 „Участъкът“
14.30 „Детективи“
15.00 Още новини
15.25 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.20 „Искам да знам“
17.10 Сериал: „Годежен пръстен“
18.00 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.30 „Следата“
20.10 „Хайде да се оженим!“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Ермолови“
23.30 „Човекът и законът“
00.25 Документален филм: „Олег Янковски“
01.20 Игрален филм: „Полети на сън и наяве“
02.45 Игрален филм: „Печалбата на еднолични търговец“
04.30 „Щастие има!“
05.10 Сериал: „Годежен пръстен“
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Ермолови“

ОХОТА И РЫБАЛКА

09.45 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
10.05 „Оръжие“
10.20 „Алманах на ловните приключения“
10.50 „Къде кълве“
11.20 „На лов в Новия свят“
11.45 „Барбуна - забравеният деликатес“
12.40 „Диалози за риболова. Народен проект“
12.55 „Планетата на рибаря“
13.10 „По реките на Русия“
13.40 „Особености на руския лов“
14.10 „Дивеч и ловец“
14.40 „Лов без граници“
15.35 „Моторни лодки“
16.05 „Змиорки“
17.05 „Следотърсач“
17.35 „Риболов в открито море“
18.00 „От нашия шеф-готвач“
18.15 „Диалози за риболова“
18.40 „Гордон в засада“
19.10 „Първичен инстинкт“
19.25 „Подводните репортажи на Гай Харви“
19.50 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
20.10 „На куката“
20.25 „Личен опит“
20.55 „Ловен минимум“
21.00 „Риболовен календар“
21.30 „Лов по американски“
21.55 „На куката“
22.10 „Светът на подводния лов“
22.25 „Риболов на изкуствена муха“
22.55 „Диалози за риболова. Народен проект“

PRO BG

07.00 Новините с Яна Грудева и Георги Любенов
10.00 Антракт
11.00 Парична клопка - еп9
12.00 Запазено за мъже
13.00 Новините
13.30 Телестар
14.00 Най-доброто за теб - с1, еп8
15.00 „Амбър Фрай - една свидетелка на обвинението“ - драма
16.30 Съседски войни - с2, еп2
17.00 Новините
17.30 Баровки - с1, еп14
17.55 Привилегировани - еп14
18.45 Новините
19.45 „Максимален риск“ - екшън с Жан Клод ван Дам, Наташа Хендстридж
21.45 Новините
22.15 Отряд за бързо реагиране 2 - еп8
23.15 Единадесетият час - еп16
00.05 Новините
01.00 Антракт
02.00 Отряд за бързо реагиране 2 - еп8
02.50 Единадесетият час - еп16
03.30 „Амбър Фрай - една свидетелка на обвинението“ - драма
05.00 Най-доброто за теб - с1, еп8
06.00 Привилегировани - еп14

СКАТ

07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ - сутрешна емисия
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ - обедна емисия
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Пумпал - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - предаване в помощ на младите майки /повторение/
15.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване / повторение/
17.00 Новини - информационна емисия
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт/ на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов/ на живо/
19.00 Новини - централна емисия
19.30 „Дискусионно студио“ /на живо/
20.30 „Чшае шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
21.30 Новини. Прогноза за времето/повторение/
22.00 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците /повторение/
22.30 „Афера“ /повторение/
00.00 Новини. Прогноза за времето. Спорт

Валутни курсове

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.5940	2.2794	1.3927

Оръжие

ОТ „РОСОБОРОНЕКСПОРТ":

Реализирахме 3 милиарда долара за четири месеца

Федералното държавно предприятие "Рособоронекспорт" е реализирало от началото на 2010 г. от 3 до 3,5 милиарда долара. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил генералният директор на ведомството Анатолий Исайкин, съпровождащ президента на Русия Дмитрий Медведев по време на неговата визита в Сирия. По думите на Исайкин "Рособоронекспорт" за споменатия период е заработил "повече, отколкото за същия период на миналата година".

От началото на 2010 г. Русия е сключила няколко договора за експорт, подписани с участието на "Рособоронекспорт". В частност, през февруари стана известно, че корпорацията "Иркут" е сключила с Либия контракт за доставка на шест нови учебно-бойни самолета Як-130. Стойността на сделката е около 90 милиона долара. През март т.г. Индия купи от Русия 29 изтребителя МиГ-29К. Договорът бе подписан по време на визитата на министър-председателя на Русия Владимир Путин в Индия. Сумата по сделката е 1,5 милиарда долара. През 2009 г. доставки на руско въоръжение са били осъществени в 62 държави, като най-големите поръчки са били за Алжир, Венецуела, Индия и Китай. На тях се пада примерно 70 процента от общия обем на руския военен експорт. По данни на "Рособоронекспорт", през миналата година обемът на военния експорт на Русия е бил 7,4 милиарда долара. Федералната служба по военнотехническо сътрудничество (ФСВТС) оценява военния експорт на Русия на 8,8 милиарда долара.

Снимка MIGAVIA.RU

МиГ-29К

През февруари т.г. директорът Михаил Дмитриев обяви, че годишният военен експорт на Русия в близките няколко години ще се задържи на ниво от 9-10 милиарда долара. Тази прогноза се основава на това, че през средата на февруари т.г. портфейлът от поръчки на руско оръжие е надвишил 34 милиарда долара.

Снимка MISSILES.RU

РПГ-32 "Хашим"

Йордания ще сглобява гранатомети „Хашим"

Русия ще вземе участие в създаването на предприятие за сглобяване на ръчния двукалибрен многофункционален гранатомет за многократно използване РПГ-32 "Хашим" в Йордания. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил ръководителят на делегацията на "Рособоронекспорт" Валерий Варламов на военната изложба SOFEX-2010 в Йордания. По неговите думи, документите за РПГ-32 са били подписани през април т.г..

В рамките на подписаното с Йордания съглашение Русия ще оказва на страната техническа помощ при създаването на предприятието, което не само ще произвежда самите гранатомети, но и ще провежда изпитания на гранатометните изстрели на специален полигон. Гранатометът "Хашим" може да произвежда изстрели с калибър 72,5 и 105 милиметра с термобаричен и тандемен кумулативен боен заряд. Далечината за поразяване на целта е 700 метра, а бронепробиваемостта - до хиляда милиметра.

Освен създаването на предприятието за сглобяване на гранатомети Русия има намерение да развива и други съвместни проекти с Йордания. В частност, в перспектива се планира да се проведат опитно-конструкторски работи по монтажа на пусковата установка на тежката огнеметна система ТОС-1М "Буратино" на шаситата на йорданските танкове М-60. "Буратино" е предназначена за поразяване на лекобронираната техника и живата сила на противника на далечина до шест километра с помощта на неуправляеми реактивни снаряди с термобаричен и димозапалителен боен заряд.

Руснаците ще строят кораб за борба с пиратите

В Русия, в близките няколко години ще бъде построен специален кораб, предназначен за борба с морските пирати. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил командващият Тихоокеанския флот на Русия вицеадмирал Константин Сиденко. Новият кораб ще бъде включен в състава на Тихоокеанския флот. Подробностите, отнасящи се до новия военен съд, засега са неизвестни.

Следва да се отбележи, че кораби от Тихоокеанския флот на Русия редовно вземат участие в операциите по борба с пиратите, включително съпровождане на конвои и носене на дежурства в морето.

Снимка ВМФ РОССИИ

Големият противолодъчен кораб „Маршал Шапошников"

В утрото на шести май т.г. големият противолодъчен кораб „Маршал Шапошников", влизащ в бойния състав на Тихоокеанския флот, проведе операция за освобождаване на танкера "Московский университет", похитен от пиратите. При щурма един от морските разбойници бе убит, десет похитители бяха взети в плен. Първоначално бе съобщено, че те ще бъдат отправени в Русия, където ще бъдат съдени за пиратство, но впоследствие бяха освободени.

На 29 март т.г., на вахта край бреговете на Африканския рог застъпи четвърти отряд от корабите на Тихоокеанския флот. В него влизат противолодъчният кораб "Маршал Шапошников", танкерът "Печенга" и морският буксир "МБ-37". Първият отряд от руски кораби носеше вахта от януари до март 2009 г., вторият - от 27 април до 7 юни, а третият - от 30 юли по 15 октомври 2009 г.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Патрулният самолет С-295 извърши изпитание по изстрелване на торпеда

Европейският авиостроителен концерн Airbus за първи път е провел изпитания за изхвърляне на торпеда от новата модификация на бреговия патрулен самолет С-295 MPA, с чието производство се занимава дъщерната испанска компания CASA, се говори в прессъобщението на Airbus. Пускът на торпедото, което е било хвърлено с парашют, е бил успешен. След доработка на технологията страните, поръчващи С-295 MPA, ще могат да използват торпедното въоръжение на своите патрулни самолети. С-295 MPA може да развива скорост до 580 километра в час и да извършва полети на разстояние до 5,2 хиляди километра. Товароподемността на самолета, способен да патрулира на продължение на 11 часа, е около девет тона. С-295 има по два пилона под всяко крило за подкачване на торпеда или ракетно въоръжение. Клиенти на Airbus вече са поръчали 47 самолета С-295 и CN-235 MPA, на които може да се използва торпедно въоръжение. На 8 май т.г. стана известно, че Чили са получили първия от трите поръчани самолета С-295 MPA. Други, които очакват доставка на патрулните самолети, са Колумбия и Португалия.

Снимка AIRBUSMILITARY.COM

Изстрелване на торпедо от С-295 MPA

Най-големите в света атомни подводници проект 941 „Акула" ще служат до 2019 г.

Двете най-големи в света атомни подводници от проект 941 "Акула" ще служат в състава на ВМФ на Русия до 2019 г. Това, както съобщава РИА „Новости", е заявил главнокомандващият ВМФ на Русия Владимир Висоцки, отбелязвайки, че "модернизационните възможности у тях са много големи". В настоящия момент се разглеждат няколко варианта, но окончателно решение засега не е взето. В момента в бойния състав на ВМФ на Русия се намират две атомни подводници от проект "Акула" - "Архангелск" и "Северстал". Главният кораб от проекта "Дмитрий Донски" вече не се числи в бойния състав на ВМФ. През 2002 г. на тази АПЛ завърши модернизация, в хода на която подводницата премина ремонт и на нея бе оборудвана ракетна шахта, предназначена за изпитания на междуконтиненталната балистична ракета с морско базиране "Булава". В края на май 2009 г. стана известно, че в Северодвинск е завършила утилизацията на стратегическата атомна подводница от проект 941 ТК-13. Утилизацията се провеждаше при финансовата подръжка на САЩ и Канада в рамките на руско-американската програма "Съвместно намаляване на заплахата". По-рано в Северодвинск бяха утилизирани две други атомни подводници от проект 941 - ТК-12 "Симбирск" и ТК-202. Тежките атомни ракетни крайцери със стратегическо назначение от типа "Акула" бяха разработени от ЦКБ "Рубин" и се явяват най-големите атомни подводници в света. Общо от 1977 до 1989 г. бяха построени шест такива АПЛ. Водоизместването на подводниците от проект 941 е 48 хиляди тона, а скоростта при пълен ход е 25 възела и автономност на плаване 180 денонощия. Въоръжени са с шест торпедни апарата с калибър 533 мм и балистични ракети.

Снимка BEERWOLF.RU

Атомната подводница "Северстал"

Обективът не се шегува

Красива представителка на индийските спецчасти

Шахмат

Каспаров и Карлсен подкрепят Карпов в Ню Йорк

Едва на 19 години норвежецът влиза в шахматната политика

Двама бивши и един много вероятен бъдещ световен шампион се срещнаха в хотел СоХо в Ню Йорк, обединени от идеята да съберат средства за кандидатпрезидентската кампания на Анатолий Карпов, който се бори за ръководния пост във ФИДЕ. Екссветовният първенец, подкрепян от наследника си на шахматния престол Гари Каспаров, и от №1 в света в момента Магнус Карлсен се радваха на небивал интерес от страна на американските медии и шахматни знаменитости. Мнозина от тях пристигнаха лично да подкрепят морално и финансово Карпов. Да уважат руския гросмайстор дойдоха дори някои от американските топшахматисти, които в момента играят в националното първенство в Сейнт Луис. Начело с Морис Ашли те долетяха специално за събитието, а рано на следващия ден се върнаха обратно в Сейнт Луис за партиите от поредния кръг.

12-ият световен шампион Анатолий Карпов открива кампанията си в емблематичния хотел СоХо в Ню Йорк)

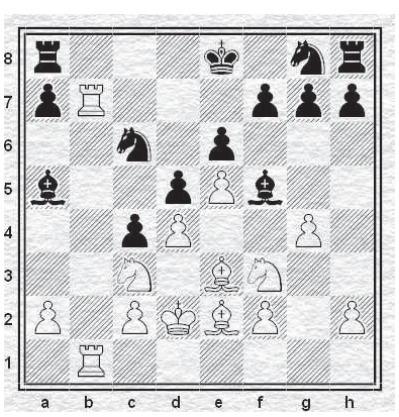
Тримата "К" - Карпов, Карлсен и Каспаров (от ляво на дясно), имат достатъчно потенциал да сътворят поредната революция в световния шах)

В суперлуксозния хотел, собственост на магната Доналд Тръмп, тримата "К" домакинстваха тържествена вечеря, последвана от две демонстративни блиц партии. В тях Каспаров и протежето му Карлсен се изправиха срещу победителите от аукциона за набиране на средства за кампанията на Карпов. Именно заради него 19-годишният световен лидер направи първата си визита в Ню Йорк. В типичния си непринуден стил Карлсен предизвика усмивките на присъстващите с коментари от рода на: "Мисля, че тук има повече посетители, отколкото на Гран при на ФИДЕ в Астрахан... По време на който и да е от кръговете... Всъщност по време на всички кръгове, взети заедно."

Четирима водят в Астрахан

Шестият, последен, турнир от Гран при сериите на ФИДЕ тече в момента в Астрахан. Борбата е изключително напрегната и равностойна, за което говори и фактът, че след преполовяването на турнирната дистанция все още няма едноличен лидер. След изиграването на партиите от 8-ия кръг начело във временното класиране с по 4,5 точки са четирима гросмайстори: Вугар Гашимов (Азер), Петер Леко (Унг) и руснаците Павел Елянов и Дмитри Яковенко. Само на половин точка след тях е основната група: Евгени Алексеев (Рус), Ван Юе (Кит), Борис Гелфанд (Изр), Ернесто Инаркиев (Рус), Руслан Пономарьов (Укр) и азерите Шахрияр Мамедяров и Теймур Раджабов. С по 3,5 т. са Василий Иванчук (Укр) и Пьотър Свидлер (Рус), а с 3 е Владимир Акопян (Арм). Така 5 кръга преди края на надпреварата изходът й е абсолютно непредвидим, а финалният спринт на участниците обещава да е доста напрегнат, тъй като залогът е много сериозен - победителят в състезанието получава виза за турнира на претендентите.

Междувременно арменският гросмайстор Левон Аронян, който вече си осигури първото място в крайното класиране на Гран при надпреварата, обяви, че няма да участва в турнира на претендентите, ако той се проведе в Баку. Заради напрегнатите отношения между Азербайджан и родната му страна Аронян се опасява за сигурността си, а предложената му лична охрана не го удовлетворява, тъй като щяла да попречи на "нормалната психологическа атмосфера". Ще напомним, че в претендентския турнир освен Аронян ще играят още носителят на Световната купа Борис Гелфанд (Изр), Магнус Карлсен (Нор) и Владимир Крамник (Рус), които се класират благодарение на високия си рейтинг, а също и полуфиналистът от настоящия цикъл Гата Камски (САЩ). Към тази петорка се присъедини и Веселин Топалов като загубил мача за световната титла, а победителят от Астрахан ще е седмият участник. Последната квота е за представител на страната-домакин, която още не е определена.

Ето и развръзката на дебютния спор между двама от временните лидери:

ИНАРКИЕВ (РУС) - ЕЛЯНОВ (РУС)

13... Сg4 14.Тf7 Сf3 15.Тf3 Кge7 16.Тg1 Тg8 17.Th3 Kf5! 18.Сg4 Kd4 19.Фd4 Кd4 20.Цс1 Сс3! 21.Тс3 Це7 22.f4 g6 23.Th3 Тg7 24.Цd2 Тf7 25.Тb1 Td8 26.c3 Nc6 27.Це3 h5 28.Фе2 Цf8 29.Тg3 Ке7 30.Тgg1 d4+ 31.cd4 Кd5+ 32.Цd2 Kf4 33.Фс4 Td4+ 34.Цс3 Td8 35.Цb4 Цg7 36.Tgd1 Тс8 37.Сb3 Тb7+ 38.Ца5 Тс5+ 39.Ца6 Тf7 40.Td6 Te5 41.Tbd1 Te2 42.Td7 Th2 43.Ца7 Тb2 44.Тf7+ Цf7 45.Цb6 g5 46.Цс5 h4 47.Цb4 Kd5+ 48.Цс5 h3 49.Фd5 ed5 50.Цd5 Те2 белите се предават.

Задача

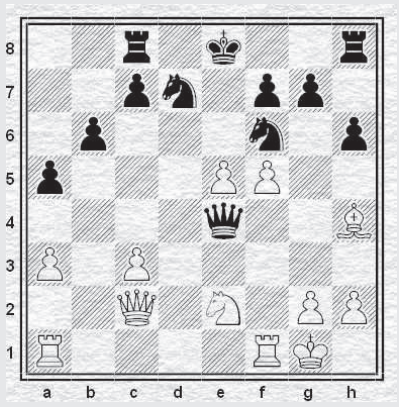
На 8 май шахматният свят остана без един от най-известните си дълголетници - на 99 години почина гросмайстор Андор Лилиентал. Шахматистът, роден на 6 май 1911 в Москва в семейство на унгарски евреи, почина в дома си в Будапеща след продължително боледуване. Андор Лилиентал, известен и като Андре Арнолдович Лилиентал, в ранна възраст се премества със семейството си в унгарската столица. Представлява Унгария на 3 шахматни олимпиади - 1933, 1935 и 1937 г. През 1939 получава гражданство на СССР и започва да играе на турнири като съветски шахматист. Разцветът в кариерата му е през 30-те години на XX век. В този период се среща и побеждава 6-има световни шампиони - Александър Алехин, Хосе Раул Капабланка, Михаил Ботвиник, Емануел Ласкер, Макс Еве и Василий Смислов. Мнозина специалисти в този спорт наричат победата на Лилиентал над Капабланка (виж задачата) една от най-зрелищните партии в историята на шахмата. През 1950 г. съветският шахматист влиза в учредения от ФИДЕ година по-рано първи списък на международните гросмайстори. В него са включени 27 известни по онова време имена, но Лилиентал е единственият, доживял до наши дни. От 1951 до 1960 г. е треньор на Тигран Петросян. Секундант е на Василий Смислов в мачовете му за световната титла срещу Ботвиник.

1935 Г.
НА ХОД СА БЕЛИТЕ.

ЛИЛИЕНТАЛ **КАПАБЛАНКА**

Отговор:

20.ef6 Дc2 21.fg7 Тg8 22.Кd4 Дe4 23.Тae1 Кc5 24.Тe4+ Ke4 25.Te1 Tg7 26.Te4+ 1-0.

кратки

БЪЛГАРСКИТЕ ГРОСМАЙСТОРИ МИЛКО ПОПЧЕВ И БОРИС ЧАТАЛБАШЕВ ЗАВОЮВАХА *съответно сребърен и бронзов медал в клубната блиц купа на Македония. Двамата бяха в основата на успеха на своите отбори, събирайки 5 т./6 и 4 т./5. Попчев игра на втора дъска за скопския Кисела Вода и записа 5 победи и 1 поражение, а настоящият ни републикански шампион Чаталбашев бе лидер на Гамбит Пексим (също от Скопие), като спечели 4 партии и загуби 1. Шампион на Македония стана бившият отбор на Кирил Георгиев Алкалоид Скопие.*

□ □ □

УТРЕ ДВАМА ЗНАКОВИ ЕКССВЕТОВНИ ШАМПИОНИ - РУСНАЦИТЕ ГАРИ КАСПАРОВ И АНАТОЛИЙ КАРПОВ, ЩЕ ПРИСЪСТВАТ *на пресконференция в Берлин, посветена на кандидатурата на професор Роберт фон Вайнцзекер за президент на Европейския шахматен съюз (ЕШС). Въпреки че при посещението си в България преди две седмици Карпов демонстрира симпатиите си към кандидатурата на Силвио Данаилов за същия пост, сега 12-ият световен шампион явно е преосмислил приоритетите си. По всичко личи, че руският гросмайстор се надява в замяна на своя жест да получи подкрепата на Германската шахматна федерация, чийто ръководител е Фон Вайнцзекер, в битката за президентския пост във ФИДЕ, за който се бори. Изборите и за двете длъжности ще се проведат през септември т.г. в Ханти-мансийск по време на шахматната олимпиада.*

□ □ □

УТВЪРДЕН БЕ ОКОНЧАТЕЛНИЯТ СЪСТАВ ЗА ЧЕТВЪРТОТО ИЗДАНИЕ НА СВЕТОВНАТА КУПА *по ускорен шах, провеждана от Асоциацията на шахматните професионалисти (АШП). Състезанието ще се играе от 27 до 29 май в Одеса и в него ще участват 16 топгросмайстори. Лидер по рейтинг е Александър Гришчук (Рус) с ЕЛО 2670. В списъка с участници прави впечатление присъствието на иначе рядко играещия Анатолий Карпов (Рус), който 4 дни преди началото на състезанието ще навърши 59 години. Турнирът се провежда по нокаут системата, а контролата за игра е 20 минути на състезател плюс добавяне на 5 секунди след всеки ход.*

□ □ □

КИТАЕЦЪТ ВАН ХАО СПЕЧЕЛИ СИЛНИЯ ОТКРИТ ТУРНИР "БОСНА 2010"*, който се проведе в Сараево. В надпреварата участваха 150 души, сред които 46 гросмайстори. Организаторите използваха футболната система за точкуване - 3 точки за победа и 1 за равенство. Китайският гросмайстор финишира със 7 победи, 2 ремита и 1 поражение и със събраните 23 т. победи еднолично. Въпреки че не допусна загуба, Захар Ефименко (Укр) остана втори с 22 т. (6+, 4=), третото място зае Виктор Бологан също с 22 т. (7+, 1=, 2-). За успеха си китаецът взе 20 000 евро от общия награден фонд от 109 800 евро.*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Караджов сменя Петков на пожар

Белгийците пускат 17-годишен нападател срещу нашите

Вратарят на ЦСКА Иван Караджов бе повикан по спешност в националния отбор за приятелските мачове с Белгия и ЮАР. Той сменя стража на Левски Георги Петков. Пазарджиклията се събудил със силни болки в коляното вчера и изобщо не взе участие в тонизиращата тренировка на помощния терен на стадион "Крал Бодуен" в Брюксел, където снощи се игра мачът. Селекционерът Станимир Стоилов реши да го освободи от лагера и привика Караджов. Вратарят на вицешампионите пристигна в Брюксел часове преди проверката, която се игра късно снощи. Караджов ще лети с отбора и за Йоханесбург, където в понеделник националите излизат срещу домакина на Мондиал 2010 ЮАР.

Селекционерът на Белгия Жорж Леекенс пък пусна трима души в атака срещу нашите. Очакваше се нашумелият 17-годишен Ромелу Лукаку да води нападението на "червените дяволи". 192-сантиметровият тийнейджър, наричан "Новия Дрогба", впечатли с головете си за шампиона на Белгия Андерлехт и според трансферните слухове вече е в сметките на Реал Мадрид.

В предни позиции освен Лукаку излязоха 20-годишното дясно крило на френския Лил Еден Азар, който също е един от хитовете по европейските терени този сезон, и Муса Дембеле от холандския АЗ Алкмаар.

БЪЛГАРИЯ: Михайлов (Твенте, Хол), Манолев (ПСВ, Хол), Ив. Иванов (Алания, Рус), Ст. Ангелов (Енерги, Гер), Миланов (Васлуй, Рум), Ст. Петров (Астън Вила, Анг), Янков (Металург, Укр), Пеев (Амкар, Рус), Ив. Попов (Литекс), Бл. Георгиев (Терек, Рус), Божинов (Парма, Ит)

БЕЛГИЯ: Жан-Франсоа Жиле (Бари, Ит) - Тоби Алдервайрелд (Аякс, Хол), Венсан Компани (Ман Сити, Анг), Никола Ломбертс (Зенит, Рус), Йеле ван Дам (Андерлехт), Стивън Дефур (Стандард Лиеж)Ян Фертонген (Аякс, Хол), Томас Буфел (Генк), Еден Азар (Лил, Фр), Муса Дембеле (АЗ Алкмаар, Хол), Ромелу Лукаку (Андерлехт)

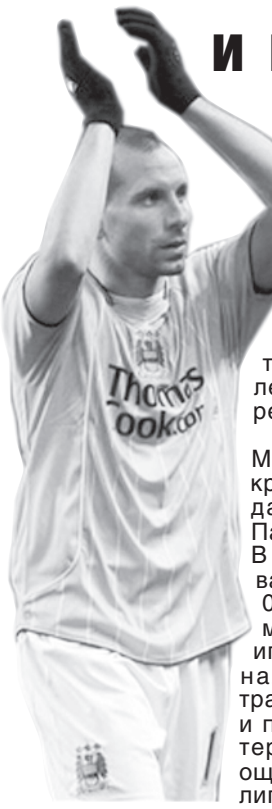
ФИФА промени правило 14 за изпълнение на дузпи

Международният борд на футболните асоциации (МБФА) към ФИФА взе решение за промяна на правило 14, касаещо изпълнението на наказателни удари. Според новата трактовка играчите могат да правят залъгващи движения единствено по време на засилването преди изпълнението на дузпата.

"След края на разбега не им е разрешено да спират пред топката или да замахват, без да я ритнат. Подобни неща ще се приемат за нарушение и наказателният удар няма да бъде зачитан, дори и да бъде отбелязан гол. Изпълнителят ще получава жълт картон за неспортсменско поведение.

Изменението влиза в сила и ще бъде приложено още на Мондиал 2010 в ЮАР, като финалистите трябва да се запознаят в кратки срокове с него. След шампионата 8-те членове на борда, който включва представители на основателките на ФИФА Англия, Шотландия, Северна Ирландия и Уелс, ще се съберат и ще обсъдят ситуации и мнения на футболисти, треньори и съдии за отмяна на т.нар. тройно наказание. То се отнася за положения, в които явно се пречи да бъде отбелязан гол в чисти ситуации, както и за нарушения на последния в отбраната в наказателното поле.

Според сегашните правила при подобно нарушение рефератът трябва да отсъди дузпа, да отстрани с червен картон нарушителя, който след това получава наказание и от дисциплинарните комисии. Дискусията ще обсъди възможността за смекчаване на наказанието, като най-вероятно в тези ситуации ще бъде отсъждана само дузпа, но без да бъде показван и червен картон.

И Евертън иска Марто

Мартин Петров е на първо място в трансферния списък на мениджъра на Евертън Дейвид Мойс. Шотландският наставник не крие, че харесва играта на българина и ще се опита да го привлече през летния трансферен прозорец.

Договорът на крилото с Манчестър Сити изтича в края на май и той ще може да отиде на "Гудисън Парк" като свободен агент. В момента Петров получава седмична заплата от 45 000 паунда, колкото взимат най-добре платените играчи в Евертън. Националът беше свързван с трансфер при "карамелите" и през 2009 г. Сериозен интерес към него проявяват още два клуба от Висшата лига - Тотнъм и Уест Хем.

Черноморец уреди мач с Шалке

Ден след като направиха двучасова колообиколка по улиците на Бургас, футболистите на Черноморец уредиха контрола с германския елитен отбор Шалке 04

Черноморец ще играе контрола с вицешампиона на Германия Шалке. Старши треньорите на двата отбора Красимир Балъков и Феликс Магат са добри приятели и са се разбрали за мач между своите възпитаници.

Преди години Бала беше помощник на Магат в Щутгарт. Двубоят ще се играе по време на лагера на "акулите" в австрийската база Кьосен от 14 до 23 юли. Бургазлии преговарят и за контрола срещу Хамбургер или Волфсбург. В Австрия Черноморец ще има спаринг и с регионален отбор от по-ниско ниво.

Първият етап от лятната подготовка на тима пък ще се проведе от 28 юни до 13 юли в Бургас. "Акулите" ще имат проверки с Етър, Черноморец (Бч), Сливен и Светкавица, но терените и датите още не са уточнени.

ДУМА www.duma.bg **Издател: „ДУМА 2008" ЕООД**

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg* **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*
Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Албърт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Нумератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен нумератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
от 18.30 ч.
Колумбия - Кот д'Ивоар
ПО ЕВРОСПОРТ 2
от 21.00 ч.
Франция - Япония

кратки

Гонзо преговаря с Гигов за Камбуров

Мениджърът на Левски Георги Иванов - Гонзо е преговарял с президента на Локо Сф Николай Гигов за трансфера на голмайстора Мартин Камбуров на "Герена", обяви Bnews. Бизнесменът беше решил да се откаже да налива повече пари в клуба от "Надежда" и да разпродаде звездите на "железничарите". Той обаче е разработил план за редуциране най-вече на траншовете на футболистите, които се провалиха и от кандидат-шампиони не успяха да се класират за евротурнирите.

Ангел Червенков остава в Литекс

Старши треньорът на Литекс Ангел Червенков се е срещнал със собственика на клуба Гриша Ганчев и се е разбрал да остане в клуба. "С господин Ганчев уточнихме всички детайли по селекцията и подготовката на Литекс за участието ни в Шампионската лига през и в първенството през следващия сезон. Оставам в Литекс, имам договор и си го изпълнявам, всичко останало са спекулации. Договорът ми изтича след месец, а по параметри за неговото продължаване се грижи финансовият директор Величко Дихонов", заяви Червенков за BSport.bg.

Илиан Илиев си дава отсрочка

Старши треньорът на Берое Илиан Илиев ще изчака още една седмица, за да види накъде ще тръгнат нещата в клуба от Стара Загора. Варненецът, спечелил купата на България със "зелено-белите", е провел среща с ръководството на клуба. Шефовете на Берое са преговаряли със собствениците на всички фирми от града и региона, за да осигурят издръжката на отбора, който ще играе и в турнира Лига Европа.

Барса взе Вия за 40 млн. евро

Барселона привлече нападателя на Валенсия Давид Вия за трансферната сума от 40 млн. евро. Договорът на испанския национал ще бъде за 4 г. Утре той ще премине медицински тестове и ще бъде официално представен на "Камп Ноу". Годишната заплата на Вия ще бъде 7 млн. евро. Междувременно ръководството на Барса е отправило официална оферта до Арсенал за Франсеск Фабрегас, твърди в. "Спорт". Каталунците са готови да платят 35 млн. евро за своя юноша, но "артилеристите" искат 45 млн. евро за своя капитан. Според английската преса каталунците могат да използват в сделката Яя Туре или Златан Ибрахимович.

И Евертън иска Мартин

Стр. 31

Цвети би Дементиева

Евтимова губи от Шарапова в Страсбург

Най-добрата българска тенисистка Цветана Пиронкова постигна впечатляващ успех, като надигра олимпийската шампионка от Пекин 2008 Елена Дементиева (Рус) и се класира за 1/4 финалите на турнира във Варшава, Полша ($600 000). 22-годишната пловдивчанка се наложи със 7:5, 4:6, 6:4 над 5-ата в света и поставена под №2 рускиня за 2:57 ч. Това е втората най-голяма победа в кариерата на Цвети след успеха над Ана Иванович в Рим през 2008 г., когато сръбкинята беше трета в класацията на WTA. Българката триумфира в пети пореден мач в столицата на Полша, тъй като започна от квалификациите. В първата част Пиронкова и Дементиева си размениха по два пробива, но при 6:5 нашето момиче стигна до 3 сетбола и още при втория успя са спечели. Във втория сет Цвети загуби 3 поредни гейма и рускинята удържа преднината си. Решителният сет изобилстваше от грешки и въпреки че изоставаше с 1:3 и 3:4 Пиронкова постигна обрат, приключвайки мача с уинър от бекхенд. Тя реализира 5 аса, а Дементиева успя само 3 пъти. Цветана си осигури $15 100 от наградния фонд и 140 т., които ще я изкачат до 81-о място в световната ранглиста. Нейна съперничка за място на полуфиналите ще бъде защитаващата титлата си Александра Дюлгеру (Рум) която надигра с 6:2, 6:4 Тимеа Бачински (Швейц).

Втората ни ракета Диа Евтимова пък отпадна във II кръг на турнира в Страсбург, Франция ($220 000). 23-годишната софиянка отстъпи с 3:6, 0:6 на бившата № 1 в света и водачка в схемата Мария Шарапова (Рус) за 1:02 ч. Това беше едва второ участие на Диа в основната схема на турнир от WTA. Тя заработи $2950 и 46 т. за ранглистата.

ГРИШО ОТСТРАНИ АРЖЕНТИНЕЦ В КРЕМОНА

Първата ракета на България Григор Димитров (№ 325 в света) се класира за II кръг на тенис турнира от сериите "Чалънджър" в Кремона, Италия ($30 000 и гостоприемство). 19-годишният хасковлия, който участва с "уайлд кард", надигра с 6:4, 6:1 Факундо Банис (Арж) за 1:04 ч. Следващият му съперник ще бъде квалификантът Матиас Бачингер (Гер), който обърна с 3:6, 6:1, 7:6 (2) поставения под № 4 Жил Мюлер (Люкс). Гришо си осигури $530 от наградния фонд и 6 т. за световната ранглиста.

Напишете кода
на избраната от вас
песен **(GAxxxxx)**
и изпратете съобщение
на **кратък номер 1819**.
В отговор ще получите линк,
от който да изтеглите песента.

ДУМА 2,40 лв.с ДДС

АЛЛА ПУГАЧОВА	АРЛЕКИНО	**GA75944**
АЛЛА ПУГАЧОВА	МИЛЛИОН АЛЫХ РОЗ	**GA68212**

ЛЮБЕ	ТЫ НЕСИ МЕНЯ РЕКА	**GA43001**
ЛЮБЕ	БЕРЕЗЫ	**GA74301**
ЛЮБЕ	ДАВАЙ ЗА...	**GA66878**
ЛЮБЕ	ГЛАВНОЕ ЧТО ЕСТЬ ТЫ У МЕНЯ	**GA32170**
ЛЮБЕ	КОМБАТ	**GA77722**
ЛЮБЕ	ПО ВЫСОКОЙ ТРАВЕ	**GA11539**
ЛЮБЕ	ПОЗОВИ МЕНЯ	**GA99737**
ЛЮБЕ	ТАМ ЗА ТУМАНАМИ	**GA69310**

Fun 4 Gsm

ФИЛМОВА МУЗИКА

БЕЛОРУССКИЙ ВОКЗАЛ	**GA99586**
БРИГАДА	**GA56664**
ЕСЛИ У ВАС	**GA60619**
ОЖИДАНИЕ ПРАЗДНИКА	**GA48849**
ОСТРОВ НЕВЕЗЕНИЯ	**GA67104**
ПЕСНЯ ПРО ЗАЙЦЕВ	**GA61587**
ПОСТОЙ ПАРОВОЗ	**GA36578**
ПРЕКРАСНОЕ ДАЛЕКО	**GA81970**
УВЕРТЮРА	**GA87357**
ВАШЕ БЛАГОРОДИЕ	**GA94532**
ПЕСНЯ МУШКЕТЕРОВ	**GA52126**

ПЕСНИ ЗА ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

ГИМН РОССИИ	**GA11354**
ДЕНЬ ПОБЕДЫ	**GA69349**
СМУГЛЯНКА	**GA63297**
СВЯЩЕННАЯ ВОЙНА	**GA73168**

ДЕТСКИ РУСКИ ПЕСНИ

ЕЛОЧКА	**GA76756**
ГОЛУБОЙ ВАГОН	**GA65555**
ПЕСЕНКА ЧЕБУРАШКИ	**GA11009**
ПЕСЕНКА КРОКОДИЛА ГЕНЫ	**GA53572**
В ТРАВЕ СИДЕЛ КУЗНЕЧИК	**GA90594**

Представиха тима за Дакар 2011

За първи път в 32-годишната история на рали Дакар България ще има свой отбор в престижната надпревара. В условия на финансова криза четирима българи се хвърлят в авантюрата на живота си с намерение да представят достойно България при конкуренция от над 450 екипажа и над 800 съпътстващи автомобила. Тимът, създал клуба "Дакар БГ", е от Варна и е сформиран от известните у нас офроуд състезатели инж. Александър Иванов, синът му Александър Иванов-младши, Златко Георгиев и Мартин Гуменов. Те вече 3 години се готвят за дебюта си в престижното състезание. Предстои участието им в две международни състезания, а след това и триседмична подготовка в пустинята Сахара в Тунис. Автомобилът, с който ще се представят нашите състезатели, е Toyota FJ Cruiser.

Бюджетът на българския тим е в пъти по-малък от тези на големите фирмени отбори и е изцяло събран чрез лични и приятелски средства, поясниха участниците. На пресконференцията присъстваха кметът на град Варна Кирил Йорданов и спортният министър Нейков, който обяви, че държавата подкрепя начинанието. През 2011 г. рали Дакар отново ще премине в Аржентина и Чили. Стартът е на 1 януари 2011 г., а финалът след 15 дни в Буенос Айрес.

Снимки БГНЕС

Александър Иванов - баща и син, Златко Георгиев и Мартин Гуменов представиха джипа Toyota FJ Cruiser, с който ще участват в рали Дакар 2011

Барчовски пак пое националния

Управителният съвет на БФБаскетбол утвърди Росен Барчовски за старши треньор на мъжкия национален отбор. Президентът на централата Михаил Михов обяви още, че прочутият сръбски специалист Светислав Пешич ще бъде главен методист на цялото мъжко направление и ще работи с всички отбори - от мъже до юноши младша възраст. Помощници на Барчовски ще бъдат Любомир Минчев и Оливер Костич, а задачата пред отбора е да се класира на всички Европейски първенства до 2016-а година. 49-годишният Барчовски беше треньор на мъжете през 2003-2005 г. и ги класира за финалите на Евро 2005 в Сърбия и Черна гора, когато тимът ни завърши 13-и. Доста по-лека е задачата пред баскетболистките - да се класират поне на едни финали в същия период.

България ще се кандидатира за домакин на Евро 2015 за мъже, каза още босът Михов.

гледайте

ХОКЕЙ НА ЛЕД
СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО
1/4 ФИНАЛИ
НОВА СПОРТ
17.10, 21.10 и 23.30 ч.

кратки

Чехия надви с 3:2 Канада

Чехия се наложи с 3:2 (1:1, 2:0, 0:1) над олимпийския шампион Канада в група F на световното първенство по хокей на лед в Германия. Чехите на 1/4-финалите ще срещнат Финландия. В решителен мач в група Е Германия надви с 2:1 (1:0, 1:1, 0:0) Словакия и ще играе с Швейцария. Другите двойки са Русия - Канада и Швеция - Дания. Домакините на първенството обявиха, че до елиминациите форумът е бил наблюдаван от рекордните 407 542 зрители.

Котоошу и Аояма побеждават в Токио

Калоян Махлянов-Котоошу записа осма победа на големия летен турнир по сумо в Токио. В 11-ия ден българският "одзеки" постигна късметлийски успех срещу 23-годишния Точиозан. В трета дивизия "макушита" контузеният Даниел Иванов-Аояма пък избута японеца Арауми и постигна първи успех в състезанието. Българинът имаше 5 загуби и се нуждаеше от поне една победа, за да остане в дивизията.